

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ Ξ'

Παρασκευή 19 Ιουνίου 2015

ΘΕΜΑΤΑ

Α. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Άδεια απουσίας των Βουλευτών κ.κ. Ε. Κόνσολα και Α. Βεσυρόπουλου, σελ. 3641

2. Ανακοινώνεται ότι τη συνεδρίαση παρακολουθούν μέλη από τη Λέσχη Φιλίας Κυψέλης και καθηγητές και φοιτητές από πανεπιστήμια της Ελλάδας, της Αμερικής, του Καναδά και της Ολλανδίας, σελ. 3644, 3652

3. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 3626, 3627, 3628, 3630, 3631, 3633, 3634, 3635, 3636, 3637, 3638, 3639, 3643, 3644, 3646, 3647, 3648, 3649, 3650, 3651, 3652, 3656, 3657, 3659, 3660

4. Επί προσωπικού θέματος, σελ. 3659, 3660

Β. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

1. Ανακοίνωση του δελτίου επικαιρών ερωτήσεων και αναφορών-ερωτήσεων της Δευτέρας 22 Ιουνίου 2015, σελ. 3628-3629

2. Συζήτηση επικαιρών ερωτήσεων:

Προς τον Υπουργό Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας:

i. σχετικά με θέματα του Εθνικού Κτηματολογίου, σελ. 3623

ii. σχετικά με την επανασύσταση του «Ινστιτούτου Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών» (ΙΓΜΕ), σελ. 3626

3. Συζήτηση επίκαιρης επερώτησης της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος προς τον Υπουργό Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων με θέμα: «Ενδοσχολική βία-Πορεία υλοποίησης δράσεων για την εξάλειψη του φαινομένου», σελ. 3630-3660

Γ. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Κατάθεση σχεδίου νόμου:

Οι Υπουργοί Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και οι Αναπληρωτές Υπουργοί Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης κατέθεσαν στις 18-6-2015 σχέδιο νόμου: «Ρύθμιση συνταξιοδοτικών θεμάτων του Δημοσίου και άλλες διατάξεις», σελ. 3641

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ

ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ Ν. , σελ. 3635-3651

ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ Α. , σελ. 3623-3635

ΜΠΑΛΑΦΑΣ Ι. , σελ. 3651-3660

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Α. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Α., σελ. 3646, 3649

ΓΡΗΓΟΡΑΚΟΣ Α. , σελ. 3631, 3637

ΘΕΟΧΑΡΗΣ Θ. , σελ. 3631

ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ Ν. , σελ. 3636, 3637, 3638, 3639, 3643, 3644, 3646, 3647, 3648, 3649, 3650

ΚΑΤΡΙΒΑΝΟΥ Β. , σελ. 3628, 3637

ΚΟΥΡΑΚΗΣ Α., σελ. 3646, 3659

ΛΟΒΕΡΔΟΣ Α. , σελ. 3630, 3631, 3638, 3657, 3659

ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ Α. , σελ. 3626, 3627, 3628, 3630, 3631, 3633, 3634, 3635

ΜΠΑΛΑΦΑΣ Ι. , σελ. 3651, 3652, 3656, 3657, 3659, 3660

ΠΕΤΡΑΚΟΣ Α. , σελ. 3631, 3646, 3648, 3650, 3651, 3659

ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ Ε. , σελ. 3649, 3650

Β. Επί προσωπικού θέματος:

ΛΟΒΕΡΔΟΣ Α., σελ. 3659, 3660

ΜΠΑΛΑΦΑΣ Ι., σελ. 3660

ΚΟΥΡΑΚΗΣ Α., σελ. 3659

ΠΕΤΡΑΚΟΣ Α., σελ. 3659, 3660

Γ. Επί των επικαιρών ερωτήσεων:

ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ Ε. , σελ. 3623, 3624, 3625, 3626

ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ Δ. , σελ. 3626, 3627, 3628

ΤΣΙΡΩΝΗΣ Ι. , σελ. 3624, 3625, 3626, 3627, 3628

Δ. Επί της επίκαιρης επερώτησης:

ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Α. , σελ. 3651, 3652

ΓΡΗΓΟΡΑΚΟΣ Α. , σελ. 3637

ΔΡΙΒΕΛΕΓΚΑΣ Ι. , σελ. 3637

ΚΑΡΚΑΤΣΟΥΛΗΣ Π. , σελ. 3642

ΚΑΤΡΙΒΑΝΟΥ Β. , σελ. 3638, 3639

ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ Β. , σελ. 3634

ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ Ι. , σελ. 3639

ΚΟΥΜΟΥΤΣΑΚΟΣ Γ. , σελ. 3643

ΚΟΥΡΑΚΗΣ Α. , σελ. 3644, 3658, 3659

ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ Γ. , σελ. 3636, 3657, 3658

ΚΡΕΜΑΣΤΙΝΟΣ Δ. , σελ. 3633

ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ Δ. , σελ. 3635, 3636, 3646, 3657

ΛΕΟΥΤΣΑΚΟΣ Ε. , σελ. 3643

ΛΟΒΕΡΔΟΣ Α. , σελ. 3633, 3646, 3647, 3648, 3650, 3653, 3658, 3659

ΜΑΥΡΩΤΑΣ Γ. , σελ. 3640, 3641

ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ Ν. , σελ. 3655, 3656

ΟΡΦΑΝΟΣ Ν. , σελ. 3654

ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ Α. , σελ. 3641, 3642

ΠΑΠΠΑΣ Χ. , σελ. 3640

ΠΕΤΡΑΚΟΣ Α. , σελ. 3650, 3651, 3652, 3659

ΣΒΕΡΩΝΗ - ΧΟΝΔΡΟΝΑΣΙΟΥ Δ. , σελ. 3653

ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ Ε. , σελ. 3648, 3649, 3650

ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ Π. , σελ. 3631, 3650, 3656, 3659

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

ΙΣΤ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ Ξ'

Παρασκευή 19 Ιουνίου 2015

Αθήνα, σήμερα στις 19 Ιουνίου 2015, ημέρα Παρασκευή και ώρα 10.20' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Α' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΑΛΕΞΙΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καλημέρα σας. Αρχίζει η συνεδρίαση. Εισερχόμαστε στη συζήτηση των

ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Θα συζητηθούν δύο επίκαιρες ερωτήσεις προς τον κ. Τσιρώνη. Αρχίζουμε με την πρώτη με αριθμό 329/9-6-2015 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Ηρακλείου της Νέας Δημοκρατίας κ. Ελευθερίου Αυγενάκη προς τον Υπουργό Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σχετικά με θέματα του Εθνικού Κτηματολογίου.

Στην επίκαιρη ερώτηση θα απαντήσει ο Αναπληρωτής Υπουργός κ. Ιωάννης Τσιρώνης.

Κύριε Αυγενάκη, έχετε τον λόγο, παρακαλώ.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, στην Ελλάδα η πιο πρόσφατη προσπάθεια για τη σύνταξη Εθνικού Κτηματολογίου χρονολογείται από το 1995. Από το 2008, έχουν δρομολογηθεί διαγωνιστικές διαδικασίες ύστερα από πολλά χρόνια καθυστερήσεων. Ωστόσο, το τελευταίο διάστημα παρατηρούνται έντονες καθυστερήσεις και ολιγωρίες μετά και τη δέσμευση των αποθεματικών της εταιρείας «Εθνικό Κτηματολόγιο Α.Ε.».

Σας επισημαίνω ότι με την πλήρη εφαρμογή του θεσμού θα εμπεδωθεί η ασφάλεια των συναλλαγών στα ακίνητα για το δημόσιο αλλά και για ιδιώτες, ενώ η απουσία του δημιουργεί προβλήματα στην αναπτυξιακή και οικονομική πορεία της χώρας.

Κύριε Υπουργέ, έχουμε δεσμευτεί ως τώρα ότι το 2020 θα έχει ολοκληρωθεί το έργο του Κτηματολογίου. Σύμφωνα με τα στοιχεία της εταιρείας, ο ελάχιστος χρόνος που απαιτείται από την υπογραφή της ανάθεσης μέχρι την ολοκλήρωση είναι τεσσέραμις με πέντε χρόνια. Άρα το αργότερο μέχρι το τέλος του 2015, θα έπρεπε να έχουν συμβασιοποιηθεί όλες οι μελέτες.

Από την προκήρυξη ΚΤΗΜΑ 11Β, που καλύπτει κυρίως περιοχές της κεντρικής Μακεδονίας, έχει ολοκληρωθεί ο προσυμβατικός έλεγχος αλλά και πάλι από το σύνολο των δώδεκα μελετών έχουν ξεκινήσει μόνο πέντε. Το ίδιο ισχύει και στην προκήρυξη 11Α, όπου δεν έχουν προχωρήσει οι συμβάσεις.

Σε ό,τι αφορά την ψηφιοποίηση του Κτηματολογίου Δωδεκαήσους, ένα έργο που είχε ενταχθεί στο Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, ενώ έχει ξεκινήσει το έργο, τους τελευταίους μήνες έχει

σταματήσει η σάρωση των αρχείων.

Η «Εθνικό Κτηματολόγιο και Χαρτογράφηση Α.Ε.» το 2013 προκήρυξε διαγωνισμό για το υπόλοιπο της χώρας συνολικού προϋπολογισμού συμβάσεων 572.000.000 ευρώ.

Η διαγωνιστική διαδικασία της προκήρυξης αυτής προχώρησε γρήγορα αλλά δεν ανατέθηκε καμμία σύμβαση λόγω έλλειψης χρηματοδότησης.

Κύριε Υπουργέ, την ίδια στιγμή οι δασικοί χάρτες παραμένουν καθηλωμένοι. Η κύρωση των δασικών χαρτών θεωρείται προαπαιτούμενο για το Κτηματολόγιο, καθώς η κτηματογράφηση δεν μπορεί να ολοκληρωθεί, αν δεν έχει γίνει η οριοθέτηση των δασικών εκτάσεων. Ως σήμερα έχουν κυρωθεί δασικοί χάρτες, που αντιστοιχούν μόλις στο 0,56% της ελληνικής επικράτειας, ενώ εκείνοι που έχουν αναρτηθεί αντιστοιχούν μόνο στο 1,12%.

Σας ερωτώ, λοιπόν:

Τι θα γίνει με τους διαγωνισμούς που εκκρεμούν για τις συμβάσεις κτηματογράφησης που βρίσκονται σε εξέλιξη αλλά δεν έχει εξασφαλιστεί η χρηματοδότησή τους;

Θα επιστρέψετε, τότε και με ποιον τρόπο -και αν ξέρετε κάτι σχετικά- τα χρηματικά διαθέσιμα που προ μηνών δεσμεύσατε;

Ποιες είναι οι προθέσεις, ποια είναι η πολιτική της Κυβέρνησης για την προώθηση των δασικών χαρτών, η κατάρτιση και η κύρωση των οποίων παραμένει καθηλωμένη λόγω αδράνειας;

Κάτι ακόμα, κύριε Υπουργέ, θέλω να σας πω. Στην χθεσινή σας επίσκεψη στο Ηράκλειο, με αφορμή το πανελλήνιο συνέδριο για τη διαχείριση των απορριμμάτων στη Χερσόνησο, συναντηθήκατε με εκπροσώπους του Συλλόγου Οικιστών Ηρακλείου με την παρουσία και του Δημάρχου Ηρακλείου, του κ. Λαμπρινού, οι οποίοι σας μετέφεραν το πρόβλημα που αντιμετωπίζουν.

Το ζήτημα είναι πολύ σημαντικό και θέλω να σταθείτε με προσοχή στο πρόβλημα. Πρόκειται για περίπου τρεις χιλιάδες ιδιοκτήτες αυθαιρέτων κτισμάτων, που εξ όσων φαίνεται θα αυξηθούν κατά πολύ, οι οποίοι λαμβάνουν ειδοποιητήρια από την πολεοδομία με τσουχτερά, υπέρογκα πρόστιμα, δεδομένου ότι η βεβαίωση των προστίμων ανατρέπει δεκαετίες πίσω.

Δεν είπα κανένας από τους ανθρώπους αυτούς -το ξέρετε καλά- να μην πληρώσουν. Άλλωστε, δεν είναι μπαταχτσήδες. Όμως η πλειονότητα των ανθρώπων αυτών είναι άτομα με ειδικές ανάγκες, παλιννοστούντες, πολύτεκνες και τρίτεκνες οικογένειες, μονογονεϊκές οικογένειες, μακροχρόνια άνεργοι, οικογένειες κάτω από το όριο της φτώχειας. Αυτό που ζητούν, είναι η υπαγωγή τους στη ρύθμιση για τη νομιμοποίηση των αυθαιρέτων, χωρίς υποχρέωση καταβολής παραβόλου και με μηδενικό πρόστιμο.

Κύριε Υπουργέ, δεσμεύεστε από αυτό το βήμα ότι θα φροντίσετε να φέρετε σχέδιο νόμου και τότε -αν γνωρίζετε- που θα απαλλάξει αυτούς τους ιδιοκτήτες από τα δυσβάσταχτα πρό-

στιμα και προσauξήσεις και με κοινωνικά κριτήρια, να τους δώσετε τη δυνατότητα να νομιμοποιήσουν τα κτίσματά τους με ευνοϊκές ρυθμίσεις; Ποια είναι η επίσημη θέση της Κυβέρνησης για το ζήτημα αυτό;

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Ευχαριστούμε, κύριε Αυγενάκη.

Τον λόγο έχει ο Υπουργός κ. Ιωάννης Τσιρώνης.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΙΡΩΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Κύριε Βουλευτά, κύριε Πρόεδρε, θα ξεκινήσω από το δεύτερο σημείο της επίκαιρης ερώτησης, το οποίο ήταν άλλωστε καταγεγραμμένο, διευκρινίζοντας αυτό που είπα και χθες στον δήμαρχο ότι δεν υπήρξε κανένας προγραμματισμός για συνάντηση με τους οικιστές και η σοβαρότητα του έργου μας, μάς επιβάλλει όταν κάνουμε συναντήσεις, να μην είναι εθιμοτυπικές αλλά ουσιαστικές.

Ήρθαν, λοιπόν, μέσα οι πρόεδροι αυτών των οργανώσεων, οι εκπρόσωποί τους και τους υποσχέθηκα να γίνει μία σοβαρή συνάντηση προγραμματισμένη και με τους επιστημονικούς συνεργάτες, ώστε να δούμε το πρόβλημά τους σε βάθος και να μην το αδικήσουμε. Με αυτήν την έννοια, είναι μάλλον ανακριβής ο όρος «συναντήθηκα με τους οικιστές».

Όσον αφορά για τη νομοθεσία περί αυθαιρέτων, ξέρετε πάρα πολύ καλά ότι είναι ένα μακροχρόνιο πρόβλημα, το οποίο οφείλεται στο πελατειακό κράτος, την ευθύνη του οποίου δεν έχει η νέα Κυβέρνηση και αυτό το πελατειακό κράτος, το οποίο γέννησε γενεές αυθαιρέτων, πρέπει να σταματήσει να υπάρχει, να αποκατασταθεί η εμπιστοσύνη του πολίτη στη δημόσια διοίκηση και όταν μιλάμε για πολεοδομικά σχέδια, να φτάσουμε στη σοβαρότητα εκείνη που απαιτείται, ώστε να μην υπάρχει εκτός σχεδίου δόμηση και ο κόσμος να οικοδομεί μέσα στους κανόνες που επιβάλλει κάθε ευνομούμενη πολιτεία. Φυσικά, θα νομοθετήσουμε σ' αυτήν την κατεύθυνση, αν αυτήν τη δέσμευση ζητάτε.

Για να γυρίσω στην ουσία της ερώτησης, που ήταν το Κτηματολόγιο, αναφερθήκατε στις δραματικές αυτές καθυστερήσεις, τις οποίες φυσικά δεν προκαλέσαμε εμείς. Υπήρχε ήδη η επιστολή Χάαν, η οποία έκοβε από το Κτηματολόγιο μερικές δεκάδες εκατομμύρια ευρώ, εξαιτίας ακριβώς της ολιγωρίας των προηγούμενων κυβερνήσεων και αυτήν τη στιγμή ξέρετε πολύ καλά ότι γίνεται αγώνας δρόμου, όχι μονάχα για να σώσουμε αυτά τα χρήματα του προηγούμενου ΕΣΠΑ, τα οποία είναι έτοιμα να δοθούν αλλά γίνεται και αγώνας δρόμου και διαπραγμάτευση από τότε που αναλάβαμε με τους θεσμούς, ώστε να κερδίσουμε και χρήματα στο καινούργιο ΕΣΠΑ.

Όσον αφορά τα χρήματα τα οποία αυτήν τη στιγμή έχει διαθέσιμα συνολικά το Κτηματολόγιο και τα οποία ξεπερνούν τα 200 εκατομμύρια ευρώ, δεν δεσμεύτηκαν για κανένα λόγο. Είναι απολύτως ανακριβές ότι δεσμεύτηκαν από οποιαδήποτε κυβέρνηση και για οποιονδήποτε άλλον λόγο.

Από αυτά τα χρήματα, τα 54.227.322,22 ευρώ σε ιδιωτικές τράπεζες, όπως ήταν πριν, σε προθεσμίες. Τα δε 139 εκατομμύρια, τα οποία βρίσκονται στην Τράπεζα της Ελλάδος –και νομίζω θα συμφωνήσετε ότι είναι πιο διασφαλισμένα στην Τράπεζα της Ελλάδος θεσμικά από οποιαδήποτε άλλη ιδιωτική τράπεζα, χωρίς να θέλω να υποτιμήσω τις ιδιωτικές τράπεζες– είναι άμεσα διαθέσιμα για τις ανάγκες του Κτηματολογίου και μάλιστα με όρους πιο ευνοϊκούς από τους προηγούμενους, γιατί για ποσά της τάξεως απ' ό,τι ξέρουμε των 3 ή 4 εκατομμυρίων έχουμε ημερήσια ανάλυση, κανονική, που δεν ήταν πριν, γιατί πριν ήταν σε τρίμηνες, εξάμηνες και ετήσιες καταθέσεις, τις οποίες σταματήσαμε με συμφωνία των τραπεζών χωρίς penalties και για ποσά μερικών δεκάδων εκατομμυρίων, ακόμα και με προειδοποίηση μόνο δύο ημερών. Άρα, όχι μόνο δεν μειώσαμε τη ρευστότητα αλλά θα την αυξήσουμε. Έχουμε δε και 10 εκατομμύρια ευρώ επιπλέον, τα οποία είναι σε λογαριασμό ύψεως, δηλαδή σε τρέχουσες συναλλαγές. Άρα, για κανένα λόγο δεν υπάρχει ζήτημα ότι είναι δεσμευμένα οποιαδήποτε ποσά και αυτό καθυστερεί το έργο.

Για το μεγάλο διαγωνισμό των 500 εκατομμυρίων, στον οποίο αναφερθήκατε, ξέρετε πολύ καλά ότι η γνώμη της προγενέστερης διοίκησης ήταν ότι υπήρχαν πολύ μικρές εκπώσεις και

έπρεπε πραγματικά κάποια έργα να ξαναδημοπρατηθούν, γιατί ήταν κατά πολύ σε βάρος του ελληνικού δημοσίου.

Αυτή ήταν η αιτία που ξανακοιτάμε τους διαγωνισμούς, όχι με δική μας πρόθεση αλλά γιατί αυτήν την απόφαση παραλάβαμε. Άρα, δεν έχει καμμία σχέση το ένα ζήτημα με τη ρευστότητα με το άλλο.

Ξέρετε πάρα πολύ καλά –το έχω πει από αυτό το βήμα επανειλημμένα– ότι και το Δασολόγιο ήταν πάγια προγραμματική μας θέση ότι έπρεπε να προηγηθεί. Επί δικών σας ημερών ήταν που δεν προηγήθηκε το Δασολόγιο. Πάντα ήταν πάγια θέση όλων των κομμάτων που στηρίζουν την Κυβέρνηση ότι έπρεπε να προηγηθεί το Δασολόγιο του Κτηματολογίου και αυτό κάνουμε τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Σας ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Κύριε Αυγενάκη, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ: Θα πω μια κουβέντα για το θέμα των οικιστών, μιας και από αυτό ξεκινήσατε, κύριε Υπουργέ.

Εφόσον, λοιπόν, είστε εξαιρετικά έτοιμος, όπως ακούω, όπως σας αντιλαμβάνομαι και όπως σας βλέπουμε και ενήμερος για τα ζητήματα του Υπουργείου, να ορίσετε τόπο συνάντησης, χρόνο συνάντησης και περιγράψατε σε ό,τι αφορά το θέμα των οικιστών του Ηρακλείου αλλά και πολλών άλλων μεγάλων πόλεων. Βεβαίως συναντηθήκατε και με αντιπροσωπεία και με το δήμαρχο.

Σε ό,τι αφορά το Κτηματολόγιο, κύριε Υπουργέ, δεν προκαλέσατε εσείς αλλά εσείς επιδεινώνετε την κατάσταση. Το θέμα του Κτηματολογίου, με συγχωρείτε, αλλά είναι μια υπόθεση βεβαίως με βαθιές ρίζες. Ακούει στο όνομα ΠΑΣΟΚ την περίοδο Λαλιώτη. Όμως, με τον τρόπο με τον οποίο το χειρίζεστε, με το να επικεντρώνεστε μόνο στα οικονομικά στοιχεία και τα τραπεζικά, βεβαίως δείχνει περίτραπεζα την προσπάθειά σας να κρύψετε τη σκληρή δυστυχώς πραγματικότητα.

Θέλουμε ξεκάθαρες απαντήσεις σε ό,τι αφορά το Κτηματολόγιο, την πολιτική σας και δεσμεύσεις σε χρόνους.

Κύριε Υπουργέ, θέλω να επισημάνω ένα ακόμα ζήτημα, μιας και είναι επίκαιρη η ερώτηση, άρα συζητάμε ότι συζητάμε για την επικαιρότητα των θεμάτων που αφορούν το δικό σας Υπουργείο και που αφορά τις δηλώσεις σας, για την ακρίβεια την αντίθεσή σας στο θεσμό των ΣΔΙΤ και την πρόθεσή σας για αναστολή όλων των έργων ΣΔΙΤ αρμοδιότητάς σας, ανοίγοντας με τον τρόπο αυτό, μια ακόμα πληγή στην ήδη αιμορραγούσα οικονομία της χώρας μας.

Να σας ενημερώσω, λοιπόν, ότι η υλοποίηση έργων μέσω ΣΔΙΤ, αποτέλεσε σημαντικό μοχλό ανάπτυξης της χώρας μας, ιδίως σε μια περίοδο που η στενότητα πόρων του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, καθιστούσε αδύνατη την υλοποίηση μεγάλων έργων υποδομής. Η μέθοδος υλοποίησης έργων μέσω ΣΔΙΤ, κύριε Υπουργέ, αποτελεί στην παρούσα φάση ίσως το μοναδικό εργαλείο ανάπτυξης, αφού διασφαλίζει την ύπαρξη ιδιωτικών επενδύσεων και εγγυάται την ύπαρξη χρηματοδότησης για την υλοποίηση έργων που είναι κρίσιμα αλλά και απολύτως αναγκαία για την ελληνική οικονομία και κοινωνία, για παράδειγμα μεταφορές, δημόσια υγεία, διαχείριση αποβλήτων, ενέργεια, πολιτιστικά έργα κ.λπ..

Η πολιτική σας, κύριε Υπουργέ, και δεν γνωρίζω εάν είναι προσωπική σας πολιτική ή η επίσημη θέση της Κυβέρνησης, για αναστολή όλων των διαδικασιών, κινείται προς τη λάθος κατεύθυνση, θέτοντας προσκόμματα ακόμα και στις ελάχιστες ανάσες επιχειρηματικότητας και ιδιωτικής χρηματοδότησης που έχουν απομείνει στη χώρα μας.

Δίχως αυτές, η υλοποίηση μεγάλων δημόσιων έργων καθίσταται ένα πολιτικό κείμενο δίχως τεκμηρίωση, δίχως σχεδιασμό, προγραμματισμό και δίχως χρηματοδότηση.

Η Κυβέρνηση συνεχίζει, προσκολλημένη σε ιδεολογικές αντιλήψεις του παρελθόντος –εσείς δυστυχώς το κάνετε συστηματικά–, να διολισθαίνει σε δράσεις που έχουν ως συνέπεια την αναστολή των μεγάλων δημοσίων έργων υποδομής, τη διατήρηση χαμηλών ρυθμών ανάπτυξης και την επιστροφή στην ύφεση.

Πρέπει άμεσα, κύριε Υπουργέ, να συνειδητοποιήσετε και εσείς προσωπικά ότι το μέλλον των έργων είναι οι επικερδείς για το

κράτος παραχωρήσεις και τα έργα ΣΔΙΤ. Δεν μπορούμε να περιμένουμε έργα υποδομών μόνο από τα δημόσια χρήματα τα οποία τελούν υπό αναζήτηση.

Το ΣΕΣ 2014-2020, φέρνει ένα σημαντικό ποσό της τάξεως των 4,2 δισεκατομμυρίων για έργα υποδομών και περιβαλλοντικά αλλά δεν μπορεί να καλύψει με τίποτα –και το γνωρίζετε καλά– τις ανάγκες για σημαντικές υποδομές το επόμενο διάστημα ούτε καν την ολοκλήρωση έργων που έχουν προχωρήσει σε ποσοστό ολοκλήρωσης 80% και 90% και έχω πολλά τέτοια παραδείγματα ανά την Ελλάδα να σας πω.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτού)

Ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, ο θεσμός των παραχωρήσεων, αποτελεί έναν στρατηγικής σημασίας τομέα για τη χώρα μας και έχουν τη δική τους αυτόνομη, αυτοτροφοδοτούμενη δυναμική. Αποτελεί μοχλό μέσα στο μοχλό της ανάπτυξης και δημιουργούν συμμετρική ανάπτυξη στη χώρα, με πολλαπλές ευεργετικές συνέπειες, οικονομικές, χωροταξικές, κοινωνικές και πολιτιστικές.

Σταματήστε, επιτέλους, με τις δηλώσεις και την πολιτική σας να επιστρέψετε τη χώρα μας στη δεκαετία του '50.

Και κάτι ακόμα. Πρόσφατα παρουσιάσατε το νέο Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων που τέθηκε σε διαβούλευση. Το μεγάλο πρόβλημα στο Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης των Αποβλήτων είναι ότι η οικολογική ρητορική –καθ' όλα αποδεκτή– αποτυπώνεται αποσπασματικά, ανακατεμένη με τη λογική ΣΥΡΙΖΑ «όλα ανήκουν στο δημόσιο», με την εκ των υστέρων παρέμβαση σε υφιστάμενο κείμενο, με άγνοια της πραγματικότητας και με έντονα ιδεοληπτικά στοιχεία.

Το ΕΣΔΑ, κύριε Υπουργέ, δεν είναι πολιτικό μανιφέστο αρχών και θέσεων. Είναι θεσμικό εργαλείο, το οποίο η χώρα μας οφείλει να διαμορφώσει και να αξιοποιήσει δίχως ιδεοληψία και χωρίς καμμία προκατάληψη. Περιβάλλον και ανάπτυξη είναι έννοιες αλληλοσυμπληρούμενες και όχι αλληλοαναιρούμενες.

Κύριε Υπουργέ, μια τελευταία κουβέντα. Χθες βρεθήκατε στο Ηράκλειο στο συνέδριο για τον περιφερειακό σχεδιασμό της Περιφέρειας Κρήτης για τα απορρίμματα και πήρατε μάλιστα μια θέση θετική στο ξεκίνημα. Χαρακτήρισα το σχεδιασμό της Περιφέρειας Κρήτης υποδειγματικό και πρότυπο. Από την άλλη, όμως, προαναγγείλατε αλλαγές χωρίς να πείτε κάτι συγκεκριμένο, όπως το συνηθίζετε.

Να σας θυμίσω, αγαπητέ κύριε Υπουργέ, ότι αυτός ο σχεδιασμός της Περιφέρειας Κρήτης ψηφίστηκε ομόφωνα –αυτό είναι που θέλετε εσείς να αλλάξετε αλλά δεν λέτε τι θα κάνετε– από το Περιφερειακό Συμβούλιο, αν αυτό σας λείει κάτι. Είναι καιρός να απορροφηθούν κονδύλια και να ξεκινήσουν, επιτέλους, τα έργα που προβλέπονται στον συγκεκριμένο σχεδιασμό. Τα θέτω αυτά υπ' όψιν σας, διότι καταλαβαίνω την αγωνία σας να παρουσιάσετε κυβερνητικό έργο, όχι όμως καταργώντας, ισοπεδώνοντας, σταματώντας έργα, εξελίξεις, αποφάσεις.

Είναι σημαντικό να κάνετε κυβερνητικό έργο και όπου χρειαστείτε, θα μας βρείτε αρωγούς σε αυτήν την προσπάθεια, εφόσον βελτιώσετε, εκσυγχρονίσετε, φέρετε κάτι καινούργιο, που να αποτελεί όμως πρόταση ολοκληρωμένη και τεκμηριωμένη. «Σταματώ για να σταματώ και να δικαιολογήσω το ρόλο μου ως Υπουργού», με συγχωρείτε αλλά αυτό δεν είναι σημαίνει σύγχρονη πολιτική, δεν βοηθά τη χώρα σε αυτήν την κρίσιμη πολιτική περίοδο.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Σας ευχαριστούμε, κύριε Αυγενάκη.

Κύριε Υπουργέ, θέλετε κάτι να συμπληρώσετε;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΙΡΩΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός, Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Ορίστε, παρακαλώ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΙΡΩΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός, Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Σας ευχαριστώ, κύριε Αυγενάκη, γιατί από τη δευτερομιλία σας, είναι καταφανές ότι μάλλον συμφωνείτε μαζί μου στα ζητήματα του Κτηματολογίου, που ήταν η ουσία της επίκαιρης ερώτησης,

ότι δεν υπάρχει καμμία πρόθεση καθυστέρησης ούτε υπάρχουν δεσμευμένα αποθεματικά ούτε γίνεται καμμία καθυστέρηση εξαιτίας έλλειψης πόρων, πλην φυσικά των πόρων, που με αμέλειες της προηγούμενης διοίκησης κινδυνεύουν να χαθούν από τα ευρωπαϊκά προγράμματα αλλά και εκεί δίνουμε τη μάχη και είμαι αισιόδοξος ότι θα την κερδίσουμε.

Άρα φεύγω από αυτό το ζήτημα και πηγαίνω σε όλα τα άλλα στα οποία αναφερθήκατε.

Ξαναλέω ότι δεν θεωρώ –θα το αδικούσα– ότι έγινε κάποια συνάντηση με οικιστές. Εκείνο που έγινε, ήταν μια διλεπτή συνάντηση με τους προέδρους, που εξηγήθηκε γιατί πρέπει να γίνει μια σοβαρή συνάντηση, η οποία φυσικά θα γίνει στο άμεσο μέλλον. Μπορεί και την επόμενη εβδομάδα, ανάλογα με το πρόγραμμά μου, ή τη μεθεπόμενη –για τέτοιες ημερομηνίες μιλάμε–, γιατί, πραγματικά, δεν έχουμε καμμία πρόθεση να μη σκύψουμε πάνω στα προβλήματα των πολιτών.

Και γυρίζω στο άλλο κομμάτι της δευτερομιλίας σας, που αφορά το νέο Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Απορριμμάτων. Δεν ξέρω για ποιον λόγο υπάρχει παρερμηνεία ή μάλλον άγνοια πληροφόρησης. Δεν έχουμε καμμία μα καμμία απολύτως πρόθεση να σταματήσουμε έργα σημαντικά και επωφελή για το δημόσιο συμφέρον. Δεν αναφέρθηκα με τέτοιους όρους όπως είπατε εσείς ως προς το περιφερειακό σχέδιο της Κρήτης, ωστόσο πράγματι αυτό που είπα –για να το πω όπως το λέω εγώ– είναι ένα σχέδιο που βρίσκεται πάρα πολύ κοντά στο νέο εθνικό σχέδιο.

Το νέο εθνικό σχέδιο, δεν είναι όπως αποκαλέσατε ένα συνονθύλευμα ανάμεσα σε οικολογικές ευαισθησίες και πρόγραμμα ΣΥΡΙΖΑ. Κατ' αρχάς αυτόν τον διαχωρισμό, δεν αντιλαμβάνομαι από πού τον συνάγετε. Είναι ένα συνεκτικό σχέδιο, που μιλάει επιτέλους για πρώτη φορά σε αυτήν τη χώρα, για την κυκλική οικονομία, την οποία εσείς ως Κυβέρνηση την είχατε μάλλον στα αζήτητα. Άλλο πράγμα η κυκλική οικονομία και άλλο η γραμμική οικονομία, το να δίνουμε πόρους του ελληνικού λαού, δημόσιους πόρους, σε εργολάβους.

Μια άλλη παρανόηση, η οποία προφανώς γίνεται εδώ και δεκαετίες, είναι ότι αποκαλείται επιχειρηματικότητα και ιδιωτική πρωτοβουλία αυτό το καθεστώς –και το αποκαλώ καθεστώς!– κρατικοδίαιτης διαπλοκής μεταξύ μιας διεφθαρμένης δημόσιας διοίκησης και επιχειρηματιών οι οποίοι δεν ήθελαν να επιχειρούν με ρίσκο και απλώς απομυζούσαν τους πόρους του ελληνικού λαού.

Τα ΣΔΙΤ στα οποία αναφέρεστε και τα οποία κριτικάρουμε και επανεξετάζουμε –αυτός είναι ο όρος που χρησιμοποιείται, επανεξετάζουμε– είναι κάποια είδη επιχειρήσεων που διπλασιάζουν το κόστος για τον πολίτη όσον αφορά το κόστος ανά τόνάζ. Μιλάμε για τα απορρίμματα. Επιπλέον υπερδιαστασιολογούν τα έργα.

Είναι δυνατόν, για παράδειγμα, να πληρώσει ο ελληνικός λαός και ο Ευρωπαίος πολίτης έργο εκατόν πενήντα χιλιάδων τόνων, την ώρα που στην περιοχή, στη συγκεκριμένη περιφέρεια, σήμερα χωρίς καμμία πρόληψη, παράγονται εκατόν δεκαπέντε χιλιάδες τόνοι απορριμμάτων;

Είναι δυνατόν, λοιπόν, αν γίνει και η πρόληψη, αν γίνει η επαναχρησιμοποίηση, η διαλογή στην πηγή και απομειωθεί αυτό το ποσό των εκατόν δεκαπέντε χιλιάδων τόνων –εκτός αν φαντάζεστε ότι δεν πρέπει να το απομειώσουμε ποτέ και να δίνουμε συνέχεια πρώτες ύλες σε εργολάβους– πού θα βρίσκονται οι τόνοι για να γίνει αυτό το μεγαλεπήβολο έργο των εκατόν πενήντα χιλιάδων τόνων, με πάνω από 90 ευρώ τον τόνο κόστος και με εγυνημένες ποσότητες που ποτέ δεν θα βρεθούν;

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ: Σε ποια περιφέρεια αναφέρεστε; **ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΙΡΩΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Σε συγκεκριμένη περιφέρεια, που αυτήν τη στιγμή έχει υπογραφεί το ΣΔΙΤ.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ: Σε ποια;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΙΡΩΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, σας λέω τα νούμερα συγκεκριμένα. Το ζητάμε αυτήν τη στιγμή προφανώς, ως Κυβέρνηση,

γιατί πρέπει να είναι υπογεγραμμένο αλλά σε άλλες περιφέρειες, τα πράγματα είναι ακόμη χειρότερα.

Ρωτάμε τους δημάρχους και είναι μαζί μας οι δήμαρχοι. Τους ρωτάμε «Πείτε μας, στην Πελοπόννησο, στην ανατολική Μακεδονία και Θράκη, θα εγγυάστε αυτές τις ποσότητες;» και οι ίδιοι φωνάζουν «ούτε αυτά τα λεφτά μπορούμε να δώσουμε ούτε αυτές τις ποσότητες μπορούμε να εξασφαλίσουμε».

Αφήστε, λοιπόν, τη ρητορεία περί έργων ανάπτυξης. Δεν είναι αυτό το πράγμα επιχειρηματικότητα, δεν λέγεται επιχειρηματικότητα, δεν αποκαλείται έτσι πουθενά στον πλανήτη. Επιχειρηματικότητα με απομύζηση δημόσιων πόρων χωρίς επιχειρηματικό ρίσκο, δεν λέγεται επιχειρηματικότητα. Απλώς, βαπτίζεται επιχειρηματικότητα για συγκεκριμένα πελατειακά συμφέροντα και είμαι πολύ σαφής σε αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Κύριε Αυγενάκη, μήπως θέλετε ένα λεπτό; Ο κύριος Υπουργός είχε κάπως έντονο χαρακτήρα και προσωπικό στην ομιλία του.

Θέλετε να πείτε μία κουβέντα; Και μετά θα μιλήσει και ο κύριος Υπουργός.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Δεν θα καταχραστώ το δικαίωμα που μου δίνετε.

Θα πω μόνο τούτο. Κύριε Υπουργέ, εγώ καταλαβαίνω το θυμό σας, διότι όντως οι δήμαρχοι, οι αυτοδιοικητικοί παράγοντες του τόπου, είναι αντίθετοι με αυτά που λέτε. Δεν συμφωνούν, δεν συναινούν. Στην πλειονότητα όλων όσων εσείς επικαλεστήκατε αυτήν την ώρα, έχουν αντιπαρεταθεί με επιχειρήματα συγκεκριμένα.

Εγώ δεν τα έβγαλα αυτά από το μυαλό μου. Σας λέω, λοιπόν, ότι μόλις πριν λίγες ημέρες που βρεθήκατε στο Τεχνικό Επιμελητήριο, σε συγκεκριμένη σύσκεψη σχετικά με το επίμαχο ζήτημα, αναφερθήκατε στην κατάργηση όλων των ΣΔΙΤ και μετά αρχίσατε να ανακαλείτε, να ξεδιπλώνετε και να «στοργυλεύετε» τα λόγια σας.

Γι' αυτό σας λέω και σας παρακαλώ, αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο βρισκόμαστε εδώ, για να γνωρίσουμε ποια είναι η πρόθεσή σας. Και αν δεν έχετε πρόθεση –το οποίο το καταλαβαίνουμε, είναι εμφανέστατο– και αν δεν έχετε στρατηγική –το οποίο πάλι το καταλαβαίνουμε–, εδώ είμαστε, καλή πρόθεση έχουμε και θέλουμε να συνδράμουμε στο κυβερνητικό έργο και ιδιαίτερα στα θέματα του περιβάλλοντος. Το περιβάλλον δεν ανήκει σε κανέναν.

Και μην περιμένετε κι εσείς, όπως και πολλοί άλλοι προηγούμενοι Υπουργοί οποιασδήποτε κομματικής αποχρώσεως, να θυμάται ο ελληνικός λαός τη «σφραγίδα» τους, σε κάποιο σημαντικό περιβαλλοντολογικό έργο που έγινε τα προηγούμενα χρόνια. Ας αποβάλουμε αυτό το άγχος της «σφραγίδας» και να δούμε πως πραγματικά όλοι μα όλοι που έχουμε έγνοια και πραγματικό ενδιαφέρον για τον τόπο μας και ειδικά για το περιβάλλον, θα συνδράμουμε προς αυτήν την κατεύθυνση.

Κανένα ευρώ δεν πρέπει να πηγαίνει χαμένο είτε είναι εθνικό ευρώ είτε ευρωπαϊκό ευρώ. Για εμάς, είναι ευρώ το οποίο πρέπει να αξιοποιηθεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Σε αυτήν τη διαδικασία και τη λογική θέλουμε να συνδράμουμε αλλά παρακαλώ πολύ ξεκαθαρίστε στο μυαλό σας τη στρατηγική σας και είμαστε εδώ να τη συζητήσουμε. Έχουμε καλές προθέσεις και όχι να μη δένουμε καθετί σημαντικό που πάει να γίνει.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Ήταν δημιουργικός και εποικοδομητικός με την τριτολογία. Πείτε κι εσείς, κύριε Υπουργέ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΙΡΩΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Σας ευχαριστώ πραγματικά. Νομίζω ότι τώρα αρχίζουμε να τα ξεκαθαρίζουμε.

Αν πραγματικά γνωρίζετε κάποιον δήμαρχο, ο οποίος θέλει να εμφανίσει...

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ: Πολλούς.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΙΡΩΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Πολύ λούς, λοιπόν.

Αν κάποιος θέλει να εμφανίσει την αντίθεσή του στον καινούρ-

γο εθνικό σχεδιασμό, που δίνει πραγματικά και τους πόρους και τα εργαλεία στους δήμους να μειώσουν τα απορρίμμά τους και να γλιτώσουν τους συμπολίτες μας από όλο αυτό το άγχος, να πληρώνουμε για να πετάμε πολύτιμους πόρους, αν γνωρίζετε τέτοιον δήμαρχο, να μου τον υποδείξετε να του μιλήσω. Είναι ανοικτό το γραφείο μου. Γιατί εγώ έχω μιλήσει με δεκάδες δημάρχους τις τελευταίες ημέρες και μόνο θετικά σχόλια έχω ακούσει.

Παρ' όλα αυτά, μπορεί να υπάρχει κάποια διαφωνία. Ειδικά στην Κρήτη ήταν ιδιαίτερα θετικά τα σχόλια αλλά ας πούμε ότι εκεί πιθανά οι άνθρωποι είναι πιο κοντά στη δική μας νοοτροπία. Αλλά μπορεί να είναι κι από οποιαδήποτε περιοχή.

Εγώ μίλησα με συγκεκριμένα νούμερα, κύριε Βουλευτά, και εξήγησα πάρα πολύ καλά, γιατί αυτά τα υπερδιαστασιολογημένα ΣΔΙΤ έχουν τόσο υψηλό κόστος. Ανέφερα νούμερα συγκεκριμένα. Μιλάμε για κόστος πάνω από 90 ευρώ τον τόνο, όταν στο δικό μας σχέδιο, τα 34-35 ευρώ τον τόνο, θεωρείται μεγάλη τιμή.

Επίσης, μιλάμε για πρόληψη. Αν αυτό το πράγμα δεν σας λέει κάτι, να πάσουμε δηλαδή να παράγουμε τόσα απορρίμματα και να γυρίσουμε τα προϊόντα στην κυκλική οικονομία, αν αυτό το θεωρείτε μια δική μου οικολογική ιδεολογία που δεν πρέπει να ισχύει και να βρούμε κάτι άλλο, εμείς βλέπουμε ότι με αυτό το πράγμα τουλάχιστον –και με τον κ. Μάουρ που μίλησα από την Ευρωπαϊκή Ένωση– οι άνθρωποι δηλώνουν ενθουσιασμένοι. Επιτέλους, μας λένε, στρίβει η Ελλάδα προς την κατεύθυνση της κυκλικής οικονομίας.

Αυτή είναι η κατεύθυνσή μας. Από εκεί και πέρα, εδώ είμαστε με όλη την καλή διάθεση στα επιμέρους σχέδια του κάθε δήμου και φυσικά στα επιμέρους σχέδια της κάθε περιφέρειας να δούμε λεπτομέρεια-λεπτομέρεια, έργο-έργο, τι θα κάνουμε για να μειώσουμε την παραγωγή απορριμμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Το είδατε, το ξέρετε το θέμα ο κύριος Υπουργός. Πήρατε την απάντηση. Ήταν καλός και εποικοδομητικός ο διάλογος. Συνεχίζουμε.

Θα συζητηθεί η πρώτη με αριθμό 335/9-6-2015 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου της Βουλαιού Β' Πειραιά του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Διαμάντως Μανωλάκου προς τον Υπουργό Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σχετικά με την επανασύσταση του «Ινστιτούτου Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών» (ΙΓΜΕ).

Θα απαντήσει ο Αναπληρωτής Υπουργός κ. Ιωάννης Τσιρώνης.

Κυρία Μανωλάκου, έχετε τον λόγο.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Το 2011, προωθήθηκε από τις προηγούμενες κυβερνήσεις η συγχώνευση του ΙΓΜΕ με το Εθνικό Κέντρο Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης, οδηγώντας το ουσιαστικά στην απαξίωσή του –και μιλάμε για μοναδικό ινστιτούτο– με προοπτική, βεβαίως, τη διάλυσή του, αφού ο στόχος ήταν η διευκόλυνση της δράσης του μεγάλου κεφαλαίου από την εκμετάλλευσή του ορυκτού πλούτου αλλά και τις άλλες πλουτοπαραγωγικές πηγές της χώρας.

Για τον στόχο αυτό προωθήθηκαν εκατόν τριάντα εφεδρείες και βέβαια, και δραστικές περικοπές στον προϋπολογισμό του ΙΓΜΕ τόσο για την κάλυψη των μισθολογικών όσο και των λειτουργικών αναγκών τους. Έτσι, βεβαίως, εξυπηρετούσε καλύτερα τον στόχο, ώστε ερευνητικά και άλλα αντικείμενα να δοθούν σε εταιρείες, εργολάβους και ιδιώτες και να μην μπορεί να υλοποιηθεί το έργο τους με βάση τις ερευνητικές και επιστημονικές προδιαγραφές.

Τα κόμματα που απαρτίζουν τη σημερινή Κυβέρνηση, ως τότε αξιωματική αντιπολίτευση και αντιπολίτευση συνολικά, είχαν εναντιωθεί σε αυτήν την πολιτική και μάλιστα είχαν υποσχεθεί την επανασύσταση του ΙΓΜΕ σαν φορέα έρευνας του ορυκτού πλούτου.

Σήμερα όμως υπάρχει πολύ μεγάλη καθυστέρηση. Αν και είναι ανάγκη να επανασυσταθεί το ΙΓΜΕ, οι υπογραφές στην κοινή υπουργική απόφαση μπαίνουν με πολύ μεγάλη καθυστέρηση και για έξι μήνες δεν υπάρχει ουσιαστικά διοίκηση στο ΙΓΜΕ. Οι εργαζόμενοι διαμαρτύρονται. Αναδεικνύουν ότι μπαίνουν συνεχώς εμπόδια για νομικοτεχνικές εμπλοκές, ότι υπάρχει εσκεμμένη κω-

λυσισεργία και ότι η έλλειψη διοίκησης, έχει σοβαρότατες επιπτώσεις στην εκπόνηση του ερευνητικού τους έργου. Αυτήν τη στιγμή μπορεί να έχουν μπει οι υπογραφές των Υπουργών του ΥΠΕΚΑ και της κ. Βαλαβάνη αλλά συνεχίζεται η καθυστέρηση. Έχουν περάσει έξι μήνες χωρίς διοίκηση.

Εμείς ζητάμε –κι αυτήν την έννοια έχει, αν θέλετε, η επίκαιρη ερώτηση- να μας πείτε άμεσα τι μέτρα θα πάρετε, ώστε πολύ γρήγορα να ολοκληρωθεί αυτή η κοινή υπουργική απόφαση –εξάλλου, είχατε δεσμευτεί από τις 4 Φλεβάρη- και να γίνει πραγματικότητα η επανασύσταση του ΙΓΜΕ με διορισμό της διοίκησης για τη λειτουργία και την ανάπτυξη του, δηλαδή αυτό που έχει ανάγκη ο τόπος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Ευχαριστούμε, κυρία Μανωλάκου.

Κύριε Υπουργέ, ορίστε, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΙΡΩΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ευχαριστώ, κυρία Βουλευτά, για την ερώτησή σας, γιατί συμμεριζόμαστε κι εμείς αυτήν την αγωνία. Η συγχώνευση του ΙΓΜΕ με το Εθνικό Κέντρο Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης, το ΕΚΠΑΑ, ήταν πραγματικά μια πράξη μνημονιακή η οποία έπληξε το ΙΓΜΕ, όπως πολύ σωστά αναφέρετε στην ερώτησή σας. Όμως, εάν έπληξε το ΙΓΜΕ, κυριολεκτικά διέλυσε το ΕΚΠΑΑ.

Σας θυμίζω ότι το ΕΚΠΑΑ, είναι ακριβώς εκείνος ο φορέας που μπορεί από πλευράς πολιτικής με σοβαρότητα και επιστημονική επάρκεια, όπως έκανε μέχρι τη συγχώνευση, να «τρέξει» το πάρα πολύ σημαντικό ζήτημα της ποιότητας της ατμόσφαιρας στην Ελλάδα και να χαράξει στρατηγική και μάλιστα μια στρατηγική που σήμερα, εν όψει της Διάσκεψης στο Παρίσι, είναι κατεπείγουσα.

Άρα, η επανασύσταση του ΙΓΜΕ και του ΕΚΠΑΑ, ήταν από την πρώτη στιγμή όχι μονάχα βούληση και των δύο συναρμόδιων –γιατί το ένα κομμάτι είναι το δικό μου και το άλλο είναι του Υπουργού κ. Λαφαζάνη-, αλλά ήταν πραγματικά ομόθυμη θέληση και των δύο πλευρών, να γίνουν ξανά και τα δύο ιδρύματα όπως ήταν πριν από τη συγχώνευσή τους.

Οι λόγοι που αυτήν τη στιγμή υπήρξε αυτή η καθυστέρηση, είναι λόγοι που δεν εξαρτώνται από το δικό μας Υπουργείο. Έχουν να κάνουν καθαρά με μνημονιακές δεσμεύσεις, όσον αφορά το κατά πόσο κάθε συστημένο πλέον φορέας, οφείλει να έχει έναν προϋπολογισμό που να μην επιβαρύνει περαιτέρω το ελληνικό δημόσιο.

Εκεί, προφανώς, υπήρξε μια πολύ μεγάλη δυσκολία. Ξεπεράστηκε αυτή η δυσκολία. Έχει υπογραφεί από εμάς, από το Υπουργείο μας, η ΚΥΑ και βρίσκεται φυσικά στο Υπουργείο Οικονομικών. Γύρισε πριν από λίγες εβδομάδες με κάποιες διορθώσεις, ακριβώς στην κατεύθυνση αυτή, δηλαδή στο να μην έχουμε προβλήματα και κωλυσιεργίες στην κρίσιμη μάχη που δίνει η χώρα, να μην έχουμε προσκόμματα και προσχήματα από τη μεριά των θεσμών, για να μην έχουμε το πρόβλημα. Επέστρεψε από το Υπουργείο Οικονομικών με κάποιες μικροδιορθώσεις, ώστε να μην έχουμε τέτοιες φύσεως προβλήματα. Από εμάς, αυτές έγιναν δεκτές. Αυτήν τη στιγμή είναι στο Υπουργείο Οικονομικών.

Έχει φύγει, λοιπόν, από εμάς η ΚΥΑ. Πιστεύουμε εντός των επομένων ημερών να λήξει αυτό, γιατί εμείς συμμεριζόμαστε απόλυτα τη δική σας αγωνία, γιατί είναι και δική μας αγωνία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Σας ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Κυρία Μανωλάκου, έχετε τον λόγο για να δευτερολογήσετε.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Κύριε Υπουργέ, είπατε ότι ήταν πράξη μνημονιακή η διάλυση και του ΕΚΠΑΑ και του ΙΓΜΕ. Δεν είναι ανταγωνιστικά, είναι βίοι παράλληλοι. Βέβαια, αν η Κυβέρνηση είχε κάνει αποδεκτή την πρόταση νόμου του ΚΚΕ για την κατάργηση των μνημονίων, που καθυστερεί πέντε μήνες περίπου, θα είχε λυθεί το πρόβλημα.

Τι υπάρχει τώρα; Όταν υπάρχει κάποια τροπολογία σε ένα νομοσχέδιο, που θέλει πέντε και έξι υπογραφές, μέσα σε μισή ώρα αυτές μαζεύονται. Εδώ, ξαφνικά χρειάζονται πέντε υπογραφές. Έχουν μαζευτεί οι τρεις. Και υπάρχει τρομακτική καθυστέρηση, που δεν είναι απλώς μία ΚΥΑ, είναι ότι δεν έχει διοίκηση, δεν έχει

λειτουργία. Κοιτάξτε και τι επιπτώσεις έχει από εκεί και πέρα.

Υπάρχουν σε εξέλιξη προγράμματα που χρηματοδοτούνται από το ΕΣΠΑ, και είναι η τελευταία χρονιά χρηματοδότησής τους. Χωρίς διοίκηση αυτά δεν προχωράνε. Δεν είναι ότι δεν θα ολοκληρωθούν, είναι ότι υπάρχουν πολλαπλοί κίνδυνοι να σου ζητήσουν και τα λεφτά που ήδη έχουν χρησιμοποιηθεί.

Όταν υπογράφηκε η ΚΥΑ από εσάς –ενώ από τον κ. Λαφαζάνη και από εσάς, κύριε Υπουργέ, στις 7 του Μάη, το συνδικάτο βγήκε και έλεγε ότι αφού υπογράφηκε η ΚΥΑ του ΙΓΜΕ από Λαφαζάνη και Τσιρώνη, το πρώτο βήμα επιτέλους έγινε. Και ζητούσε να διοριστεί άμεσα η νέα διοίκηση, την οποία έχει γνωστοποιήσει ο Υπουργός, προκειμένου να μη χαθεί και άλλος χρόνος.

Αυτήν τη στιγμή, σήμερα που μιλάμε, ξέρετε τι υπάρχει; Φαντάζομαι ότι έχετε ενημερωθεί. Ομόφωνα το συνδικάτο των εργαζομένων καταγγέλλει για παρελκυστική πολιτική της Κυβέρνησης στην επανασύσταση του Ινστιτούτου και απευθύνεται στον Πρωθυπουργό.

Σήμερα έχουν συγκέντρωση με ομόφωνη απόφαση. Αυτήν την καθυστέρηση δεν μπορούν ούτε καν να τη δικαιολογήσουν. Μάλιστα, με το να υπάρχει αυτή η καθυστέρηση στη λειτουργία, ρίχνουν όλο το βάρος σε εσάς. Και έχουν δίκιο. Ποιοι είναι οι επισπεύδοντες Υπουργοί; Και όταν λέμε επισπεύδοντες, για να μπορεί να μας καταλάβει και ο απλός κόσμος, εννοούμε αυτόν που έχει το συντονισμό. Βαραίνεστε με αυτήν την ευθύνη.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Εμείς τι σας ζητάμε –και να είναι μια απάντηση, αν θέλετε, και απέναντι στους εργαζόμενους; Σας ζητάμε χρονοδιάγραμμα. Μέχρι την επόμενη βδομάδα να έχει υπογραφεί εξ ολοκλήρου η κοινή υπουργική απόφαση, να έχει διοριστεί η νέα διοίκηση και να έχει μπει ο προγραμματισμός για την αναβάθμιση και των δύο ινστιτούτων, έτσι όπως τα ζητάει το συνδικάτο των εργαζομένων. Μπορεί να επικεντρωνόμαστε στο ΙΓΜΕ αλλά εννοούμε και των δύο ινστιτούτων.

Άρα, εμείς περιμένουμε από εσάς συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα άμεσης και γρήγορης υλοποίησης, αναβάθμισης και του ΕΚΠΑΑ και του ΙΓΜΕ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Σας ευχαριστούμε, κυρία Μανωλάκου. Μπορούσατε και άλλο να μιλήσετε, γιατί λεγάτε ενδιαφέροντα πράγματα.

Ελάτε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΙΡΩΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Σας ευχαριστώ.

Βέβαια, τώρα πάμε σε τομείς που δεν είναι ακριβώς δικής μου αρμοδιότητας, γιατί είναι της αρμοδιότητας, όπως πολύ σωστά είπατε, του Υπουργού Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Εξ όσων γνωρίζω, όμως, το συνδικάτο –δεν τους αδικώ, ίσως γιατί, πραγματικά, υπάρχει πάρα πολύ μεγάλη καχυποψία για τη δημόσια διοίκηση– όταν προσωπικά είχα προτείνει να οριστεί ένα προσωρινό διοικητικό συμβούλιο της επιλογής, που να είναι ακριβώς αυτό που θα είναι και το επόμενο, που θα είναι και του ΙΓΜΕ και όταν χωριστεί με το καλό, να δημιουργηθεί και ένα δεύτερο διοικητικό συμβούλιο για τον ΕΚΠΑΑ, οι εργαζόμενοι φοβούνται ότι ένας τέτοιος διορισμός προσωρινού διοικητικού συμβουλίου θα οδηγήσει το θέμα στις καλές, είχαν προτιμήσει πρώτα να υπογραφεί η ΚΥΑ και μετά να οριστούν και τα δύο διοικητικά συμβούλια.

Η δική μου πρόταση ήταν αυτό που λέτε. Ας είχε οριστεί το διοικητικό συμβούλιο το καινούργιο, το οποίο θα συνέχιζε ως διοικητικό συμβούλιο του ενός ινστιτούτου, του ΙΓΜΕ. Από εκεί και πέρα, προφανώς και εκείνοι, με αυτόν τον τρόπο πιστεύαν ότι θα πιέσουν λίγο παραπάνω, για να γίνει πιο γρήγορα.

Σήμερα έχουμε φτάσει έτσι και αλλιώς ότι η υπογραφή από μέρα σε μέρα μπαίνει. Άρα νομίζω ότι τελικά θα είμαστε όλοι ικανοποιημένοι και εντός των χρόνων. Είμαι αισιόδοξος ότι δεν θα υπάρξει κανένας κίνδυνος να χαθούν χρήματα πραγματικά, τα οποία όπως λέτε δεν χάνονται, επειδή δεν έχει γίνει η επίσπευση αλλά επειδή χηρεύει από το Δεκέμβριο το διοικητικό συμβούλιο.

Πιστεύω, λοιπόν, ότι αυτό θα λήξει άμεσα, αν και σας λέω το

πώς, επειδή δεν είναι πια στο δικό μας Υπουργείο. Όμως, όπως λέτε και εσείς, είναι πια θέμα ημερών να μπουν οι υπογραφές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Σας ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Κυρία Μανωλάκου, μήπως θέλετε να τριτολογήσετε, προκειμένου να έρθει κάποιος από τους επερωτώντες Βουλευτές του ΠΑΣΟΚ;

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Απλά, κύριε Πρόεδρε και κύριε Υπουργέ, σας δίνω τη χθεσινή ανακοίνωση του συνδικάτου για να την έχετε υπ' όψιν σας. Την καταθέτω και στα Πρακτικά.

Επίσης, κύριε Υπουργέ, ελπίζω το «άμεσο» να είναι η επόμενη εβδομάδα.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Διαμάντω Μανωλάκου καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα ανακοίνωση, η οποία βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΙΡΩΝΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Εμείς το θέλουμε περισσότερο από εσάς, κυρία συνάδελφε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Μέχρι να συγκεντρωθούν οι επερωτώντες –ήδη βλέπουμε ελαύνουσα την κ. Χριστοφιλοπούλου...

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΑΤΡΙΒΑΝΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Ορίστε, κυρία Κατριβάνου, έχετε τον λόγο να μας πείτε τι θέλετε.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΑΤΡΙΒΑΝΟΥ: Επειδή δεν έχουμε ξαναδεί επίκαιρη επερώτηση που να μιλάει όποιος θέλει, πέρα από μια καθορισμένη ομάδα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Έχει προβλεφθεί να μιλήσετε.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΑΤΡΙΒΑΝΟΥ: Θα μας δώσετε μια κατεύθυνση...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Αυτονοήτως!

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΑΤΡΙΒΑΝΟΥ: Θα μας δώσετε μια κατεύθυνση πώς θα κάνουμε σήμερα τη συνεδρίαση;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Αυτονοήτως και λόγω δικής μου Προεδρίας, αλλά και λόγω αποφάσεως της Διασκέψεως. Ούτε κουβέντα. Άλλωστε, το είπε και η Πρόεδρος.

Στο σημείο αυτό, λοιπόν, και μέχρι να συγκεντρωθούν οι συνάδελφοι, θα αναγνώσουμε τις επίκαιρες ερωτήσεις των οποίων ματαώθηκε η συζήτηση.

Η δεύτερη με αριθμό 334/9-6-2015 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Αχαΐας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Νικολάου Καραθανασόπουλου προς τον Υπουργό Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σχετικά με την αποζημίωση των αγροτών του Νομού Ηλείας για ζημιές που υπέστησαν οι καλλιέργειές τους από τα έντονα καιρικά φαινόμενα, δεν συζητείται λόγω κωλύματος του Υπουργού.

Η δεύτερη με αριθμό 293/2-6-2015 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Αττικής του Λαϊκού Συνδέσμου - Χρυσή Αυγή κ. Ηλία Κασιδιάρη προς τον Υπουργό Επικρατείας, σχετικά με τις άδειες των τηλεοπτικών σταθμών, τα δάνεια προς τα μέσα μαζικής ενημέρωσης (ΜΜΕ) και την ισότιμη προβολή των κομμάτων, δεν συζητείται λόγω κωλύματος του Υπουργού.

Ωσαύτως, η τρίτη με αριθμό 178/4-5-2015 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Αχαΐας των Ανεξάρτητων Ελλήνων κ. Νικολάου Νικολόπουλου προς τον Υπουργό Επικρατείας, σχετικά με την προσφυγή στη δικαιοσύνη των τηλεοπτικών σταθμών για τις αποφάσεις του Υπουργού Επικρατείας, με βάση τις οποίες τους επιβλήθηκαν αναδρομικά τέλη χρήσης συχνοτήτων, δεν συζητείται λόγω κωλύματος του Υπουργού.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με την αναφορά στις σημερινές επίκαιρες ερωτήσεις που ματαιώθηκαν, ολοκληρώθηκε η συζήτηση των επικαίρων ερωτήσεων.

Έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα το δελτίο επικαίρων ερωτήσεων της Δευτέρας 22 Ιουνίου 2015.

Α. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (Άρθρο 130 παράγραφοι 2 και 3 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 356/16-6-2015 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Μεσσηνίας του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αθανασίου Πετράκου προς τον Υπουργό Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, σχετικά με την υποχρεωτική αναγραφή

των εκπώσεων και άλλων παροχών στα τιμολόγια αγοράς των σούπερμαρκετ.

2. Η με αριθμό 347/15-6-2015 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Αττικής της Νέας Δημοκρατίας κ. Γεωργίου Βλάχου προς τους Υπουργούς Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σχετικά με τις τεράστιες παραλείψεις στην κατάσταση της φωτιάς του εργοστασίου στον Ασπρόπυργο.

3. Η με αριθμό 353/15-6-2015 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Αχαΐας του Λαϊκού Συνδέσμου - Χρυσή Αυγή κ. Μιχαήλ Αρβανίτη προς τον Υπουργό Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, σχετικά με τις παραβιάσεις του Συντάγματος και των νόμων από το Δήμαρχο Πατρών.

4. Η με αριθμό 340/11-6-2015 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Α' Θεσσαλονίκης του Ποταμιού κ. Χριστίνας Ταχιάου προς τον Υπουργό Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, σχετικά με την υπολειτουργία των περιφερειακών αεροδρομίων και την άμεση επίπτωση στον τουρισμό.

5. Η με αριθμό 361/16-6-2015 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Λέσβου του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Σταύρου Τάσου προς τον Υπουργό Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, σχετικά με τη λήψη μέτρων για την αποκατάσταση της ενδοκυκλαδικής ακτοπλοϊκής επικοινωνίας.

6. Η με αριθμό 341/12-6-2015 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Αχαΐας των Ανεξάρτητων Ελλήνων κ. Νικολάου Νικολόπουλου προς τον Υπουργό Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, σχετικά με τα έργα της «ΕΡΓΟΣΕ».

Β. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δεύτερου Κύκλου (Άρθρο 130 παράγραφοι 2 και 3 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 355/16-6-2015 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Καρδίτσας του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Χρυσούλας Κατσιαβρά-Σιωροπούλου προς τους Υπουργούς Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, σχετικά με την αξιοποίηση των υδάτινων πόρων των λιμνών Πλαστήρα και Σμοκόβου.

2. Η με αριθμό 348/15-6-2015 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Χίου της Νέας Δημοκρατίας κ. Παναγιώτη (Νότη) Μηταράκη προς τους Υπουργούς Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Οικονομικών, σχετικά με την έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης (ΚΥΑ) για τη ρύθμιση εκκρεμών θεμάτων της Δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης Αποχέτευσης Νήσου Χίου (ΔΕΥΑΝΧ).

3. Η με αριθμό 324/9-6-2015 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Αττικής του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Παναγιώτη (Πάνου) Σκουρολιάκου προς τον Υπουργό Οικονομικών, σχετικά με το λαθρεμπόριο καπνού.

4. Η με αριθμό 325/9-6-2015 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Αττικής της Νέας Δημοκρατίας κ. Μαυρουδή Βορίδη προς τον Υπουργό Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, σχετικά με την ολοκλήρωση του έργου στον αυτοκινητόδρομο «ΜΟΡΕΑΣ».

5. Η με αριθμό 326/9-6-2015 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Έβρου της Νέας Δημοκρατίας κ. Αναστασίου Δημοσχάκη προς τον Υπουργό Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, σχετικά με την αποπεράτωση του καθέτου οδικού άξονα Εγνατίας Οδού στον Έβρο.

6. Η με αριθμό 319/8-6-2015 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Αιτωλοακαρνανίας του Λαϊκού Συνδέσμου - Χρυσή Αυγή κ. Κωνσταντίνου Μπαρμπαρούση προς τον Υπουργό Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, σχετικά με λειτουργία νέου σταθμού διοδίων στην παράκαμψη του Αγρινίου.

7. Η με αριθμό 289/29-5-2015 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Αχαΐας του Λαϊκού Συνδέσμου - Χρυσή Αυγή κ. Μιχαήλ Αρβανίτη προς τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, σχετικά με τις τουρκικές παραβιάσεις του εναερίου χώρου και των ελληνικών χωρικών υδάτων.

8. Η με αριθμό 219/14-5-2015 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Β' Αθηνών του Λαϊκού Συνδέσμου - Χρυσή Αυγή κ. Ηλία Παναγιώταρου προς τον Υπουργό Εξωτερικών, σχετικά με την προκλητική ενέργεια Σκοπιανών στη Φλώρινα.

9. Η με αριθμό 234/18-5-2015 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Αττικής του Λαϊκού Συνδέσμου – Χρυσή Αυγή κ. Ηλία Κασιδιάρη προς τον Υπουργό Εξωτερικών, σχετικά με τις διμερείς σχέσεις με όμορες χώρες και την ανακήρυξη της ελληνικής αποκλειστικής οικονομικής ζώνης.

10. Η με αριθμό 168/28-4-2015 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Β' Αθηνών του Λαϊκού Συνδέσμου – Χρυσή Αυγή κ. Ηλία Παναγιώταρου προς τους Υπουργούς Εξωτερικών και Επικρατείας, σχετικά με την εκχώρηση του ονόματος της Μακεδονίας μας στους Σκοπιανούς.

11. Η με αριθμό 320/8-6-2015 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Σερρών του Λαϊκού Συνδέσμου – Χρυσή Αυγή κ. Αρτέμιου Ματθαίου προς τους Υπουργούς Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Υγείας, σχετικά με τα προβλήματα που δημιουργούνται από την απελευθέρωση λαθρομεταναστών από τα κέντρα κράτησης.

12. Η με αριθμό 316/8-6-2015 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Αχαΐας των Ανεξαρτήτων Ελλήνων κ. Νικολάου Νικολόπουλου προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, σχετικά με τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας που είναι μη συμβατές με τα ανθρώπινα δικαιώματα.

13. Η με αριθμό 287/29-5-2015 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Εύβοιας των Ανεξαρτήτων Ελλήνων κ. Νικολάου Μαυραγάνη προς τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, σχετικά με την επα-

ναλειτουργία του εργοστασίου «ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΥΜΗΣ ΕΠΕ», την ένταξη αυτού στην διοικητική δομή του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και την επανεκκίνηση της τοπικής οικονομίας.

ΑΝΑΦΟΡΕΣ-ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ (Άρθρο 130 παράγραφος 5 του Κανονισμού της Βουλής).

1. Η με αριθμό 2058/27-4-2015 ερώτηση του Δ' Αντιπροέδρου της Βουλής και Βουλευτή Α' Αθηνών της Νέας Δημοκρατίας κ. Νικήτα Κακλαμάνη προς τον Υπουργό Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, σχετικά με τη λήψη μέτρων αντιμετώπισης των προβλημάτων που προκύπτουν από τη συντήρηση των λεωφορείων του ΟΑΣΑ.

2. Η με αριθμό 1642/8-4-2015 ερώτηση του Δ' Αντιπροέδρου της Βουλής και Βουλευτή Α' Αθηνών της Νέας Δημοκρατίας κ. Νικήτα Κακλαμάνη προς τον Υπουργό Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, σχετικά με τη διαδικασία αδειοδότησης υπαίθριων χώρων στάθμευσης στο ιστορικό κέντρο της Αθήνας.

3. Η με αριθμό 1116/24-3-2015 ερώτηση του Βουλευτή Β' Αθηνών του Λαϊκού Συνδέσμου – Χρυσή Αυγή κ. Ηλία Παναγιώταρου προς τον Υπουργό Εξωτερικών, σχετικά με πρωτοσέλιδο της τουρκικής εφημερίδας «AYDINLIK» ότι η Τουρκία προχώρησε σε σύσταση επιτροπής για τη διεκδίκηση δεκαέξι ελληνικών νησιών».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμεθα στην ημερήσια διάταξη των

ΕΠΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Θα συζητηθεί η υπ' αριθμόν 1/1/26-3-2015 επίκαιρη επερώτηση των Βουλευτών του ΠΑΣΟΚ κυρίων Ευάγγελου Βενιζέλου, Παρασκευής Χριστοφιλοπούλου, Δημητρίου Κρεμαστινού, Γεωργίου Αρβανιτίδη, Φωτεινής Γεννηματά, Ιωάννη Δριβελέγκα, Βασιλείου Κεγκερόγλου, Ιωάννη Κουτσούκου, Οδυσσέα Κωνσταντινόπουλου, Δημητρίου Κωνσταντινόπουλου, Ανδρέα Λοβέρδου, Κωνσταντίνου Σκανδαλίδη και Λεωνίδα Γρηγοράκου προς τον Υπουργό Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων με θέμα: «Ενδοσχολική βία-Πορεία υλοποίησης δράσεων για την εξάλειψη του φαινομένου».

Όπως αποφασίστηκε στη Διάσκεψη των Προέδρων μετά από πρόταση της Προέδρου της Βουλής, η συζήτηση θα διεξαχθεί σύμφωνα με το άρθρο 137 του Κανονισμού της Βουλής, δηλαδή με τη διαδικασία της γενίκευσης της συζήτησης της επερωτήσεως.

Όπως ορίζει ο Κανονισμός της Βουλής στην παράγραφο 2 του άρθρου 137, αν αποφασιστεί η γενίκευση της συζήτησης, η διεξαγωγή της γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του προηγούμενου άρθρου, δηλαδή του άρθρου 136 του Κανονισμού της Βουλής, για τους επερωτώντες Βουλευτές, καθώς και του άρθρου 97 παράγραφοι 1 έως 3 για τους Υπουργούς, τους Προέδρους των Κοινοβουλευτικών Ομάδων και τους αναπληρωτές τους και συνεχίζεται με τις ομιλίες όσων έχουν εγγραφεί στον κατάλογο έως το τέλος των αγορεύσεων των επερωτώντων, με διάρκεια ομιλίας πέντε λεπτά της ώρας για τον καθένα. Η γενικευμένη συζήτηση ολοκληρώνεται υποχρεωτικά μέσα σε δύο το πολύ συνεδριάσεις, όπως λέει το άρθρο.

Η παράγραφος 2 του άρθρου 136 του Κανονισμού της Βουλής, που αφορά τους χρόνους ομιλίας των επερωτώντων Βουλευτών, ορίζει ότι: Στην περίπτωση ταυτόχρονης συζήτησης περισσότερων από μία επερωτήσεων για το ίδιο θέμα που υπογράφονται από Βουλευτές της ίδιας ή διαφορετικών Κοινοβουλευτικών Ομάδων, ο Βουλευτής που υπογράφει πρώτος κάθε επερώτηση, ομιλεί για δέκα λεπτά της ώρας, οι επόμενοι τέσσερις κατά σειρά υπογράφοντες κάθε επερώτηση, ομιλούν για τρία λεπτά της ώρας ο καθένας, με εναλλαγή των ομιλητών. Ο χρόνος δευτερολογίας είναι πέντε λεπτά της ώρας για τον πρώτο που υπογράφει κάθε επερώτηση, τρία λεπτά της ώρας για καθέναν από τους επόμενους τέσσερις που υπογράφει κάθε επερώτηση και δύο λεπτά της ώρας, για καθέναν από τους αμέσως επόμενους δύο.

Συνεπώς, κάθε Βουλευτής που επιθυμεί να λάβει τον λόγο εγγράφεται με το ηλεκτρονικό σύστημα έως τη λήξη της αγόρευσης του τελευταίου επερωτώντος Βουλευτή.

Να δώσουμε τον λόγο τώρα στην κ. Χριστοφιλοπούλου.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, θέλω να τοποθετηθώ ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος επί της γενικεύσεως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Έχετε να αιτιάσετε τίποτε εμένα, κύριε Λοβέρδο;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, προφανώς δεν έχουμε αντίρρηση για τη γενίκευση αυτή. Άλλωστε, ήταν μία παρέμβαση προ ετών στον Κανονισμό της Βουλής η γενίκευση της επερώτησης, προκειμένου στην Αίθουσα αυτή, όταν η Κυβέρνηση επερωτάται με επίκαιρο τρόπο, να δίνεται η δυνατότητα στους υπόλοιπους πολιτικούς σχηματισμούς να τοποθετούνται. Ήταν μια πάρα πολύ σωστή παρέμβαση η τροποποίηση του Κανονισμού της Βουλής.

Συνεπώς, κύριε Πρόεδρε, δεν είναι δυνατόν ως δημοκρατικό κόμμα εμείς να πούμε «όχι» σε μια γενίκευση της συζήτησης για ένα τόσο ενδιαφέρον θέμα.

Ωστόσο, κύριε Πρόεδρε, έχω να παρατηρήσω -και σας ζητώ να με πληροφορήσετε- ότι η διαδικασία του οξέτατου αυτού κοινοβουλευτικού ελέγχου, δηλαδή διά της μορφής της επίκαιρης επερώτησης, δεν είναι και πάρα πολύ συχνή σε μια πολύ επικίν-

δυνη και κρίσιμη φάση για την Ελλάδα. Θέλω να με ενημερώσετε κατά πόσο κατατίθενται επίκαιρες επερωτήσεις από την πλευρά Βουλευτών και κατά πόσο αυτές συζητούνται. Γιατί, αν δεν με απατά η πληροφόρηση που έχω, δεν έχουμε πολύ συχνά τέτοια συζήτηση στη Βουλή. Οφείλεται άραγε στο γεγονός ότι το σχετικό βιβλίο ήταν επί πάρα πολλούς μήνες κλειστό; Οφείλεται άραγε στο γεγονός ότι δεν κατατίθενται επίκαιρες επερωτήσεις από τα κόμματα, από τους Βουλευτές; Οφείλεται άραγε στο γεγονός ότι υπάρχει μία ειδική διαρρύθμιση του τρόπου συζήτησης των επίκαιρων επερωτήσεων;

Επειδή είμαστε πάρα πολύ πρόθυμοι και χαιρόμαστε πάρα πολύ που σήμερα θα γενικευτεί αυτή η συζήτηση, μας είναι αναγκαίες οι πληροφορίες αυτές, κύριε Πρόεδρε.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Επίκαιρες επερωτήσεις έχουν κατατεθεί τουλάχιστον πέντε, κύριε Λοβέρδο, κι έχουν προγραμματιστεί να συζητηθούν.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Πόσες έχουν συζητηθεί μέχρι τώρα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Έχει ήδη συζητηθεί μία της Νέας Δημοκρατίας και νομίζω ότι προσεχώς, στην τελευταία Διάσκεψη και στη σημερινή που θα γίνει σήμερα το απόγευμα, πάλι έχει προγραμματιστεί. Συνεπώς χαίρομαι που...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, μια προσθήκη ακόμα θα ήθελα να κάνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Θέλετε τον λόγο; Ορίστε, έχετε τον λόγο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Σας ευχαριστώ.

Μπορείτε να μου πείτε το κριτήριο της γενίκευσης; Για εμάς η γενίκευση είναι επιθυμητή κι όποτε τίθεται τέτοιο θέμα, θα λέμε ναι. Μπορείτε να μου πείτε γιατί στην προηγούμενη επίκαιρη επερώτηση της Νέας Δημοκρατίας, που αφορούσε τα δημόσια έργα -αν έχω καλά πληροφορηθεί-, δεν γενικεύτηκε η συζήτηση και γενικεύεται στη σημερινή;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Κύριε Λοβέρδο, στην τελευταία Διάσκεψη των Προέδρων ομοφώνως έγινε δεκτή η πρόταση της Προέδρου. Μπορεί και να είχε εισηγηθεί και κάποιος Βουλευτής κάποιου κόμματος. Οι παριστάμενοι, κι εγώ κι όλοι, αποφασίσαμε ομόφωνα να γενικευτεί. Συνεπώς εδώ ήρθε ως γενικευθείσα. Καταλαβαίνετε.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Εξαιρετικά. Πολύ σωστό. Όμως ποιος είναι ο κανόνας, κύριε Πρόεδρε; Ποιος είναι ο κανόνας;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΑΚΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέψετε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Κύριε Πετράκο, σας παρακαλώ.

Ολοκληρώστε, κύριε Λοβέρδο. Έχετε άνεση χρόνου. Πείτε να τελειώνουμε.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Για να είναι σαφές μια και καλή και για όλη την περίοδο αυτής της Βουλής και για κάθε επόμενη περίοδο. Η γενίκευση της συζήτησης -που, σας ξαναλέω, ήταν μια τροποποίηση στον Κανονισμό- είναι πάρα πολύ θετική. Γιατί η επίκαιρη επερώτηση αφορά μείζονα ζητήματα και ποτέ και σε καμία περίπτωση δεν είναι ζήτημα το θέμα της κάθε φορά της Κυβέρνησης και του κόμματος το οποίο επερωτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Το θέμα...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Η γενίκευση είναι εξαιρετικό μέτρο, αλλά πρέπει να ξέρει η Εθνική Αντιπροσωπεία ποιο είναι το μέτρο. Γιατί και τα δημόσια έργα με την αρνητική εκτροπή που έχουν πάρει τα πράγματα κι αυτά αποτελούν ένα πολύ μεγάλο ζήτημα που καθορίζει το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν και το ποσοστό της ανεργίας. Πρέπει να ξέρουμε, επειδή όλα τα θέματα είναι μείζονα κατά τεκμήριο, ποιο είναι το κριτήριο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Δηλαδή, εσείς που πρέπει να επιχαίρετε επειδή η δική σας πρωτοβουλία θα πάρει γενικό χαρακτήρα και συζήτηση, μας «αιτιάστε»;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Αντιθέτως! Το αντίθετο λέμε. Απορώ γιατί δεν το κατανοείτε. Το αντίθετο λέμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Ήθελα να πω ότι είναι αντίφαση καθεαυτήν, γιατί εμείς...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Όχι, κάνετε λάθος. Ακριβώς το αντίθετο. Επιθυμούμε τη γενίκευση όλων των συζητήσεων και επειδή

έχουμε μια συγκεκριμένη διπλή μεταχείριση, επί το δυσμενέστερο, για την πρώτη επίκαιρη επερώτηση, θέλω να ξέρω το κριτήριο μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Με την ευκαιρία της δικής σας λοιπόν, επερώτησης...

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΑΚΟΣ: Κύριε Πρόεδρε,...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Κύριε Πετράκο, να τελειώσω.

Η ένταση, η επικαιρότητα, η σφοδρότητα του φαινομένου που οδήγησε και εσάς στο να καταθέσετε την επερώτηση είναι οι λόγοι που μας οδήγησαν στη Διάσκεψη να αποφασίσουμε να αποκτήσει...

ΘΕΟΧΑΡΗΣ (ΧΑΡΗΣ) ΘΕΟΧΑΡΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΑΚΟΣ: Κύριε Πρόεδρε,...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Κύριε Πετράκο, προηγήστε και μετά θα πάρει τον λόγο ο κ. Θεοχάρης. Ορίστε, έχετε τον λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΑΚΟΣ: Νομίζω ότι τα πράγματα, κύριε Πρόεδρε αν μου επιτρέπετε, είναι πολύ πιο απλά. Έγινε πρόταση από τους συναδέλφους του Ποταμιού στη Διάσκεψη των Προέδρων, επειδή είχαν καταθέσει κι αυτοί επίκαιρη επερώτηση, να γενικευτεί η συζήτηση. Δεν έγινε πρόταση από κάποιο άλλο κόμμα στη Διάσκεψη των Προέδρων όταν ήταν η επίκαιρη επερώτηση της Νέας Δημοκρατίας για τα δημόσια έργα και αφού δεν έγινε πρόταση, δεν σκέφτηκε κανείς να γενικευτεί. Απλά είναι τα πράγματα. Προσπαθούμε να δημιουργήσουμε εδώ πέρα μια κατάσταση;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Όχι, δεν υπάρχει τέτοιο θέμα. Κύριε Θεοχάρη, θέλετε τον λόγο;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, είναι απλά τα πράγματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Είναι απλούστατα.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Απλώς δεν είναι τόσο ορατές και εμφανείς οι διαδικασίες του Προεδρείου, όχι η δική σας, της Προέδρου της Βουλής. Είναι πολύ καλό που ξέρουμε ποιο είναι το κριτήριο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Ο κ. Θεοχάρης που παρίσταται, μπορεί να βεβαιώσει ότι στην τελευταία Διάσκεψη και εισηγήθηκε και νομίζω και πρόταση νόμου έχει ετοιμάσει.

Θέλετε να πείτε κάτι, κύριε Θεοχάρη;

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΓΡΗΓΟΡΑΚΟΣ: Πότε έγινε η τελευταία Διάσκεψη, κύριε Πρόεδρε; Και γιατί γίνεται Παρασκευή βράδυ;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Επί αυτού...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Πρώτη φορά λειτουργεί έτσι η Βουλή. Πρώτη φορά, επί της κ. Κωνσταντοπούλου!

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΓΡΗΓΟΡΑΚΟΣ: Επιτέλους, να καταλάβουμε πότε συζητούνται αυτά τα θέματα, ποιος παίρνει αποφάσεις γι' αυτά τα θέματα. Δεν μπορούμε να παρακολουθήσουμε, κύριε Πρόεδρε, το προσωπικό πρόγραμμα κανενός. Και σας παρακαλώ πάρα πολύ και σας έχω στείλει και προσωπική επιστολή για όλα αυτά τα θέματα και δεν έχω πάρει απάντηση.

Ποιος δεν σέβεται τις οικογένειες των Ελλήνων Βουλευτών, ποιος δεν σέβεται τους Βουλευτές της επαρχίας, ποιος είναι αυτός ο οποίος αποφασίζει κατά το δοκούν και κατά το δικό του πρόγραμμα; Το πρόγραμμα της Βουλής των Ελλήνων είναι πρόγραμμα των Ελλήνων Βουλευτών, είναι πρόγραμμα όλων μας. Δεν είναι πρόγραμμα ενός ο οποίος θέλει να βάλει τη Βουλή των Ελλήνων να δουλεύει και το Σαββατοκύριακο.

Πάρτε θέση, κύριε Πρόεδρε, και παρακαλώ να πάρουν θέση και οι συνάδελφοι του ΣΥΡΙΖΑ, της Κυβέρνησης. Δεν είναι κατάσταση αυτή. Δεν μπορούμε να λειτουργήσουμε. Δεν ξέρουμε τι μας ξημερώνει κάθε μέρα.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Πρώτη φορά η ελληνική Βουλή δουλεύει έτσι, κατά βούληση της Προέδρου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Κύριε Λοβέρδο, παρακαλώ.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΓΡΗΓΟΡΑΚΟΣ: Ένα λεπτό να τελειώσω, κύριε Λοβέρδο.

Όταν κάποιοι, λοιπόν, ήλθαν στη Βουλή την προηγούμενη εβδομάδα, καλά έκανε η Πρόεδρος και δεν είπε τίποτα. Μια χαρά

ήταν το προηγούμενο συλλαλητήριο. Χθες το βράδυ όταν σηκώθηκαν και ήλθαν εδώ έξω, βγήκε μια Βουλευτής και τους κατατρόπωσε. Και βέβαια, πήγε και έκανε παρατηρήσεις και στο φρουράρχο της Βουλής.

Αυτά τα φαινόμενα, είναι φαινόμενα δημοκρατίας και ξέρω τη δημοκρατική σας ευαισθησία. Σας παρακαλώ πάρα πολύ, λοιπόν, να τελειώνουμε με αυτά τα θέματα και να ξέρουμε πότε δουλεύει η Βουλή και πότε όχι.

Η Βουλή μπορεί και πρέπει να δουλεύει, βάσει του Κανονισμού και του Συντάγματος των Ελλήνων πολιτών.

Σας ευχαριστώ.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ (ΧΑΡΗΣ) ΘΕΟΧΑΡΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να έχω τον λόγο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Σήμερα ακούμαι στα αντιπροεδρικά μου καθήκοντα. Δεν υπεισέρχομαι σε άλλα.

Κύριε Θεοχάρη, έχετε τον λόγο για μισό λεπτό, ώστε να μπούμε στην επερώτηση.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ (ΧΑΡΗΣ) ΘΕΟΧΑΡΗΣ: Βεβαίως, κύριε Πρόεδρε, δεν θα πάρω καθόλου χρόνο.

Πράγματι, η γενίκευση της επερώτησης και θα ήθελα να το επιβεβαιώσω και στους συναδέλφους μου, έγινε μετά από εισήγηση δική μας, γιατί είχαμε κι εμείς ανάλογη πρόταση για κοινή συνεδρίαση των επιτροπών. Οπότε, νομίζουμε ότι θα ήταν καλή ευκαιρία να γίνει μια κοινή συζήτηση για το θέμα του bullying, το οποίο είναι και επίκαιρο και σημαντικό.

Πράγματι, έγινε σεβαστή αυτή η απόφαση της Διάσκεψης των Προέδρων, σε αντίθεση -και το καταγγέλλω- με την απόφαση της τελευταίας Διάσκεψης των Προέδρων να εισαχθεί προς συζήτηση το νομοσχέδιο της ιθαγένειας, την οποία καταπάτησε μόνη της και χωρίς κανένα λόγο, επειδή είχε να κάνει ενδεχομένως άλλες ενέργειες ή σόου, η Πρόεδρος της Βουλής. Όπως καταπατά το πρόγραμμα της Διάσκεψης των Προέδρων τη μία επειδή έχει να πάει σε συναυλία -και τώρα που αρχίζει και το Φεστιβάλ Αθηνών ενδεχομένως να έχει και άλλες συναυλίες που θα θέλει να πάει στην Επίδαυρο και οπότε συμβαίνει αυτό, εμείς θα κάνουμε την Παρασκευή Διάσκεψη -ή όπως χθες, που δεν έγινε η Διάσκεψη των Προέδρων επειδή η Πρόεδρος της Βουλής αποφάσισε ότι έπρεπε να δώσει συνέντευξη Τύπου και να κάνει σόου σε σχέση με το χρέος.

Αυτά τα πράγματα τα καταγγέλλουμε ενώπιον του ελληνικού λαού, είναι απαράδεκτα και πρέπει να σταματήσουν πάραυτα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Εσείς είστε ευγενής.

Είστε υπερβαλλόντως αυστηρός με την Πρόεδρό μας, τώρα. Έτυχε και σημαντικό συνέδριο.

Είστε υπερβαλλόντως αυστηροί με την Πρόεδρο. Ελάτε, τώρα.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Είμαστε πολύ χαλαροί. Και κακώς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Κυρία Χριστοφιλοπούλου, έχετε τον λόγο για δέκα λεπτά.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Με την ανοχή σας θα χρησιμοποιήσω όχι πάνω από δύο λεπτά της ομιλίας μου, για να επισημάνω -επειδή είμαι η πρώτη Βουλευτής που παίρνω τον λόγο και έχω αυτήν την τιμή- ότι χθες εκτός από την ειρηνική διαμαρτυρία χιλιάδων πολιτών, είχαμε και τις εξελίξεις στο Eurogroup.

Για άλλη μια φορά η πατρίδα είναι επί ξυρού ακμής. Ακούσαμε πριν δύο μέρες τον Πρωθυπουργό κ. Τσίπρα να λέει στην Κοινοβουλευτική του Ομάδα -γιατί δυστυχώς ο Πρωθυπουργός αρέσκειται εκεί να απευθύνεται κυρίως και δευτερευόντως προς τα έξω- ότι τώρα αρχίζει η διαπραγμάτευση.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η χώρα επί τέσσερις-πέντε μήνες έχει στραγγίξει απολύτως, δεν κινείται τίποτα, το δημόσιο έχει κηρύξει στάση πληρωμών και ο κ. Τσίπρας είπε στην Κοινοβουλευτική του Ομάδα ότι τώρα αρχίζει η διαπραγμάτευση.

Οφείλουμε, λοιπόν, εμείς να στείλουμε ένα διπλό μήνυμα: ένα μήνυμα προς τα έξω, προς τους πιστωτές και εταίρους, ότι οι αντοχές της ελληνικής κοινωνίας και της ελληνικής οικονομίας είναι δεδομένες και πεπερασμένες και το τέλος της λιτότητας θα πρέπει να σημάνει αλλαγή πολιτικής στην Ευρώπη, όπως εμείς οι ευ-

ρωσοσιαλιστές παλεύουμε και σε ευρωπαϊκό και σε εθνικό επίπεδο.

Δεύτερον, ότι είναι ώρα η Κυβέρνηση να κυβερνήσει, να πάρει τις ευθύνες της, να απευθυνθεί στον ελληνικό λαό και σε όλα τα κόμματα του δημοκρατικού τόξου της Βουλής και να επιδιώξει επιτέλους την εθνική συνεννόηση, συγκροτώντας εθνική ομάδα διαπραγμάτευσης, κάτι που το ΠΑΣΟΚ συνετώς και συνεχώς ζητά από το 2012.

Και κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε, πριν μπω στο θέμα, θα πω ότι ακριβώς αυτές οι συνθήκες που τώρα περιγράφω διαδραματίζονται για τη χώρα, όταν η Βουλή λειτουργεί έτσι όπως είπε ο κ. Λοβέρδος, ο Κοινοβουλευτικός μας Εκπρόσωπος και όπως και οι άλλοι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι επισημαίνουν, με ένα Κοινοβούλιο το οποίο προσπαθεί να φέρει η κ. Κωνσταντοπούλου στα δικά της μέτρα και σταθμά.

Αυτό δυναμιτίζει τη συναίνεση, αυτό δυναμιτίζει την κοινοβουλευτική λειτουργία και δεν μπορούμε να προχωρήσουμε έτσι άλλο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όμως, πράγματι χαιρόμαστε που με πρόταση του Ποταμιού γενικεύεται η συζήτηση αυτής της επίκαιρης επερώτησης που καταθέσαμε στα τέλη του Μάρτη. Και προσέξτε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όσοι θα πάρετε τον λόγο μετά: η συζήτηση αυτή γίνεται τρεις ολόκληρους μήνες μετά την κατάθεση της επερώτησης από την πλευρά του ΠΑΣΟΚ. Αναρωτιέμαι γιατί.

Και το συνδέω αυτό, κύριε Υπουργέ, με όσα είπε ο κ. Λοβέρδος τώρα. Ήταν επίκαιρη τον Μάρτη. Δυστυχώς/ευτυχώς είναι επίκαιρη και τώρα. Είναι, λοιπόν, επίκαιρη και τώρα κι έχει σημασία να γενικευθεί αυτή η επερώτηση.

Κι έχει επίσης σημασία, κύριε Υπουργέ -πρόταση πρώτη, γιατί θα ακούσετε προτάσεις κι από μας, ελπίζω κι από άλλες πλευρές της Βουλής- η κατατεθείσα αίτηση των συναδέλφων από το Ποτάμι, την οποία προσυπογράψαμε κι εμείς και άλλοι Βουλευτές άλλων κομμάτων, θα πρέπει να γίνει. Και θα πρέπει να γίνει σε εύθετο χρόνο, αφού σας ακούσουμε σήμερα τι έχετε να μας πείτε σε όσα καταγγέλλουμε.

Διότι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η συναίνεση και η εθνική συνεννόηση, δεν αφορά μόνο τα θέματα τα μείζονα της Ελλάδας, αλλά αφορά εξίσου σημαντικά θέματα που είναι της καθημερινότητας, του κάθε σχολείου, της κάθε οικογένειας, της κάθε σχολής είτε της πρωτοβάθμιας, της δευτεροβάθμιας, είτε της τριτοβάθμιας βαθμίδας της εκπαίδευσής μας.

Η ελληνική κοινωνία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν τρεις -τρείς- μήνες έγινε μάρτυρας μιας αποτρόπαιης πράξης, ενός ακραίου παραδείγματος, με το θάνατο του Βαγγέλη Γιακουμάκη. Και για να αντιληφθούμε την πραγματική σημασία εκείνων των περιστατικών, θα πρέπει να θυμηθούμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι ο εισαγγελέας πριν λίγες μέρες μετέτρεψε τη δίωξη σε ανθρωποκτονία από πρόθεση με ενδεχόμενο δόλο. Αυτό λέει πάρα πολλά.

Και αυτό πρέπει να μας προβληματίσει, όχι μόνο για τη σφοδρότητα και το ακραίο του παραδείγματος, αλλά για τον τρόπο που εμείς ως ελληνική πολιτεία, εμείς, εν προκειμένω, ως Κοινοβούλιο, εσείς ως Κυβέρνηση και η εκάστοτε κυβέρνηση, θα πρέπει να αντιμετωπίζει ένα ζήτημα που έχει τη διάσταση την κατασταλτική βεβαίως, αλλά που η διάσταση της πρόληψης -πιστεύω ότι θα συμφωνήσουμε όλοι σε αυτήν την Αίθουσα- είναι εξίσου και μάλλον πολύ περισσότερο σημαντική από τη διάσταση της καταστολής.

Το φαινόμενο μπορεί να είναι ρουτίνας. Μπορεί ανάμεσά μας να υπάρχουν πολλοί μικροί Βαγγέληδες Γιακουμάκηδες και μικρές, μαθήτριες, μαθητές, σπουδαστές, που υπομένουν και δίπλα τους υπάρχουμε οι αμέτοχοι τρίτοι. Ποιοι είμαστε εμείς οι αμέτοχοι τρίτοι -και τώρα μιλάω σε όλους μας με την ιδιότητά μας ως πολιτών, όχι μόνο ως Βουλευτών. Μπορεί να είναι οι συμ-μαθητές, οι σπουδαστές, μπορεί να είναι οι εκπαιδευτικοί, μπορεί να είναι ακόμη και οι γονείς που μπορεί κάθε μέρα να βλέπουν περιστατικά ενδοσχολικής βίας και να λένε «εντάξει, άστο, θα περάσει, ας μην κάνω τίποτα» ή να μην συνειδητοποιούν πώς μια ελαφρά πράξη σχολικής βίας, ελαφρότερης βίας από αυτήν που είδε το φως της δημοσιότητας, μπορεί, διογκούμενη με την ανο-

χή μας -των αμέτοχων τρίτων- να καταστεί ιδιαίτερα επικίνδυνη και όχι μόνο ιδιαίτερα επικίνδυνη ακραίως για την ανθρώπινη ζωή, αλλά επικίνδυνη για το κλίμα το εκπαιδευτικό που πρέπει να πρυτανεύει μέσα στις τάξεις, στις αίθουσες διδασκαλίας.

Επισημαίνουμε, λοιπόν, κάποιες από τις δράσεις που ξεκίνησε διαρθρωτικά η ελληνική πολιτεία, για να συμβάλλουμε στον προβληματισμό, και φτάνουμε ως εδώ. Θα σταματήσουμε ως Έλληνες κάθε φορά που υπάρχει ένα ακραίο περιστατικό να τρέχουμε πίσω και να κάνουμε διάφορα πράγματα, να προσπαθούμε και μετά να ατονούμε τις προσπάθειές μας;

Αναφέρομαι σε κάποια -θεωρώ- θετικά παραδείγματα:

Τη λειτουργία τηλεφωνικής συμβουλευτικής γραμμής υποστήριξης για εκπαιδευτικούς και γονείς. Θεσμοθετήθηκε πριν λίγα χρόνια. Πού βρίσκεται; Υπάρχει επιλεξιμότητα. Υπάρχουν ευρωπαϊκοί πόροι. Μπορεί αυτή να λειτουργήσει ως ένα εργαλείο, κύριε Υπουργέ; Τι πιστεύει το Υπουργείο; Τι πρόκειται να κάνει;

Τη λειτουργία κινητής μονάδας παρέμβασης σε περιστατικά βίας κι εκφοβισμού.

Έχουμε τη διαδικτυακή συμβουλευτική υπηρεσία υποστήριξης σε μαθητές και γονείς. Υπάρχει, επίσης -κι εδώ θέλω να ζητήσω την προσοχή σας, κύριε Υπουργέ- το επιστημονικό πεδίο της σχολικής και κοινωνικής ζωής, όπως εντάχθηκε αυτό στα προγράμματα σπουδών για το νέο σχολείο και στην πρωτοβάθμια και στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Θα μπορούσε αυτή η μαθησιακή ενότητα κι όχι ένα μάθημα με μετωπική διδασκαλία, να βοηθήσει στην αλλαγή αντιλήψεων, συμπεριφορών και δημιουργίας ενός άλλου κλίματος; Υπάρχει πρόταση, είναι στα προγράμματα σπουδών.

Το Παρατηρητήριο για την πρόληψη της σχολικής βίας υπάρχει. Το έχετε αξιοποιήσει; Θέλωμε να μάθουμε, μετά από πέντε μήνες, ποιες είναι οι δικές σας -και ήσασταν Υπουργός όταν έγινε και το συγκεκριμένο ακραίο περιστατικό- αντιλήψεις για το Παρατηρητήριο, αν τους καλέσατε, αν συζητήσατε μαζί τους και πώς σχεδιάζετε να τους βοηθήσετε.

Πιο ουσιαστικά. Υπάρχουν οι συνέργειες του Υπουργείου σας με την Παιδιατρική Κλινική Β' και τη Μονάδα Εφηβικής Υγείας και με την Εταιρεία Ψυχοκοινωνικής Υποστήριξης Παιδιών και Εφήβων, που ήδη έχουν αναπτυχθεί και δεν ξέρω κατά πόσον έχετε πρόθεση να τις συνεχίσετε.

Επίσης, σε ό,τι αφορά την πρόληψη της διαδικτυακής βίας, υπάρχει το πρόγραμμα «SAFERINTERNET» της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και οι συνέργειες με την Ελληνική Αστυνομία και η εξαιρετική δουλειά που κάνει η ειδική ομάδα υπό τον κ. Σφακιανόκη.

Αυτά είναι κάποια παραδείγματα δράσεων που μέχρι τώρα έχουν υλοποιηθεί και υπάρχουν κι άλλα, κύριε Υπουργέ. Πριν λίγες ημέρες ανακοινώσατε το πρόγραμμα επιμόρφωσης, για το οποίο θέλω να σας πείτε. Ελπίζω η συζήτηση αυτής της επερώτησης να αποτελέσει και αφορμή και θα ήταν χαρά μας να συμβαίνει αυτό. Θα παρακαλέσω να μας πείτε κάποια στοιχεία στην ομιλία σας. Θεωρώ ότι είναι προς την σωστή κατεύθυνση. Υπήρξαν και προηγούμενες προγράμματα επιμόρφωσης. Είναι προς την σωστή κατεύθυνση. Όμως, θέλω να επισημάνω δύο διαστάσεις.

Η πρώτη: Όσο κι αν συνεργαστούμε -και πρέπει να το κάνουμε- και με το ΕΨΥΠΕ και με τη Β' Παιδιατρική Κλινική και με άλλους φορείς, έχει πολύ μεγάλη σημασία το τι συμβαίνει στη σχολική μονάδα και για να κατέβουμε στο επίπεδο της σχολικής μονάδας, πιστεύουμε -ως πρόταση- ότι θα πρέπει σε κάθε Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης να υπάρξει μια ομάδα υποστήριξης, όχι μόνο από σχολικούς συμβούλους, όχι μόνο από εκπαιδευτικούς αυτούς καθαυτούς, αλλά και από ψυχολόγους, κοινωνικούς λειτουργούς, μια διεπιστημονική μονάδα φυτεμένη, θα έλεγα, μέσα στην Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης, που θα μπορούσε να προστρέξει κι όχι μόνο να προστρέξει, κύριε Υπουργέ, όταν έχουμε συμβάντα, αλλά να έχει μία συμβουλευτική υποστήριξη καθημερινή.

Διότι τα σεμινάρια επιμόρφωσης μπορεί να είναι καλά, όμως μετά, όταν φεύγουν οι επιμορφούμενοι, πολλές φορές δεν υπάρχει η απαραίτητη διάχυση και ο απαραίτητος πολλαπλασιασμός.

Εμείς, λοιπόν, πιστεύουμε ότι πρέπει να δημιουργηθεί ένα δίκτυο κατά της σχολικής βίας κι αυτό το δίκτυο πρέπει να το αγ-

καλιάζει η κοινωνία. Διότι έχει πολύ μεγάλη σημασία οι δήμοι, για παράδειγμα, να συνεισφέρουν με τις δικές τους κοινωνικές υπηρεσίες, η τοπική κοινωνία να αγκαλιάσει αυτές τις προσπάθειες που θα κάνουν οι εκπαιδευτικοί. Και πρέπει να σας πω ότι υπάρχουν στελέχη της εκπαίδευσης αυτήν τη στιγμή που έχουν πάρει στις πλάτες τους κυριολεκτικά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το θέμα αυτό. Έχει, όμως, πολύ μεγάλη σημασία να υπάρξει περισσότερη προσπάθεια και ο ρόλος του Υπουργείου, αλλά και όλων μας, πιστεύω, κατά δεύτερο λόγο, είναι σημαντικός.

Τέλος, και με την ανοχή σας, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να προσθέσω το δεύτερο μεγάλο άξονα, κατά τη γνώμη μας. Είδατε ότι εμείς τη ρύθμιση που φέρατε για την αυστηροποίηση των ποινών στις περιπτώσεις βίας, την ψηφίσαμε. Κι αν θυμάμαι καλώς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι περισσότερες, αν όχι όλες οι πτέρυγες της Βουλής την ψήφισαν. Όμως, όπως και στην περίπτωση της σχολικής βίας και άλλων μορφών βίας, δεν είναι οι διατάξεις του δικαίου που μας λείπουν. Συνήθως είναι –και από τον τρόπο που μου κάνατε το νεύμα, κύριε Υπουργέ, καταλαβαίνω ότι ενδεχομένως συμφωνείτε μαζί μου– το πώς βοηθούμε την εφαρμογή τους.

Άρα, έχει πολύ μεγάλη σημασία, όχι μόνο να καλλιεργηθεί ένα κλίμα μάθησης στα σχολεία, αλλά, βεβαίως, την ίδια στιγμή να μην υπάρχει και η αίσθηση της ατιμωρησίας. Διότι όταν υπάρχει η αίσθηση της χαλαρότητας και της ατιμωρησίας, τότε όλοι εμείς οι αμέτοχοι τρίτοι γινόμαστε συμμετέτοχοι στα περιστατικά σχολικής βίας.

Κύριε Υπουργέ, τέλος, υπάρχει και ένα στοιχείο στο οποίο αντιπαρτιθέμεθα σφοδρά. Τα προγράμματα σπουδών, για τα οποία έχουν δουλέψει πάρα πολλοί εκπαιδευτικοί και έχουν συμμετάσχει και αξιολογητές εμπειρογνώμονες από το χώρο της εκπαίδευσης, καθώς επίσης και το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο –όπως λεγόταν παλιά, τώρα Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής– είναι στο συρτάρι σας.

Τα προγράμματα αυτά αλλάζουν τον τρόπο διδασκαλίας. Φεύγουμε από τη μετωπική διδασκαλία και πάμε σε ένα κλίμα συνεργατικό, σε ένα κλίμα όπου μαθητές και μαθήτριες συμβάλλουν μαζί με τους καθηγητές και δασκάλους στη δημιουργία της μάθησης.

Αυτό το κλίμα, κύριε Υπουργέ, είναι ένα κλίμα που δημιουργεί σχολεία συνεργατικά, σχολεία όπου η ομάδα παίρνει πολλές φορές στα χέρια της τα έκτροπα περιστατικά, που μπορεί να υπάρξουν στην ανθρώπινη συνείρεση σε σχολικό περιβάλλον.

Νομίζω ότι αυτά τα προγράμματα σπουδών θα πρέπει να τα βγάλετε από το συρτάρι σας και να τα ξαναδείτε. Σας καλώ στην απάντηση που θα δώσετε, μετά τις ομιλίες των υπολοίπων συναδέλφων, να μας απαντήσετε γιατί βάλατε στο συρτάρι αυτά τα προγράμματα σπουδών. Γιατί εγώ δεν καταλαβαίνω για ποιον λόγο δεν μπορούσατε να τα δείτε και να τα μετατρέψετε.

Έχουμε πάρα πολλά να μας χωρίζουν στην πολιτική μας, κύριε Υπουργέ, από την αντιμεταρρύθμιση στα πανεπιστήμια ως τον πόλεμο κατά της «αριστείας», και έχουμε πολλή αντιπαράθεση μπροστά μας, αν εμμένετε σε αυτά. Σας καλώ, όμως, εκ μέρους όλων των επερωτώντων Βουλευτών να δείτε τουλάχιστον τα θέματα της ενδοσχολικής βίας σε συνεργασία με τις υπόλοιπες πτέρυγες, να συγκαλέσετε την επιτροπή την οποία σας ζήτησε το Ποτάμι και με την οποία συμφωνήσαμε και εμείς και να δείτε το ζήτημα με όλες τις δυνατές πτυχές που έχει.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Ευχαριστούμε, κυρία Χριστοφιλοπούλου.

Θα ακολουθήσουν οι επερωτώντες κατά τη σειρά που μου έχει δοθεί: Ο κ. Δημήτρης Κρεμαστίνος, ο κ. Βασίλειος Κεγκερόγλου, ο κ. Δημήτρης Κωνσταντόπουλος, ο κ. Ιωάννης Κουτσούκος, ο κ. Ιωάννης Δριβελέγκας και ο κ. Λεωνίδας Γρηγοράκος.

Μας έχουν γνωστοποιηθεί από τα κόμματα και συγκεκριμένα από τον κ. Ιωάννη Πλακιωτάκη από τη Νέα Δημοκρατία ότι ως Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος παρίσταται η κ. Άννα-Μισέλ Ασημακοπούλου, από τον κ. Γερμενή, Γραμματέα της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Χρυσής Αυγής, ότι θα παραστεί η κ. Δέσποινα Σβερώνη-Χονδρονάσιου, από τον κ. Καρκατσούλη Παναγιώτη

από το Ποτάμι ότι σήμερα θα είναι ο κ. Νικόλαος Ορφανός, από τον κ. Λεωνίδα Γρηγοράκο, Γραμματέα της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ, ότι θα παραστεί ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος ο κ. Ανδρέας Λοβέρδος και από τον κ. Παφίλη Αθανάσιο από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος ότι θα παραστεί ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος ο κ. Μανώλης Συντυχάκης.

Κύριε Κρεμαστίνε, έχετε τον λόγο για πέντε λεπτά.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΡΕΜΑΣΤΙΝΟΣ: Να μιλήσω από το Βήμα ή από τη θέση μου;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Όπως προτιμάτε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΡΕΜΑΣΤΙΝΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κατ' αρχάς, θα ήθελα να επισημάνω την απουσία του Υπουργού Παιδείας, όχι διότι δεν εκτιμώ τον κ. Κουράκη, τον οποίο εκτιμώ ιδιαίτερα. Όμως, ο Υπουργός Παιδείας, όταν γίνεται επερώτηση και μάλιστα γενικευμένη επερώτηση για ένα τέτοιο θέμα, έχω την εντύπωση ότι πρέπει να παρίσταται στην Αίθουσα. Και αν ακόμα υπήρχε κάποιος ιδιαίτερος λόγος για τον οποίο δεν μπορεί να είναι, θα έπρεπε να αναβληθεί η επερώτηση, για να είναι ο Υπουργός. Αυτή είναι η άποψή μου.

Για το θέμα του bullying, όπως γνωρίζετε, χρησιμοποιούμε τον αγγλοσαξονικό όρο «bullying», γιατί δεν μπορούμε ελληνικά να δώσουμε την ίδια έννοια. Διότι bullying δεν είναι κατά βάση ο εκφοβισμός. Bullying είναι η κακομεταχείριση, είτε η ψυχική είτε η σωματική, σε όλες τις εκφάνσεις.

Bullying έχουμε σε ολόκληρη την κοινωνία, στην ίδια την οικογένεια, στο δημόσιο και ιδιωτικό βίο, στο στρατό και κατ' εξοχήν στην παιδεία, σε όλες τις βαθμίδες της.

Bullying, όμως, δεν είναι η αμιγής βία. Παραδείγματος χάριν, bullying δεν είναι το να δείρεις τον πρύτανη και να παραιτηθεί, όπως έγινε στο Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο.

Bullying δεν είναι να το παραιτηθεί ή να προσαχθεί στο νοσοκομείο ο Πρύτανης του Αριστοτελείου. Bullying δεν είναι ο κ. Πανούσης να κακοποιηθεί από κουκουλοφόρους μέσα στο πανεπιστήμιο.

Και το λέω αυτό διότι με το νόμο που ψηφίστηκε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Αυτό για τον κ. Πανούση είναι παρελθόν και ξεχασμένο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΡΕΜΑΣΤΙΝΟΣ: Δεν φταίει ο κ. Πανούσης.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Δεν το ξεχάσαμε ποτέ!

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΡΕΜΑΣΤΙΝΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι ξεχασμένο. Γιατί αυτά τα φαινόμενα θα επαναληφθούν. Όταν, δηλαδή, αποποινικοποιείται ο νόμος με την περίφημη κουκούλα, αυτό σημαίνει ότι ο φοιτητής μπορεί να πάει στο πανεπιστήμιο με την κουκούλα του, να παρακολουθήσει το μάθημά του. Δεν είναι παράνομος. Μόνο όταν βιαιοπραγήσει, γίνεται παράνομος. Και σας ρωτώ. Όταν βιαιοπραγήσει, είναι εύκολο μετά να συλληφθεί; Και από ποιον θα συλληφθεί;

Αυτά τα πράγματα είναι πάρα πολύ σοβαρά και τα λέω, γιατί θα έπρεπε να τα ακούσει και ο ίδιος ο Υπουργός, ο οποίος, όταν έφερε τον περίφημο νόμο –αυτόν τον πρώτο νόμο που έφερε– δεν άκουσε τους Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους. Δεν άκουσε, δηλαδή, τη θέση των κομμάτων.

Αυτό το λέω, διότι η παιδεία θέλει διαρκή διάλογο. Το ξέρετε, κύριε Πρόεδρε και κύριε Υπουργέ, ότι μου είπαν οι εκπαιδευτικοί ότι τέτοιο σύστημα που να εκλέγεται, δηλαδή, ο διευθυντής από τους καθηγητές δεν υπάρχει πουθενά στον κόσμο και ότι μία χώρα της Νοτίου Αμερικής που το υιοθέτησε και αυτή το σταμάτησε;

Και σας ρωτώ: Αν ήταν αυτό καλό, γιατί τα ιδιωτικά σχολεία να μην είχαν τον διευθυντή τους οριζόμενο από το προσωπικό τους; Διότι ο ιδιοκτήτης του ιδιωτικού σχολείου ενδιαφέρεται για την καλύτερη ποιότητα των σπουδών του και ξέρει ότι όταν ο διευθυντής εκλέγεται από τους υφιστάμενους του, απλούστατα δεν μπορεί να κάνει έλεγχο στο τέλος. Είναι ο ψηφοφόρος του. Δεν μπορεί να τον ελέγξει τι ώρα ήρθε, αν έφυγε από το μάθημα, αν πήρε κάποια άδεια που δεν έπρεπε να την πάρει. Είναι ο ψηφοφόρος του.

Πού οδηγείτε την παιδεία; Πού οδηγούμε την παιδεία, αν θέλετε να το γενικεύσουμε το θέμα; Αυτά είναι τα ερωτήματα.

Και ερωτώ, λοιπόν: Το bullying ως έννοια που θα έπρεπε να μας ενώνει όλους –κι εγώ επικροτώ τη θέση του να γενικευθεί η

επερώτηση- με ποιο τρόπο, όμως, θα το ξεχωρίσουμε από τη βία, που αυτήν τη στιγμή στα ανώτατα ιδρύματα αρχίζει και πάλι να διαφαίνεται;

Είναι δύσκολη η διάκριση του bullying, γιατί ουσιαστικά ενε-δρεύει μέσα στο ζωικό βασίλειο. Δηλαδή ακόμα και η γάτα, αν την ξυρίσετε -πειραματικά έχει αποδειχθεί αυτό που σας λέω- οι άλλες γάτες την αποδοκιμάζουν. Είναι κάτι διαφορετικό.

Θα σας φέρω για παράδειγμα το bullying στο σεξ. Η παρενό-χληση συνδέεται με τη γενετήσια λειτουργία. Bullying στο σεξ είναι η διαφορετικότητα. Όταν, δηλαδή, παραδείγματος χάριν, αποδοκιμάζεται ο ομοφυλόφιλος αυτό είναι bullying. Bullying δεν είναι η παρενόχληση. Bullying είναι η διαφορετικότητα.

Δεν θα επαναλάβω όσα καλά και ωραία είπε η εισηγήτριά μας κ. Χριστοφιλοπούλου. Θα πρέπει, όμως, να επισημάνω ότι θα πρέπει το Υπουργείο Παιδείας, πέραν της επερώτησης, να κάνει μία διακομματική επιτροπή, όχι τόσο για να ακουστούν οι θέσεις των κομμάτων -γιατί είναι γνωστές- αλλά για να δούμε πώς θα εφαρμοστεί στην πράξη η καταπολέμηση ή ελάττωση του bully-ing, δεδομένου ότι στην Αγγλία, που εκεί μετράνε τα πράγματα με αριθμούς, λένε ότι έχουν περίπου είκοσι με εικοσιπέντε αυτο-κτονίες φοιτητών και μαθητών το χρόνο, λόγω του bullying. Του bullying, όμως, όπως σας το περιέγραψα, με την έννοια της δια-φορετικότητας, της ψυχολογικής κακομεταχείρισης, που μπορεί να μετατραπεί και σε σωματική.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Σας ευχαριστούμε, κύριε Κρεμαστινέ, για την επιστημονική αποσαφήνιση του όρου. Ήταν πολύ σημαντική.

Κύριε Κεγκέρογλου, έχετε τον λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΚΓΕΡΟΓΛΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι συνάδελφοι, κύριε Υπουργέ, ο τραγικός θάνατος του Βαγγέλη Γιακουμάκη έφερε ξανά στο προσκήνιο το μεγάλο θέμα της ενδοσχολικής βίας, του εκφοβισμού και όλων αυτών που συμβαίνουν, αλλά πολλές φορές αποσιωπώνται, όλων αυτών που είναι πλέον φαινόμενα σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, αλλά δεν υπάρχει ουσιαστικός μηχανισμός αντιμετώπισης και όποια προσπάθεια πήγε να δημιουργηθεί φαίνεται ότι έχει παγώ-σει.

Για το Βαγγέλη Γιακουμάκη, πέρα από το γεγονός ότι η δικαιο-σύνη θα πρέπει να αποδώσει ευθύνες όπου υπάρχουν, είτε αυτό που συνέβη ήταν αυτοκτονία ως αποτέλεσμα όσων είχαν συμβεί εις βάρος του το προηγούμενο διάστημα είτε ήταν δολοφονία, η δικαιοσύνη πρέπει να αποδοθεί. Αυτή είναι η μία πλευρά.

Η ψυχή του, όμως -πιστεύω- αυτό που ζητάει είναι να δούμε και να ερευνήσουμε με σοβαρότητα, με επιστημονικό τρόπο, με μέθοδο όλα όσα συνέβησαν και σε αυτήν την περίπτωση, ούτως ώστε η υπεύθυνη πολιτεία να πάρει μέτρα, για να μην έχουμε και άλλους Βαγγέληδες.

Αυτό πιστεύω ότι είναι το νόημα και γι' αυτό είναι υποχρέωσή μας να κάνουμε αυτή τη σοβαρή συζήτηση εδώ στο Κοινοβούλιο, πέρα από τον δημόσιο διάλογο, ο οποίος θετικός είναι όσο δεν εκτρέπεται και όσο δεν εκτρέπεται σε κατεύθυνση λαϊκισμού ή ό,τι άλλο, που τα είδαμε και αυτά στα μέσα το προηγούμενο διά-στημα.

Προσωπικά απέφυγα να εμφανιστώ με τη μια ή με την άλλη άποψη απ' αυτές που δίνουν εύκολες απαντήσεις, γιατί ακριβώς το φαινόμενο θέλει μια βαθιά επιστημονική ανάλυση η οποία στο γενικότερό της επίπεδο είναι αντικείμενο της επιστήμης, αλλά θέλουμε και με βάση τα φαινόμενα αυτά -που έχουν πολλαπλα-σιαστεί στη χώρα μας το τελευταίο διάστημα- να δούμε τι κά-νουμε.

Και βέβαια, πρέπει να πω ότι οι εύκολες λύσεις και οι εύκολες ρήσεις ότι όλο αυτό που συνέβη είναι μια ιδιαιτερότητα των Κρη-τικών ή της Κρήτης ή κάτι άλλο είναι στην κατεύθυνση του να κουκουλωθεί το πραγματικό πρόβλημα το οποίο αφορά όλη την κοινωνία και δεν αφορά, φυσικά, μόνο τη χώρα μας.

Είναι ένα φαινόμενο της σύγχρονης κοινωνίας σε όλη την Ευ-ρώπη και όχι μόνο, με διαφορετικά χαρακτηριστικά απ' αυτό που συνέβαινε σε κοινωνίες υπό ανάπτυξη τα προηγούμενα χρόνια, τις προηγούμενες δεκαετίες ή ακόμα και σήμερα. Διαφορετικά εκδηλώνεται το φαινόμενο, με διαφορετικά κίνητρα, με διαφορε-

τικά αίτια.

Έτσι, λοιπόν, το πρώτο πράγμα που έπρεπε να έχει κάνει -δεν ξέρω εάν το έχει κάνει- το Υπουργείο Παιδείας είναι να δώσει σε συνεργασία με ειδικούς μέσα από θεσμοθετημένους φορείς, παν-επιστήμια, συγκεκριμένα τμήματα, την κατεύθυνση για την έρευνα, και με αφορμή το συγκεκριμένο γεγονός, προκειμένου να δούμε τις πραγματικές πτυχές πέρα από τη θεωρία. Γιατί -ξέ-ρετε- ορισμένες φορές και τα καθηγητικά συγγράμματα είναι αν-τιγραφή ευρωπαϊκών συγγραμμάτων ή οτιδήποτε άλλο. Εδώ, όμως, μπορούμε να έχουμε μία επιστημονική έρευνα πεδίου, που θα μας δώσει απαντήσεις σε πολλά απ' αυτά που πρέπει να κά-νουμε και δεν τα κάνουμε. Αυτό είναι το πρώτο.

Το δεύτερο αφορά την αντίληψη για το πώς αντιμετωπίζεται το θέμα. Όχι ως ένα μεμονωμένο ζήτημα, το οποίο είναι κάθετα δομημένο και μπορεί σε οποιοδήποτε επίπεδο να αντιμετωπιστεί χωριστά απ' ό,τι το ευρύτερο θέμα που έχει να κάνει με τις κρί-σεις μέσα στην εκπαίδευση.

Είναι ένα ζήτημα -γιατί μιλάμε για την ενδοσχολική βία- που πρέπει να το δούμε σε έναν ευρύτερο σχεδιασμό, αν θέλετε και μαζί με το θέμα που έχει να κάνει με τον ηλεκτρονικό εκφοβισμό και το ηλεκτρονικό έγκλημα και πώς στηρίζουμε τα θύματα, τα παιδιά, μέσα από τον ευρύτερο σχεδιασμό. Άρα, λοιπόν, μέσα σε ένα ευρύτερο σχέδιο για την αντιμετώπιση κρίσεων πρέπει να δούμε το θέμα της αντιμετώπισης του bullying.

Θα μου επιτρέψετε να πω ότι είναι καλά τα σεμινάρια, απαραί-τητα, αλλά δεν είναι αυτοσκοπός. Δεν γίνονται σεμινάρια μόνο και μόνο για να απορροφήσουμε κάποιους πόρους από αντί-στοιχο πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το σεμινάριο είναι απαραίτητο, ούτως ώστε ο εκπαιδευτικός να είναι ικανός και στην ιδιαίτερη ώρα που θα πρέπει να αφιερωθεί για την αντιμε-τώπιση της ενδοσχολικής βίας, αλλά και με κάθε ευκαιρία να μπορεί να έχει τη δική του συμβολή.

Βεβαίως, θα πρέπει να έχουμε ιεράρχηση.

Θα σας θυμίσω ότι ο διευθύνων σύμβουλος του ΕΛΓΟ είπε ότι «Βεβαίως, το πόρισμα είναι ότι υπήρξε ενδοσχολική βία, αλλά δεν είχε ενημερωθεί η διοίκηση». Άρα, δεν υπήρχε η σύνδεση, δεν υπήρξε η ενημέρωση, παρ' ότι ο διευθυντής είχε καλέσει γραμμή ψυχοκοινωνικής στήριξης.

Πρέπει να λειτουργεί, λοιπόν, πλάι στο Υπουργείο το Παρατη-ρητήριο ή όπως αλλιώς θέλει να το ονομάσει.

Πρέπει οι σχολικοί σύμβουλοι να είναι στη συνέχεια τα πρό-σωπα- κλειδιά σε σχέση με τις σχολικές μονάδες, όπου ο διευ-θυντής ή ο υποδιευθυντής θα έχουν συγκεκριμένο ρόλο για την αντιμετώπιση του φαινομένου σε πρώτο χρόνο. Άμα τη εκδηλώ-σει, κύριε Πρόεδρε, θα πρέπει να υπάρχει αντιμετώπιση του θέ-ματος, ούτως ώστε πραγματικά αυτό να μην προχωρεί.

Και βέβαια, ενημέρωση όλου του συστήματος που σας προ-ανέφερα, διότι και το ΕΨΥΠΕ μπορεί να κάνει πάρα πολύ σημαν-τική δουλειά και οι ομάδες διαλόγου μέσα σε κάθε σχολείο -εκπαιδευτικοί, γονείς και τα ίδια τα παιδιά- μπορούν να κάνουν πολύ σημαντική δουλειά, αρκεί να υπάρχει η ενημέρωση, να υπάρξει δηλαδή ο μηχανισμός της ενημέρωσης.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομι-λίας του κυρίου Βουλευτή)

Θα πάρω και τη δευτερολογία μου, κύριε Πρόεδρε, ούτως ώστε να μην σπαταλήσω παραπάνω χρόνο από τους συναδέλ-φους.

Πρέπει και εγώ να επισημάνω ότι μας προκάλεσε ιδιαίτερη χαρά η γενίκευση της συζήτησης, διότι η πρωτοβουλία μας αφορά ένα θέμα πάρα πολύ σημαντικό για την ίδια την κοινωνία, για όλους μας και ιδιαίτερα για τη νέα γενιά και το αύριο.

Δεν είναι μόνο τα μεγάλα θέματα και όλα τα άλλα τα αφήνουμε πέντε μήνες τώρα ή άλλους πέντε μέχρι τον Μάρτιο του 2016 να τρέχουν όπως-όπως, ενώ υπάρχει, βεβαίως, ένα μεγάλο θέμα για τη χώρα. Όχι, και αυτά είναι μεγάλα θέματα και πρέπει να μας απασχολούν. Γι' αυτό, λοιπόν, είναι χαρά μας που γενικεύεται η συζήτηση και πρέπει όλοι να συμβάλουν με τον καλύτερο τρόπο.

Και στην επιτροπή να γίνει συζήτηση, να καλέσουμε εκεί τους φορείς -δεν υπάρχει η δυνατότητα στην Ολομέλεια- δηλαδή ΕΨΥΠΕ, πανεπιστήμια, τμήματα, εκπαιδευτικούς, το Παρατηρη-τήριο και όποιοι άλλοι μπορούν να συνδράμουν, ούτως ώστε να

έχουμε έναν καλό σχεδιασμό, μια καλή λειτουργία η οποία να είναι αποτελεσματική σε σχέση με το φαινόμενο της ενδοσχολικής βίας.

Τέλος, θέλω να αναφέρω το θέμα που έχει να κάνει με την επίσκεψη των σχολείων στη Βουλή. Μην το παρεξηγήσετε, κύριε Πρόεδρε, είναι εντελώς αντισυνθετικό και ξεφεύγει από τα όρια. Λέγαμε μέχρι τώρα ότι έχει κάποια ιδιαιτερότητα η Πρόεδρος, αλλά το χθεσινό με το δημοσιογράφο βάζει σκέψεις για ιδεολογικές αντιλήψεις σε σχέση με την ελευθερία του Τύπου και του ατόμου, δυστυχώς. Βέβαια, αυτό συνδέεται και με παθήσεις και θα το δούμε αυτό σε άτομα που έχουν παίξει ρόλο στην ιστορία πάρα πολύ αρνητικό.

Αλλά μπορούμε να κάσουμε το Προεδρείο, η Διάσκεψη των Προέδρων, αντί να διαφωνείτε για επουσιώδη να συμφωνήσετε σε ένα μηνυματικό τρόπο λειτουργίας του Προεδρείου στα παιδιά και στα σχολεία που επισκέπτονται τη Βουλή και στην ενημέρωση που γίνεται στην αίθουσα κάτω για την ιστορία του κτηρίου και λοιπά και στις εκθέσεις.

Να συμπληρωθεί ένα μικρό κομμάτι που να αφορά και το θέμα της αντιμετώπισης της ενδοσχολικής βίας και το θέμα του μεγάλου κινδύνου από την κακή χρήση του διαδικτύου με δυο μηνύματα. Αυτά τα δύο σημαντικά θέματα μπορούμε να τα περάσουμε με μηνύματα, ακόμη και εκείνη την ώρα που εσείς λέτε ότι «μας επισκέπτεται με χαρά κ.λπ.». Αντί να τους στέλνουμε αρνητικά μηνύματα, μπορούμε να τους στείλουμε ένα θετικό μήνυμα και να συμβάλλουμε και εμείς με τον τρόπο μας.

Και οι εκπαιδευτικοί, αντί να πλακώνονται στα σχολεία για άλλα θέματα δίνοντας το μήνυμα προς τα κάτω, να συμπεριφέρονται διαφορετικά, ούτως ώστε να έχουμε τα θετικά αποτελέσματα που όλοι θέλουμε.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα απ' την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Σας ευχαριστούμε, κύριε Κεγκέρογλου.

Τον λόγο έχει ο κ. Δημήτριος Κωνσταντόπουλος.

Θα έρθετε στο Βήμα; Μου είπαν και οι Αιτωλοακαρνανές ψηφοφόροι σας ότι σας απολαμβάνουν καλύτερα από του κεντρικού Βήματος και όχι από τα κοινά Βουλευτικά έδρανα.

(Γέλωτες απ' την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα κάνω και εγώ χρήση της δευτερολογίας μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αλέξιος Μητρόπουλος): Αφού θα είμαι ανεκτικός, κρατήστε τη δευτερολογία για μετά. Κάντε χρήση της πρωτολογίας πρώτα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο τραγικός θάνατος του φοιτητή της Γαλακτοκομικής Σχολής Ιωαννίνων, Βαγγέλη Γιακουμάκη μας συγκλόνισε όλους.

Ήταν μια γροθιά στο στομάχι σε μια κοινωνία που έχει χάσει την ανθρωπιά της και σε ένα εκπαιδευτικό σύστημα που ενώ έχει την ευαισθησία και τις υποστηρικτικές δομές, δεν τις αξιοποιεί.

Τα προβλήματα των περιστατικών βίας και εκφοβισμού έχουν αυξητικές τάσεις στη σχολική ζωή, επιστώντας την προσοχή όλων μας. Είναι ένα ζήτημα που αφορά όχι μόνο τη σχολική κοινότητα, αλλά και την κοινωνία στο σύνολό της επηρεάζοντας τόσο τη μαθησιακή διαδικασία όσο και την ευημερία των μαθητών γενικότερα.

Οι συνέπειες αυτού του φαινομένου είναι ευρείες και δεν αφορούν μόνο τους μαθητές, αλλά αντανakλώνται τόσο στα σχολεία όσο και στις οικογένειες των μαθητών.

Ακόμη, πιο πολύπλοκα εξελίσσονται τέτοια φαινόμενα στο ίντερνετ, όπου η ανωνυμία λειτουργεί ως απενοχοποίηση για τους θύτες.

Πώς σκοπεύετε, κύριε Υπουργέ, να αντιμετωπίσετε αυτού του είδους την παραβατικότητα; Έχει γίνει μια σημαντική προσπάθεια μέχρι τώρα να αφυπνιστεί η κοινωνία γύρω από αυτό το ζήτημα. Σκοπεύετε να συνεχίσετε; Έχετε σχέδιο;

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ**)

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΠΑΣΟΚ κατέθεσε την επίκαιρη επερώτηση για τα φαινόμενα της ενδοσχολικής βίας, αποδει-

κνύοντας στην πράξη για μια ακόμη φορά την ευαισθησία και την αγωνία που έχει για την ανάγκη της πρόληψης και αντιμετώπισης των προβλημάτων μέσα στα σχολεία.

Το ΠΑΣΟΚ, ως Κυβέρνηση, πήρε πρωτοβουλίες, ίδρυσε το Παρατηρητήριο για την ενδοσχολική βία. Ανέπτυξε πανελλαδικά δίκτυα εθελοντισμού και αλληλεγγύης, ενεργοποίησε την τοπική αυτοδιοίκηση, τους τοπικούς κοινωνικούς φορείς και με πρωτοπόρα εκπαιδευτικά συστήματα πρόταξε την καταστολή της ενδοσχολικής βίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, απαιτείται σε κάθε σχολική μονάδα από την αρχή της σχολικής χρονιάς η συμβολή και σύμπραξη όλων των συμμετεχόντων -συλλόγου διδασκόντων, συλλόγου γονέων και κηδεμόνων- και σε συνεργασία με τον συντονιστή δράσης να διαμορφώνεται ένα πλαίσιο διαχείρισης και αντιμετώπισης τέτοιων περιστατικών.

Θα πρέπει να ενθαρρύνεται και να διευκολύνεται η συνεργασία των σχολικών μονάδων, πρώτον, με τους υπεύθυνους Αγωγής Υγείας, τα ΚΕΔΔΥ, τα πανεπιστημιακά ιδρύματα της χώρας, τις ψυχοκοινωνικές υπηρεσίες των δήμων αλλά και φορείς-οργανισμούς, όπως ενδεικτικά ο Συνήγορος του Παιδιού, η ΕΨΥΠΕ, το Χαμόγελο του Παιδιού.

Ωστόσο, οι όποιες παρεμβάσεις συμβαίνουν στο σχολικό περιβάλλον και αφορούν στην πρόληψη και αντιμετώπιση της σχολικής βίας και του εκφοβισμού δεν πρέπει να εξαντλούνται στο πρώτο ωράριο του σχολείου, αλλά είναι αναγκαίο να νοσηματοδοτούνται και στο ολοήμερο πρόγραμμα, βρίσκοντας τη συνέχειά τους.

Για τον λόγο αυτό, ο ρόλος του ολοήμερου στην πρόληψη και την παρέμβαση του φαινομένου της ενδοσχολικής βίας είναι σημαντικός. Το ολοήμερο σχολείο αποτελεί τον τύπο του σχολείου που δημιουργήθηκε, προκειμένου να εκπληρώσει συγκεκριμένους παιδαγωγικούς και κοινωνικούς στόχους.

Μία από τις βασικές λειτουργίες του διευρυσμένου προγράμματος είναι και η κοινωνικοποίηση των παιδιών, όπου οι ευκαιρίες για συναντήσεις, επικοινωνία και συνεργασία μεταξύ τους είναι προτεραιότητα. Στο πλαίσιο αυτό τα παιδιά αναπτύσσουν έντονα της κοινωνικές τους δεξιότητες και μπορούμε να παρέμβουμε προληπτικά σε ζητήματα πρόληψης της προσχολικής και ενδοσχολικής βίας και του εκφοβισμού, μέσα από δομημένες δραστηριότητες.

Για την επιτυχία τέτοιων παρεμβάσεων είναι απαραίτητη η κοινή προοπτική και στόχευση του πρωινού και ολοήμερου σχολείου. Στην κατεύθυνση αυτή μια σειρά ενέργειες και πρωτοβουλίες απαιτούν άμεση υλοποίηση. Κι εδώ προτείνω άμεσα, πρώτον, κινητή μονάδα παρέμβασης, δεύτερον, λειτουργία τηλεφωνικής γραμμής υποστήριξης, τρίτον, διαδικτυακή συμβουλευτική για εφήβους και εκπαιδευτικούς, τέταρτον, καταγραφή και εκτίμηση του φαινομένου και πέμπτον, προβολή και δημοσίωσή της και, τέλος, συνεργασία όλων των φορέων.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εμείς ως ΠΑΣΟΚ αναδείξαμε το πρόβλημα και αποδεικνύουμε στην πράξη την επιθυμία μας να συμβάλλουμε θετικά στην επίλυση του.

Είναι στη δική σας ευθύνη, κύριε Υπουργέ, να δημιουργήσετε μια επιτροπή για την παρακολούθηση και την πρόληψη του φαινομένου και να ενεργοποιήσετε το Παρατηρητήριο και τους αρμόδιους φορείς. Περιμένουμε τις ενέργειές σας. Είμαστε εδώ για να συμβάλλουμε στην υλοποίηση όσων παραπάνω ανέφερα, για να μη βιώσει και πάλι η κοινωνία συμβάντα, όπως αυτό των Ιωαννίνων.

Κύριε Υπουργέ, καταχρώμαι λίγο τον χρόνο που έχω, για να σας μεταφέρω τον θυμό και την οργή των πολιτών του Νομού της Αιτωλοακαρνανίας. Αποτέλεσμα της δημιουργικής σας ασάφειας είναι και αυτό που βιώνω σήμερα ως Βουλευτής της Αιτωλοακαρνανίας, με την απαράδεκτη απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Πατρών, που εν μία νυκτί αποφάσισε τη μεταφορά τριών πανεπιστημιακών τμημάτων από το Αγρίνιο στην Πάτρα. Αποφάσισε να υποθηκεύσει το επαγγελματικό μέλλον των πτυχιούχων των πανεπιστημιακών σχολών με έδρα το Αγρίνιο, να υποβαθμίσει το βιοτικό επίπεδο των κατοίκων της περιοχής και να τους στερήσει την πολιτιστική και πνευματική τους αναφορά.

Προκαλεί ωστόσο, κύριε Υπουργέ, πολλά ερωτηματικά το γεγονός ότι μόνο τα πανεπιστημιακά τμήματα του Αγρινίου βάζουν λουκέτο με πρόσχημα την υποχρηματοδότηση των πανεπιστημιακών τμημάτων και ιδιαίτερα του Πανεπιστημίου Πατρών. Διερωτώμαι: Για ποιο λόγο μόνο τα συγκεκριμένα τμήματα έχουν μπει στο στόχαστρο -δεν γνωρίζω, εσείς θα μας απαντήσετε- τη στιγμή που η τοπική κοινωνία, η δημοτική αρχή, αλλά και όλοι οι τοπικοί φορείς που επενδύουν στην παρουσία τους έχουν σχεδιάσει και έχουν προτείνει βιώσιμες λύσεις εδώ και καιρό; Γιατί δεν έχει αξιοποιηθεί τίποτα μέχρι σήμερα;

Προτείνεται το παλιό Νοσοκομείο Αγρινίου, προκειμένου να ανακατασκευαστεί για χώρους στέγασης και σίτισης των φοιτητών. Καμμία απάντηση από το Πανεπιστήμιο Πατρών. Παρῶν ῥήθηκε οικόπεδο έκτασης εκατόν εβδομήντα οκτώ στρεμμάτων, με συγκεκριμένο σχεδιασμό από το πρώην Πανεπιστήμιο Δυτικής Ελλάδος. Καμμία απάντηση από το Πανεπιστήμιο Πατρών. Καμμία αξιοποίηση σε οτιδήποτε προτάθηκε από το πρώην Πανεπιστήμιο Δυτικής Ελλάδος στο Πανεπιστήμιο Πατρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Θέλετε να κάνετε χρήση και της δευτερολογίας σας, κύριε συνάδελφε;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Ναι, κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Εντάξει, σας την προσέτω.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Οι διαθέσιμοι χώροι στέγασης των κτηριακών εγκαταστάσεων των εν λόγω τμημάτων στο Αγρίνιο ανέρχονται σε εννέα χιλιάδες διακόσια τετραγωνικά μέτρα. Κι όμως, κι αυτά αγνοούνται. Έχει το Πανεπιστήμιο Πατρών καλύτερους χώρους; Μήπως τελικά υπάρχει σχέδιο υπαρπαγής των πανεπιστημιακών τμημάτων από το Αγρίνιο στην Πάτρα;

Το ζήτημα, κύριε Υπουργέ, είναι ότι ανατρέπεται βίαια η ζωή της τοπικής κοινωνίας, των φοιτητών, της εκπαιδευτικής κοινότητας και ενός ολόκληρου νομού που ήδη έχει πάρα πολλά προβλήματα, για να ικανοποιηθούν κάποια συντεχνιακά συμφέροντα. Δεν ξέρω, τα συμπεράσματα δικά σας. Είναι λυπηρό, όμως, σε αυτό το παιχνίδι να σύρονται και οι φοιτητές και κάποιοι να μιλούν δήθεν στο όνομα του συμφέροντος αυτών. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

Από κοινού, όμως, η δημοτική αρχή, οι Βουλευτές του νομού, η Εκκλησία, η εκπαιδευτική κοινότητα Αγρινίου, οι δημότες και οι πολίτες δεν θα επιτρέψουμε να γίνουν τα τμήματα του Αγρινίου η Ιφίγεια για να ικανοποιηθούν τα συμφέροντα κάποιων καθηγητών, που επιθυμούν να ασκούν το λειτούργημά τους στον τόπο διαμονής τους. Ούτε να γίνουν τα δίκαια αιτήματα των φοιτητών και των οικογενειών τους για καλύτερες συνθήκες διαβίωσης και εκπαίδευσης ο Δούρειος Ίππος για να αλωθεί η πανεπιστημιακή κοινότητα που έχει δημιουργηθεί στην πόλη του Αγρινίου και φωτίζει με τη γνώση της όλη την Αιτωλοακαρνανία.

Σας καλούμε, κύριε Υπουργέ, να παρέμβετε. Φανείτε συνεπής με τις προεκλογικές σας δεσμεύσεις. Εμποδίζετε να κάνει αποδεκτή την απόφαση της Συγκλήτου, η Επιτροπή Στρατηγικού και Χωροταξικού Σχεδιασμού για την τριτοβάθμια εκπαίδευση του Υπουργείου και σταθείτε αλληλέγγυος στην προσπάθειά μας να συνεχίσουν να λειτουργούν τα τρία πανεπιστημιακά τμήματα στο Αγρίνιο. Είναι χρέος του Υπουργείου να διασφαλίσει τη συνέχιση της λειτουργίας τους στο Αγρίνιο. Η παιδεία αποτελεί δημόσιο κοινωνικό αγαθό και είναι υποχρέωση της πολιτείας να παρέχει αδιακρίτως το δικαίωμα της καθολικής και ισότιμης πρόσβασης σε αυτή.

Ας τηρήσει επιτέλους η Κυβέρνηση τις δεσμεύσεις της! Δεν μπορεί να χρησιμοποιείται το κράτος και βασικά αγαθά ως κομματικά λάφυρα για να εξυπηρετούν την πελατεία τους ο ΣΥΡΙΖΑ και οι ΑΝΕΛ. Το κράτος έχει συνέχεια. Έγινε το σχέδιο «ΑΘΗΝΑ». Λήφθηκαν συγκεκριμένες αποφάσεις για τη διατήρηση αυτών των τμημάτων στον τόπο μας. Δεν γίνεται σήμερα αυτές να καταστρατηγηθούν.

Η αποκεντρωμένη λειτουργία των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων στη χώρα μας έχει αποτελέσει οπλοστάσιο παραγωγής εξαιρετικού επιστημονικού δυναμικού. Έχει συμβάλλει ουσιαστικά στην αναβάθμιση του πολιτιστικού επιπέδου των νομών, όπου φιλοξε-

νούνται οι έδρες των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων και έχει μειώσει ουσιαστικά την Ελλάδα των δύο ταχυτήτων.

Δεν μπορεί, λοιπόν, μία απόφαση της Συγκλήτου να αλλάξει τον προσανατολισμό της εκπαίδευσης και την πορεία ανάπτυξης ενός ολόκληρου νομού. Περιμένουμε τη δική σας παρέμβαση, τις δικές σας αποφάσεις.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Τον λόγο έχει ο συνάδελφος κ. Γιάννης Κουτσούκος.

Θα ήθελα να σας πω το εξής: Εντάξει, θα υπάρχει ανοχή, ανταποκρινόμενος στο νεύμα του φίλου συναδέλφου κ. Λοβέρδου -εμείς έχουμε και τα προβλήματα με την ομάδα μας Ανδρέα τώρα, άστα- αλλά επειδή είναι διευρυμένη η συζήτηση, έχουν ήδη γραφτεί για να μιλήσουν, πέραν αυτών που δικαιούνται να μιλήσουν στην επερώτηση -Βουλευτές του κόμματος, Κοινοβουλευτικοί, ο Υπουργός- και επτά συνάδελφοι. Είναι Παρασκευή. Εγώ μέχρι τις 14.00' θα είμαι εδώ, αλλά σας το λέω να το έχετε στα υπόψη σας.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ: Γιατί το απόγευμα δεν θα είστε στη Διάσκεψη των Προέδρων;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ορίστε, κύριε Κουτσούκο, έχετε τον λόγο.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πήρε την πρωτοβουλία η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΠΑΣΟΚ για τη συζήτηση αυτής της επίκαιρης επερώτησης, όχι μόνο γιατί ο αδικοχαμένος Γιακουμάκης κέντρισε και προκάλεσε το ενδιαφέρον της κοινής γνώμης για τα φαινόμενα της βίας στο σχολείο και στην κοινωνία μας γενικότερα, αλλά γιατί πιστεύουμε ότι είναι ένα θέμα το οποίο υπερβαίνει τεχνητούς και ψεύτικους διαχωρισμούς που πολλές φορές καλλιεργούνται στην κοινωνία μας για μικροκομματικούς λόγους και σκοπιμότητες και μπορεί να μας δώσει τη δυνατότητα να πετύχουμε ευρύτερη συνεννόηση, συναίνεση μέσα από ένα ουσιαστικό διάλογο και αξιοποίηση των πιο δημιουργικών και προοδευτικών δυνάμεων της κοινωνίας μας.

Θα μου πείτε: Αυτό είναι που απασχολεί σήμερα την κοινή γνώμη; Προφανώς, σήμερα την κοινή γνώμη την απασχολεί το πού θα είναι η Ελλάδα τη Δευτέρα και στο τέλος του μήνα. Ευχόμαστε η Κυβέρνηση να πάρει αυτές τις αποφάσεις, που δεν θα γυρίσουν την Ελλάδα στην εποχή του δελτίου για τα τρόφιμα ή του τριψήφιου πληθωρισμού, που θα χάσει αξία κάθε περιουσιακό στοιχείο των Ελλήνων πολιτών. Το ευχόμαστε αυτό.

Επειδή δεν πιστεύουμε ότι η Κυβέρνηση θέλει να οδηγήσει σε αυτό το σημείο την Ελλάδα, μας επιτρέπετε, κύριε Υπουργέ, να ονειρευόμαστε μία διαφορετική κοινωνία και να διατυπώνουμε ένα άλλο αφήγημα για μία κοινωνία πιο προοδευτική, με δικαιοσύνη, με ισότητα, με το δικαίωμα των πολιτών στην ευημερία, τον πολιτισμό, το σεβασμό στην ιδιαιτερότητα, μία κοινωνία της μη βίας, στον αντίποδα της σημερινής βίας που φανόμαστε για το οποίο συζητάμε σήμερα: του bullying και της ενδοσχολικής βίας.

Είναι φανερό ότι για να αντιμετωπίσουμε αυτό το φαινόμενο πρέπει να πάρουμε μία σειρά από πρωτοβουλίες. Πάνω από όλα όμως, πρέπει εμείς να δείξουμε το παράδειγμα στους πιο μικρούς, στους νεότερους, σε αυτούς που διαμορφώνουν χαρακτήρες.

Αναφέρθηκε ο κύριος καθηγητής νωρίτερα, ο κ. Κρεμαστινός σε φαινόμενα βίας στα πανεπιστήμια, στην κοινωνία μας γενικότερα, πολλές φορές μέσα στη Βουλή. Μπορεί αυτά να γίνουν παράδειγμα στο σχολείο και στους εκπαιδευτικούς και να διαμορφώσουν τους χαρακτήρες των νέων; Εμείς πρέπει, πρώτα από όλα, να δώσουμε το παράδειγμα.

Βεβαίως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι -επιώθηκα νωρίτερα από τους ομιλητές μας- η ενδοσχολική βία καλλιεργεί έναν τραμπουκό όταν θα μεγαλώσει, ευεπίφορο στις ιδέες τις αυταρχικές, τις ακροδεξιές, τις φασιστικές κι έναν φοβικό πολίτη, αυτόν που δέχεται τη βία, ο οποίος θα δέχεται παθητικά όλα τα φαινόμενα της πολιτικής και κοινωνικής βίας στη ζωή του και καλλιεργεί έναν πολίτη ουδέτερο στα κοινωνικά φαινόμενα και τις εξελίξεις, έναν παθητικό που δεν θα παρεμβαίνει όταν θίγονται αξίες σημαντικές για τη ζωή, τα δημοκρατικά και κοινωνικά δικαιώματα

των πολιτών.

Για να τα αντιμετωπίσουμε όλα αυτά πρέπει να διαμορφώσουμε τους χαρακτήρες εκεί, στο σχολείο που σύμφωνα με όλες τις μελέτες διαμορφώνεται ο χαρακτήρας του ανθρώπου. Για τον λόγο αυτό, απαιτείται ένα σχολείο συνεργατικό, ένα σχολείο ανοιχτό, το οποίο έχει προοδευτικές αντιλήψεις συνεργασίας, συνέργειας και όχι ανταγωνισμού στο εσωτερικό του.

Όσο υπάρχει ανταγωνισμός στο εσωτερικό του σχολείου, πολιτικός, παραταξιακός, ακόμα και σε σχέση με τις θέσεις των διευθυντών, αυτό το σχολείο δεν μπορεί να συμβάλει. Φυσικά, αυτό το σχολείο δεν είναι κλειστό, αλλά είναι ανοιχτό στην κοινωνία. Είναι σημαντικός ο ρόλος των δήμων, των κοινωνικών δικτύων, των συλλόγων γονέων και κηδεμόνων. Δεν αναφερόμαστε μόνο δηλαδή σε αυτά που η κ. Χριστοφιλοπούλου ως εισηγήτρια σας παρουσίασε ως μέτρα, πρωτοβουλίες και προτεραιότητες, που είχαν υπάρξει στο παρελθόν και τα οποία εσείς οφείτε να ενισχύσετε και να βελτιώσετε. Διότι αυτός είναι ο ρόλος σας, κύριε Υπουργέ: Το παρατηρητήριο, οι επιμορφώσεις και όλα αυτά. Αναφέρομαι στο γενικότερο κοινωνικό περιβάλλον, στις αντιλήψεις που οφείλουμε να διαμορφώσουμε, έχοντας στο μυαλό μας μία κοινωνία καλύτερη, μακριά από τους ψεύτικους διαχωρισμούς που πολλές φορές οδηγούν σε πολώσεις, οι οποίες παίζουν το ρόλο τους σε μία περιορισμένη συγκυρία, όπως τώρα που χωρίσαμε τους Έλληνες –εσείς, μάλλον, τους χωρίσατε- σε μνημονιακούς και αντιμνημονιακούς. Οι Έλληνες όμως, έχουν πολύ περισσότερα για να συνεννοηθούν και που τους ενώνουν.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θα κρατήσω το χρόνο μου για δευτερολογία, κύριε Πρόεδρε.

Αυτό το ρόλο έχει, κύριε Πρόεδρε, η πρωτοβουλία μας. Είναι επίκαιρη επερώτηση, που σύμφωνα με τον Κανονισμό της Βουλής είναι επικριτική για την Κυβέρνηση, αλλά εμείς δεν αξιοποιούμε αυτό το στοιχείο. Εμείς αξιοποιούμε το στοιχείο να βάλουμε όλο το Κοινοβούλιο και με τις δικές σας πρωτοβουλίες να συγκαλέσουμε την επιτροπή, να φωνάξουμε τους φορείς, για να πάρουμε μέτρα, να δώσουμε το μήνυμα στην κοινωνία, γιατί εμείς από δω πρέπει να δώσουμε αυτό το μήνυμα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ευχαριστώ, κύριε Κουτσούκο.

Τον λόγο έχει ο παλιός και καλός συνάδελφος κ. Ιωάννης Δριβελέγκας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΙΒΕΛΕΓΚΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Πράγματι, σήμερα συζητάμε την επίκαιρη επερώτηση για την ενδοσχολική βία και φαίνεται σαν να είμαστε έξω από το τι συμβαίνει στην κοινωνία, σε σχέση με τα δρώμενα για τη χώρα. Αυτό, πράγματι, πρέπει να πούμε ότι έχει κάποια σχέση. Και ποια είναι αυτή η σχέση, κύριε Υπουργέ; Η σχέση είναι ότι, επειδή η χώρα ζει πάρα πολύ δύσκολες στιγμές –και ελπίζουμε να πάνε κατ' ευχήν τη Δευτέρα, για να μην έχουμε χειρότερες καταστάσεις- μέσα σ' αυτό το πνεύμα το παιδευτικό της Βουλής, πρέπει να συμβάλουμε στο να επικρατήσει στην κοινωνία μία σταθερότητα, ψυχραιμία και όχι με δηλώσεις και με συμπεριφορές να συμβάλουμε στην κοινωνική βία, πράγμα το οποίο το κόμμα σας και εσείς κάποτε προσωπικά το κάνατε κατά κόρον. Δεν είναι ώρα, όμως, να πούμε αυτά τα πράγματα. Θα έρθει ο καιρός να τα πούμε.

Έτσι, λοιπόν, με αυτή τη συλλογιστική πρέπει να δούμε όλοι θετικά την πρόταση την οποία έκανε η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΠΑΣΟΚ και βεβαίως, πιστεύω ότι στην ίδια κατεύθυνση θα είναι και τα άλλα κόμματα. Ποια κατεύθυνση δηλαδή; Στο να συμβάλουμε έτσι ώστε αυτό το πρόβλημα της ενδοσχολικής βίας, αλλά και της γενικότερης βίας που έχει αναδειχθεί με τον τραγικό χαμό του Γιακουμάκη να το περιορίσουμε. Δεν λέω ότι θα το εξαλείψουμε. Γιατί η αλήθεια είναι ότι στη χώρα μας, όταν συμβαίνουν τα γεγονότα, τα αναδεικνύουμε σε πολύ υψηλό βαθμό και μετά από λίγο καιρό τα ξεχνάμε. Κι αυτό είναι σύμπτωμα της ελληνικής κοινωνίας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το προειδοποιητικό κουδούνι λήξεως

του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, έχω το λεπτό μου ακόμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κύριε Δριβελέγκα, θα υπάρξει και ανοχή. Θα πάρετε και άλλα δύο λεπτά από τη δευτερολογία σας.

Συνεχίστε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΙΒΕΛΕΓΚΑΣ: Λέω, λοιπόν, ότι καλό θα είναι να αξιοποιήσετε την πρότασή μας. Πώς να την αξιοποιήσετε; Όχι ερχόμενος εδώ να πείτε τι δεν έγινε, τι έπρεπε να γίνει στο παρελθόν και δεν έγινε, τι έπρεπε να γίνει τώρα τον τελευταίο καιρό και δεν έγινε. Πρακτικά πράγματα. Ξέρετε, εγώ είμαι και μαθηματικός και μ' αρέσουν τα πρακτικά πράγματα.

Λέω, λοιπόν, ότι αύριο εσείς πρέπει να καλέσετε, με πρωτοβουλία σας την Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων, να καλέσετε τα κόμματα για να συμβάλουν σε προτάσεις, έτσι ώστε, κατά το συντομότερο δυνατό να φέρετε νομοσχέδιο, προτάσεις, να αντιμετωπιστεί το φαινόμενο αυτό, όπως είπα κατά το δυνατόν καλύτερα και περισσότερο.

Να το κάνετε, κύριε Υπουργέ, αυτό, τώρα που περάσατε την επαναστατική σας περίοδο και αρχίζετε σιγά-σιγά να προσγειώνεστε στην πραγματικότητα, καλό είναι για το χώρο της παιδείας αλλά και για τη χώρα, που η παιδεία είναι χώρος κατ' εσχρήν συνεννόησης και συναίνεσης, να αξιοποιήσετε την πρόταση αυτή για το καλό και των σχολικών μονάδων και των παιδιών, αλλά να δώσουμε και το μήνυμα στην κοινωνία ολόκληρη.

Και πρέπει να το δίνουμε όλοι, από τον Πρόεδρο της Βουλής, τον Προεδρεύοντα ή την Προεδρεύουσα κάθε στιγμή, από όλους εμάς τους Βουλευτές, από το Υπουργικό Συμβούλιο. Πρέπει να δίνουμε μήνυμα, όχι πολιτικού bullying, αλλά κλίματος εθνικής συνεννόησης και συναίνεσης.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Και κλείνουμε με τον τελευταίο επερωτώντα συνάδελφο από το ΠΑΣΟΚ, τον δύο φορές συνάδελφό μου, γιατρό και Βουλευτή, τον κ. Λεωνίδα Γρηγοράκο.

Να σας βάλω, κύριε Γρηγοράκο, και τα δύο λεπτά της δευτερολογίας σας;

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΓΡΗΓΟΡΑΚΟΣ: Ναι, γιατί είναι πολύ λίγος ο χρόνος.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΑΤΡΙΒΑΝΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, ήταν πέντε λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Οι δύο τελευταίοι έχουν τρία και δύο λεπτά, κυρία Κατριβάνου. Γι' αυτό και πήρα την πρωτοβουλία να προσθέτω τα δύο λεπτά της δευτερολογίας.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΓΡΗΓΟΡΑΚΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, σας ευχαριστώ πολύ.

Υπάρχει μία καινούργια κοινοβουλευτική διαδικασία, την οποία πιστεύω ότι όλοι μας θα ακολουθήσουμε. Ως εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ στην Διάσκεψη των Προέδρων θα είμαι πάντα σύμφωνος με τη διεύρυνση της συζήτησης από όλα τα κόμματα. Το θεωρώ πολύ σημαντικό αυτό και το θεωρώ μία μεγάλη κοινοβουλευτική κατάκτηση και μια καινοτομία για τη λειτουργία της Βουλής των Ελλήνων, κύριε Πρόεδρε. Άρα, από εδώ και πέρα, για όλες τις επερωτήσεις, εμείς θα είμαστε υπέρ της γενικευμένης επερωτήσης από όλα τα κόμματα.

Το συγκεκριμένο θέμα είναι κάτι το οποίο έπρεπε να το έχουμε συζητήσει εδώ και καιρό, μιας και συνέβη αυτό το θλιβερό γεγονός με τον Γιακουμάκη, αλλά και με τη νεαρή φοιτήτρια, αλλά και όλα αυτά τα δύσκολα και πραγματικά λυπηρά περιστατικά που συμβαίνουν στην ελληνική επαρχία. Να μην ξεχνάμε, βέβαια, και τον θάνατο του Άλεξ, διότι εμπίπτει και αυτός σε αυτή την περίπτωση.

Θα, ήθελα, λοιπόν από την πλευρά του Υπουργείου Παιδείας, που ξέρω την ευαισθησία που διαθέτουν οι συνάδελφοι Βουλευτές και Υπουργοί που είναι αυτή τη στιγμή στο Υπουργείο Παιδείας, και πιστεύω ότι θα υπάρξει και μία συναίνεση με το Υπουργείο Υγείας, αλλά και με όλους τους άλλους Υπουργούς, οι οποίοι εμπλέκονται στη διαδικασία του bullying, να γίνει κάτι σημαντικό, ούτως ώστε να μπορέσουμε να βγούμε από τα αδιέξοδα μας στα θέματα που η ελληνική κοινωνία έχει εμπλακεί τα τελευταία χρόνια.

Συζητάμε ένα θέμα, κύριε Πρόεδρε, που μας πονάει όλους - και γονείς και φίλους και συγγενείς και πονάει και την ελληνική πολιτεία. Παρακολουθούμε στο διεθνή Τύπο κάθε μέρα τα διεθνή γεγονότα σε χώρες πολύ ανεπτυγμένες τεχνολογικά, πνευματικά, αλλά και οικονομικά, και βλέπουμε ότι αυτό το φαινόμενο έχει πάρει τεράστιες διαστάσεις.

Οι έρευνες αυτές σε διεθνές επίπεδο έχουν δείξει ότι περίπου το 15% των μαθητών έχουν βιώσει συμπεριφορές εκφοβισμού και βίας. Βέβαια, παρατηρείται στην πλειονότητα την εποχή της εφηβείας. Έχουν αλλάξει όμως οι εποχές. Ο κόσμος σήμερα περνάει δύσκολα, γενικά. Τα ερεθίσματα είναι πολύ περισσότερα. Και όλα αυτά έχουν μετατοπιστεί σε ηλικίες προς τα πάνω.

Έρευνες στην Ελλάδα -το ξέρετε πολύ καλά, κύριε Πρόεδρε και κύριε Υπουργέ- έχουν δείξει ότι το φαινόμενο της βίας και του εκφοβισμού αφορά ένα στα δέκα παιδιά -είναι πολύ υψηλό ποσοστό για την Ελλάδα- με αποτέλεσμα σοβαρές επιπτώσεις στην ψυχοκοινωνική εξέλιξη και στις διαδικασίες εκμάθησης, που εκφράζονται με διάφορους τρόπους.

Είναι γεγονός ότι έχουν γίνει πολλά βήματα τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα σε αυτό το επίπεδο. Θα πρέπει να γίνουν, κύριε Υπουργέ, περισσότερα. Μπορούμε, έστω και στη δύσκολη συγκυρία που περνάμε, να κάνουμε κάποια πιο σημαντικά πράγματα για το bullying που παρατηρείται το τελευταίο χρονικό διάστημα.

Δεν θα μιλήσω για τα είδη του bullying. Σε όλες τις μορφές bullying, που παρατηρούμε το τελευταίο χρονικό διάστημα μπορούμε να βάλουμε και το πολιτικό bullying, αλλά αυτό είναι μία άλλη ιστορία, που θα συζητήσουμε εκτενέστερα μία άλλη φορά.

Υπάρχουν, λοιπόν, πολλές μορφές εκφοβισμού, κατά τον οποίο ο θύτης προσπαθεί να απομονώσει κοινωνικά το άτομο -όχι μόνο στο σχολείο- ή το αγνοεί ή ακόμα κι επιχειρεί να πείσει και τους άλλους να αισθανθούν αντιπάθεια γι' αυτό.

Σε κάθε περίπτωση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο εκφοβισμός και η βία στο σχολείο και στην κοινωνία αποτελούν πράξεις επιθετικότητας και οποιαδήποτε πράξη επιθετικότητας ενέχει μέσα της την έννοια του bullying.

Έτσι, λοιπόν, εκφράζεται με διαφορετικό τρόπο σε κάθε ηλικία, σε κάθε κοινωνική ομάδα, σε κάθε επιστημονική ομάδα, σε κάθε ομάδα, η οποία έχει την ιδιαιτερότητά της.

Έτσι, λοιπόν, κυρίες και κύριοι, ορίζεται το bullying ότι οριοθετείται, για να μπορεί η πολιτεία να το διακρίνει, να το ελέγχει και να το υπερβαίνει, κάτι το οποίο, δυστυχώς, ακόμη δεν ισχύει στην Ελλάδα. Θα πρέπει να το οριοθετήσουμε. Πρέπει να δούμε τι θα κάνουμε ως Βουλή των Ελλήνων, ως Έλληνες πολιτικοί, ως υπεύθυνοι άνθρωποι, ως γονείς, ως φίλοι, ως συγγενείς, ως μία χώρα, η οποία μπορεί και δίνει παραδείγματα ομοιογένειας, παραδείγματα πνεύματος, παραδείγματα καινοτομίας, ώστε, επιτέλους, έστω και την τελευταία στιγμή, στην Ελλάδα να κάνουμε κάτι διαφορετικό, κάτι το οποίο να είναι σύγχρονο για να μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε αυτήν τη σύγχρονη μορφή βίας που παρατηρείται, όχι μόνο στα σχολεία, αλλά και στην κοινωνία μας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τώρα θέλω λίγο τη βοήθειά σας για από εδώ και πέρα. Η τυπική διαδικασία λέει ότι, πρώτον, ρωτώ τον Υπουργό αν θέλει να απαντήσει τώρα.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων): Μετά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Δεν θέλετε τώρα.

Έχουν γραφτεί επτά συνάδελφοι. Οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι θέλουν να μιλήσουν οι επτά συνάδελφοι πρώτα και ύστερα εκείνοι ή έχετε το δικαίωμα, όπως το έχετε, να μιλήσετε τώρα;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Μετά τον κύριο Υπουργό θα μιλήσουμε εμείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ο Υπουργός είπε ότι δεν επιθυμεί να παρέμβει τώρα. Θέλει μετά να παρέμβει. Επομένως και εσείς μετά. Ξεκινάμε, λοιπόν, τον κατάλογο των ομιλητών.

Για να μην υπάρχουν παράπονα και απαντώ εμμέσως, κύριε Παππά, και σε εσάς, θα πάμε όπως το κάνουμε συνήθως. Ξεκι-

νάμε με έναν ομιλητή από κάθε κόμμα και μετά οι υπόλοιποι με τη σειρά που είναι γραμμένοι. Δηλαδή, οι πρώτοι τέσσερις θα είναι εναλλάξ. Άρα, θα μιλήσουν η κυρία Κατριβάνου από τον ΣΥΡΙΖΑ, ο κ. Κεφαλογιάννης από τη Νέα Δημοκρατία, ο κ. Παππάς από τη Χρυσή Αυγή, ο κ. Μαυρωτάς από το Ποτάμι και ο κ. Παπαχριστόπουλος από τους ΑΝΕΛ.

Κύριε Ορφανέ, είχατε γραφτεί κατά λάθος, γιατί εσείς είστε Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος. Οπότε σας έσβησα.

Μετά είναι άλλοι τρεις συνάδελφοι: ο κ. Καρκατσούλης, ο κ. Λεουτσάκος και ο κ. Κουμουτσάκος.

Συμφωνούμε;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Αν μιλήσει ο Υπουργός, έχετε τη δυνατότητα να μιλήσετε.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Αν δεν μιλήσει ο Υπουργός, δεν έχει νόημα να μιλήσουν οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Δεν μπορώ να του το επιβάλω, κύριε Λοβέρδο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Η Κυβέρνηση επερωτάται. Αν δεν απαντήσει...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Θα απαντήσει ο κύριος Υπουργός. Απλά θέλει να ακούσει.

Θα το πάμε τότε ως εξής: Θα μιλήσουν τέσσερις συνάδελφοι και θα μιλήσετε μετά, κύριε Υπουργέ.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Εξαντλείται ο κατάλογος των συνάδελφων, μιλάει ο Υπουργός και στη συνέχεια θα μπορέσουμε να απαντήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ωραία. Κακώς τότε παρεμβαίνετε. Αυτό είπα εξ αρχής. Δεν έγινα σαφής.

Ξεκινάμε με την κ. Βασιλική Κατριβάνου, που μπορεί να μιλήσει είτε από το Βήμα είτε από τη θέση της.

Ορίστε, κυρία συνάδελφε, έχετε τον λόγο για πέντε λεπτά.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΑΤΡΙΒΑΝΟΥ: Θα έχω την ανοχή σας, αν γίνεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Μη με ταλαιπωρείτε Παρασκευιάτικα. Θα την έχετε κι εσείς την ανοχή.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΑΤΡΙΒΑΝΟΥ: Ποτέ δεν σας ταλαιπωρώ.

Κατ' αρχάς, χαίρομαι ιδιαίτερα που γίνεται αυτή η ερώτηση. Τη θεωρώ εξαιρετική και θεωρώ εξαιρετικό που γίνεται σε μία Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ, η οποία έχει και τη βούληση και τη δυνατότητα να εφαρμόσει ένα πρόγραμμα που να καλύπτει αυτήν την ερώτηση σε θέματα εκφοβισμού, θέματα επίλυσης συγκρούσεων, θέματα δικαιωμάτων κ.λπ..

Θεωρώ, επίσης, ότι έχει, όχι μόνο αυτήν τη δυνατότητα, αλλά έχει επιδείξει και με την πολιτική της ότι τα δικαιώματα και η αξιοπρέπεια των ανθρώπων που ζουν εδώ είναι η προτεραιότητά της και με όλα τα νομοσχέδια που έχει φέρει, όπως για τις εκατό δόσεις, για την ανθρωπιστική κρίση, για την ιθαγένεια, για τη διεύρυνση του συμφώνου συμβίωσης κ.λπ..

Γιατί; Πέρα από οτιδήποτε κάνουμε στα σχολεία, αν δεν υπάρχει ένα θεσμικό πλαίσιο που να καλύπτει τους ανθρώπους, να τους θωρακίζει, να μην υπάρχουν άνθρωποι δεύτερης κατηγορίας, να μην υπάρχουν άνθρωποι αόρατοι, να μην υπάρχουν στο περιθώριο χωρίς ίσα δικαιώματα, ό,τι και να κάνουμε σαν εκπαιδευτικό υλικό στα σχολεία ακυρώνεται. Ακυρώνεται θεσμικά, ακυρώνεται γιατί η κοινωνική μας εκπαίδευση είναι αντίθετη.

Δηλαδή, στην προηγούμενη περίοδο, όταν δεν είχαμε ιθαγένεια, όταν δεν είχαμε σύμφωνο συμβίωσης, όταν υπήρχε ένας θεσμικός ρόλος και από τον ίδιο τον Πρωθυπουργό που ήταν ρατσιστικός, όποια αντιρατσιστική εκπαίδευση και εάν γινόταν στα σχολεία, ήταν άκυρη, γιατί η κοινωνία έπαιρνε άλλα μηνύματα και από την πολιτεία και από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Συμφωνώ με αυτό που είπε η κ. Χριστοφιλοπούλου, ότι είναι βασική η πρόληψη και όχι η καταστολή σε αυτό το πλαίσιο. Αυτό πρέπει να το καταλάβουμε.

Η υπόθεση Γιακουμάκη αφορά το θέμα της ομοφοβίας. Πρέπει να το πούμε αυτό. Δεν είναι γενικά bullying. Είναι θέμα και ομοφοβικού bullying. Και αυτό είναι ένα μεγάλο ζήτημα στην ελληνική κοινωνία, που πρέπει να το αναγνωρίσουμε. Πρέπει να εκπαιδεύσουμε τους μαθητές μας και τους καθηγητές μας προς αυτή την κατεύθυνση. Επίσης πρέπει να βάλουμε και τη νομοθεσία ενάντια και στην ομοφοβία -όπως είπα το σύμφωνο, ο γάμος,

όλα αυτά που θωρακίζουν τους ανθρώπους. Συγκεκριμένα όμως, πρέπει να μπει στην εκπαίδευση και σας το λέω από προσωπική εμπειρία, επειδή έχω δουλέψει με εκπαιδευτικούς και με παιδιά σε θέματα δικαιωμάτων και σε θέματα ρατσισμού. Στο θέμα του ρατσισμού οι εκπαιδευτικοί μας τα πάνε καλύτερα. Σε θέματα ομοφοβίας υπάρχει μεγάλη δυσκολία και στους ίδιους και μέσα στην τάξη, πώς να τα χειριστούν. Και εγώ εκεί θέλω να σας επιστήσω την προσοχή. Και στο θέμα της ομοφοβίας και στο θέμα της τρανσφοβίας. Και το λέω αυτό, γιατί, όπου έχουμε εντοπίσει τρανς μαθήτριες, έχουν περάσει το χειρότερο bullying όλων, μέχρι και κάψιμο έχουν υποστεί.

Νομίζω ότι η μεγαλύτερη επιτυχία του ΣΥΡΙΖΑ και οποιασδήποτε κυβέρνησης θα είναι να μπορέσει να κάνει ένα σχολείο, που δεν με νοιάζει τι θα μαθαίνει στα παιδιά, αλλά να μαθαίνει το εξής: Πώς να έχουμε ένα δημοκρατικό σχολείο, πώς τα παιδιά θα συμμετέχουν, πώς θα μάθουν να συνεργάζονται, πώς θα επιλύουν συγκρούσεις, πώς θα συμβιώνουν και πώς θα αξιοποιούν τη διαφορετικότητα. Πώς δηλαδή θα μπορούν να ζουν με τον άλλον και με όλη τη διαφορετικότητα που φέρει ο άλλος. Εάν ο ΣΥΡΙΖΑ κατορθώσει να προσθέσει σε αυτή την κατεύθυνση, θα είναι καταπληκτικό.

Υπάρχουν πράγματα που έχουν γίνει στο παρελθόν. Υπάρχουν εκπαιδεύσεις για τα δικαιώματα, για τον εκφοβισμό, για τη διαμεσολάβηση κλπ. Θεωρώ, λοιπόν, ότι πρέπει να βάλετε ένα εβδομαδιαίο πρόγραμμα, που να έχει επίκεντρο αυτή την εκπαίδευση. Να είναι βιωματικό, να μην είναι θεωρητικό και να μην είναι σε μορφή διαλέξεων. Τα παιδιά δεν ακούνε, θέλουνε το βίωμα. Μόνο μέσα από το βίωμα καταλαβαίνει κάποιος, μαθαίνει και συνδιαλέγεται.

Δεύτερον, για να γίνει αυτό, χρειάζεται να υποστηριχτούν οι καθηγητές. Όχι μόνο να μάθουν να κάνουν αυτά τα προγράμματα, δηλαδή να εκπαιδεύονται οι καθηγητές, αλλά να υπάρχει ενδυνάμωση των καθηγητών. Οι καθηγητές είναι μέχρι εδώ! Δεν αντέχουν να μάθουν οτιδήποτε καινούργιο, γιατί το θεωρούν ένα ακόμη βάρος. Θα πρέπει, λοιπόν, να τους δοθεί σταθερά χώρος, για να μπορούν να «ξεφορτώσουν» και να μάθουν κάτι καινούργιο προς αυτή την κατεύθυνση, πάλι με βιωματική εκπαίδευση. Αυτό μπορεί να γίνει μόνο σε μηνιαία βάση και με εποπτεία. Δεν μπορεί να τους το μάθεις μια φορά και να τους αφήσεις έτσι. Θα το ξεχάσουν και δεν θα το αξιοποιήσουν.

Τρίτον, στην Αμερική και σε άλλα μέρη, το peer mediation, δηλαδή η διαμεσολάβηση των συμμαθητών, είναι αυτό που έχει αποδώσει περισσότερο. Όταν το κάνεις αυτό, το ίδιο το παιδί είναι στην αυλή, βλέπει το bullying να γίνεται και παρεμβαίνει και δεν είναι ένας απλός μάρτυρας. Αυτό πρέπει να το βάλετε στο μυαλό σας.

Θεωρώ, όπως σας είπα, ότι πρέπει σε οτιδήποτε από όλα αυτά να συμπεριληφθεί το θέμα της ομοφοβίας, της τρανσφοβίας και βέβαια του ρατσισμού, ειδικά τώρα που έχουμε και ανάπτυξη στα σχολεία, της Χρυσής Αυγής κ.λπ..

Θα έλεγα να μην προχωρήσετε, εάν δεν διαβουλευτείτε επί της ουσίας με τους καθηγητές, με τα παιδιά και ει δυνατόν με τους γονείς. Αλλά διαβουλευτείτε και φέρτε τις προτάσεις σας.

Υπάρχει μεγάλη εμπειρία, γιατί οι άνθρωποι δουλεύουν, αγωγούν και πάνε οι καθηγητές και κάνουν εκπαίδευση, για να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν αυτά τα θέματα στην τάξη. Αξιοποιήστε, λοιπόν, αυτή την εμπειρία και μάθετε τι πιάνει και τι δεν πιάνει. Μην κάνετε οτιδήποτε είναι on line, οτιδήποτε είναι θεωρητικό, οτιδήποτε είναι άλλο ένα πράγμα που πρέπει να διαβάσουνε, γιατί αυτά δεν πιάνουν τίποτα.

Είναι συμπληρωματικά, αλλά δεν είναι το καίριο. Δεν είναι η καίρια παρέμβαση. Η κ. Χριστοφιλοπούλου έχει δουλέψει σε τέτοια πράγματα, έχω συνεργαστεί μαζί της στο παρελθόν. Ξέρει τι λέμε.

Τελειώνω. Για να γίνει αυτό, χρειάζεται διαβούλευση με όλη την κοινότητα. Και όταν λέω «όλη την κοινότητα», εννοώ εκπαιδευτικούς, παιδιά, γονείς. Προσέξτε το. Πρέπει να συμμετέχει ο γονιός. Να μπορεί να το υποστηρίξει. Να μπορεί να το καταλαβαίνει.

Ξέρω ότι σε κάποιες γειτονιές, σε κάποιους δήμους, υπάρχει η λογική του ανοιχτού σχολείου, δηλαδή όταν τελειώνει το scho-

λείο, να μπορούν τα παιδιά στο χώρο του σχολείου να στηρίζονται είτε με κάποια πολιτιστικά θέματα είτε να παίζουν είτε να κάνουν άλλα μαθήματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κυρία Κατριβάνου, ολοκληρώστε.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΑΤΡΙΒΑΝΟΥ: Αξιοποιήστε το και αυτό σε μεγαλύτερη εμβέλεια. Είναι ένας πάρα πολύ ικανός θεσμός. Όπου έχει λειτουργήσει, έχει πιάσει τόπο.

Μπορεί να γίνει το σχολείο ένας πυρήνας στήριξης και μάθησης, σε μια κοινωνία που έχει πραγματικά μια τόσο μεγάλη αγωγή. Το bullying, ο εκφοβισμός από κάτω έχουν θυμό, οργή, φόβο, αγωνία και αδυναμία να χειριστείς τη διαφορετικότητά σου και να ξέρεις τι θα κάνεις στη ζωή σου.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κύριε Κεφαλογιάννη, έχετε τον λόγο. Μετά τον κ. Κεφαλογιάννη, τον λόγο έχει ο κ. Παππάς.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ξεκινήσω από μία τουλάχιστον ατυχή αναφορά της συναδέλφου της κ. Κατριβάνου στην υπόθεση του Βαγγέλη Γιακουμάκη και μια σύνδεση περί ομοφοβικού bullying.

Κυρία συνάδελφε, θα σας έλεγα, επειδή είναι εκκρεμής η ποινική δικογραφία, είναι ανοιχτή η υπόθεση, να μην βιαζόμαστε να βγάλουμε κάποια συμπεράσματα, ειδικά όταν δεν προκύπτουν πουθενά από αυτήν την υπόθεση. Λίγο σεβασμό στη μνήμη του παιδιού.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΑΤΡΙΒΑΝΟΥ: Όσο το κρύβουμε, τόσο το εντείνουμε. Δεν ξέρω αν ο Γιακουμάκης ήταν gay. Το bullying όμως ήταν ομοφοβικό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Κυρία συνάδελφε, να το διευκρινίσετε αυτό, γιατί τουλάχιστον αυτό το συμπέρασμα βγήκε από την τοποθέτησή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Δεν ήταν η πρόθεση της κ. Κατριβάνου αυτή.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΑΤΡΙΒΑΝΟΥ: ... (Δεν ακούστηκε)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κυρία Κατριβάνου, μην παίρνετε τον λόγο μόνη σας. Δεν ήταν η πρόθεσή της αυτή. Διευκρινίζει ότι μίλησε γενικά και όχι ειδικά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Με καλύπτετε, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πολύ φοβάμαι ότι σε συζητήσεις καθ' όλα χρήσιμες, όπως η σημερινή, διατρέχουμε έναν κίνδυνο ως Εθνική Αντιπροσωπεία. Να αναλωθούμε δηλαδή σε περιφραστικές καταδίκες και ατέρμονες αναλύσεις ψυχολογικού ή κοινωνιολογικού περιεχομένου για το φαινόμενο του σχολικού εκφοβισμού, τη στιγμή που για εμάς το ζητούμενο δεν είναι τίποτα περισσότερο και τίποτα λιγότερο από την ουσιαστική πολιτική του διαχείρισης.

Αισθάνομαι την ανάγκη να κάνω εισαγωγικά αυτήν την παρατήρηση, επειδή η ελληνική κοινωνία εξοικειώθηκε βίαια με τον σχολικό εκφοβισμό, μέσα από το τραγικό συμβάν του συμπατριώτη μου Βαγγέλη Γιακουμάκη, με αποτέλεσμα να μην έχει αναπτύξει ακόμα επαρκή γνωστική άμυνα για την αντιμετώπιση του φαινομένου.

Ο δημόσιος διάλογος γύρω από το θέμα είναι εξαιρετικά φτωχός, γεμάτος στερεότυπα και προκαταλήψεις, που μάλλον συσκοτίζουν, παρά δια φωτίζουν τα αίτια, τη λειτουργία και κατ' επέκταση τα ενδεχόμενα μέσα για την εξάλειψή του.

Πιστεύω ότι όση σημασία έχει να γνωρίζουμε τι πρέπει να κάνουμε για την αντιμετώπιση του σχολικού εκφοβισμού, άλλη τόση σημασία έχει να κατανοήσουμε τι δεν πρέπει να κάνουμε, ώστε να μην συνεισφέρουμε στην υποτίμηση της σημασίας και συνεπώς στην αναπαραγωγή του φαινομένου.

Καταθέτω ορισμένες σκέψεις, με την ελπίδα να φανούν χρήσιμες.

Υπάρχει η εντύπωση ότι ο εκφοβισμός αφορά αποκλειστικά αυτόν που εκφοβίζει και εκείνον που εκφοβίζεται. Σε τέτοιου είδους, όμως, περιστατικά δεν εμπλέκονται δύο μέρη, αλλά τρία. Είναι ο θύτης, το θύμα και το κοινό τους. Πολύ συχνά, γινόμαστε και εμείς οι ίδιοι μέρος αυτού του κοινού.

Η αδιάλειπτη προβολή του φαινομένου ως δήθεν μάλιστα της εποχής, όχι μόνο το αυτοτροφοδοτεί, αλλά το κάνει περισσότερο

μόδα εκεί που η εμφάνισή του είναι σχετικά πρόσφατη, όπως στα σχολεία.

Μέρος της παιδευτικής αξίας της ποινής των δραστών είναι η μαζική περιφρόνηση και όχι η μαζική προβολή.

Το bullying είναι ένα εξαιρετικά σοβαρό θέμα για να ποστάρουμε αυτάρεσκα likes στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ως συγκλονισμένοι, οργισμένοι ή κοινωνικά ευαισθητοποιημένοι. Καλό είναι να θυμόμαστε πόσο θέριεψαν αντίστοιχα φαινόμενα τραμπουκισμού, ακόμα και με καθαρά πολιτικό περιεχόμενο μέσα από καταστάσεις μαζικών αφορισμών και στείρας δαιμονοποίησης, που συχνά προσδίδουν στον θύτη την αίγλη του παραβατικού και του αμφισβητία, που πηγαίνει κόντρα στο ρεύμα.

Δεύτερον, δεν χρειάζεται να υποδαυλίζουμε συνεχώς τη μοιρολατρική λογική ότι το θύμα είναι ένα εξ ορισμού αδύναμο πλάσμα, που αν δεν λάβει τη βοήθεια, θα συνεχίσει να υπομένει στωικά, μέχρι τελικής πτώσεως.

Όσο αλήθεια είναι ότι ο εκφοβισμός πετυχαίνει εκεί ακριβώς που τα θύματα δεν έχουν πουθενά να στραφούν για βοήθεια είτε λόγω ντροπής είτε λόγω αδιαφορίας και εγκατάλειψης, άλλο τόσο αληθές είναι ότι το πρόβλημα δεν αντιμετωπίζεται με καμπάνιες ευαισθητοποίησης, αλλά με κατάλληλες κοινωνικές δομές και εξειδικευμένους γνώστες, που θα αντιμετωπίσουν το πρόβλημα και θα βοηθήσουν τα παιδιά και τους εκπαιδευτικούς να το αναγνωρίσουν και να το αντιμετωπίσουν.

Τέλος, δεν πρέπει να γίνουμε κι εμείς ένα μέρος ενός ανήλεους μιντιακού τσίρκου, το οποίο πρέπει να καταγγέλουμε με κάθε τρόπο και κάθε ευκαιρία, όπου παριστάνει ότι γνωρίζει τι συμβαίνει στην ψυχή και στη ζωή ενός νέου ανθρώπου και της οικογένειάς του.

Όταν μιλάμε για τρυφερές ηλικίες, για παιδιά που ενοχοποιούνται επειδή είναι πιο ευαίσθητα, άρα μπορεί να μη συμπεριφέρονται όπως οι περισσότεροι ενήλικοι, δεν κάνουμε τίποτα περισσότερο από το να ενισχύουμε τα στερεότυπα που οδηγούν πολλούς, αντί να απορρίπτουν το θύτη, στο να αμφισβητούν βασικά δικαιώματα αυτού που δέχεται την επίθεση. Έτσι, όμως, αφήνουμε το περιθώριο και το πεδίο ελεύθερο για την εμφάνιση ακόμα περισσότερων περιστατικών βίας και εκφοβισμού. Ας κρατήσουμε, λοιπόν, τα στερεότυπα και τις προκαταλήψεις για το δικό μας σπίτι.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κι εμείς, κύριε Κεφαλογιάννη. Άψογος! Κερδίσαμε και χρόνο.

Κύριε Παππά, έχετε τον λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΠΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, συζητούμε για την ενδοσχολική βία και πολύ καλά κάνουμε. Το Σώμα, όμως, αυτό, δεν είναι μόνο ένα εκλεγμένο νομοθετικό Σώμα. Προηγουμένως, ένας ομιλητής μίλησε για το παιδευτικό πνεύμα της Βουλής και συμφωνώ μαζί του. Ειδικά, λοιπόν, κατά τη διαδικασία της σημερινής συζήτησης, τη διαδικασία ανάπτυξης αυτού του τύπου επερωτήσεων, δίδεται η ευκαιρία, θα έλεγα, παραγωγής ιδεών απ' αυτό το Σώμα.

Στην αρχή της συζήτησης ζητήθηκε από πολλούς συναδέλφους και στη συνέχεια πραγματοποιήθηκε η επέκταση της συζήτησης σχετικά με τη βία. Οι συνάδελφοι αναφέρθηκαν και σε άλλα θέματα και ο κ. Λοβέρδος, με πάθος θα έλεγα μεγάλο, ζήτησε στην αρχή να επεκτείνουμε τη σημερινή συζήτηση. Συμφωνώ, είναι μια ευκαιρία να επεκτείνουμε την κουβέντα.

Εμείς, όπως όλοι οι Έλληνες, κατά τον ίδιο τρόπο –και ομιλώ για τους Βουλευτές της Χρυσής Αυγής– βιώνουμε στην πράξη ένα είδος βίας, θα έλεγα μια μορφή κοινοβουλευτικής βίας. Βιώνουμε κι εμείς, όπως ο υπόλοιπος ελληνικός λαός, τη διαστρεβλωμένη μορφή της δημοκρατίας, την παραμορφωμένη δημοκρατία. Ας μου επιτραπεί η έκφραση –και θα τολμήσω να το πω– δικτατορία.

Απιολογώ τη σκέψη μου λέγοντάς σας και ρωτώντας σας το εξής: Πότε ρωτήθηκε ο ελληνικός λαός για τα μεγάλα θέματά του; Το ένα κόμμα διαδέχεται το άλλο, ξεχνώντας την επομένη των εκλογών και το πρόγραμμά του και τις εξαγγελίες του. Ο λαός, λοιπόν, μένει πάντα στην άκρη, πάντα ευκολόπιστος και πάντα προδομένος.

Δεν έγινε κανένα δημοψήφισμα εδώ και σαράντα χρόνια, αν εξαιρέσει κανείς το δημοψήφισμα του Δεκεμβρίου του 1974 σχετικά με το πολιτειακό. Δεν ρωτήθηκε ποτέ ο ελληνικός λαός ούτε για την ΕΟΚ, δηλαδή για την Ευρώπη ούτε για τον «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ», που είναι πολύ σπουδαίο θέμα, που μας επηρεάζει και θα μας επηρεάζει ούτε για το ευρώ ούτε για το μνημόνιο ούτε για τη μετάλλαξη της ελληνικής κοινωνίας, με τη νομοθετημένη πλέον αλλαγή των ηθών. Δεν ρωτήθηκε ούτε για την πληθυσμιακή μετάλλαξη των Ελλήνων με την αθρόα και απρόσκοπτη εισβολή ξένων, μη Ελλήνων.

Στο σύγχρονο, λοιπόν, δίλημμα που τίθεται αυτές τις μέρες «πατρίδα ή ευρώ», «Ελλάδα ή Ευρώπη», εμείς ως λαϊκό κίνημα, ο Λαϊκός Σύνδεσμος Χρυσή Αυγή, απαντούμε σθεναρά και ελληνικά: Ελλάδα και μόνο Ελλάδα!

Κυρίες και κύριοι, τη στιγμή αυτή που ομιλούμε έχουμε κατ' ουσίαν πόλεμο, πόλεμο χωρίς όπλα, αλλά πόλεμο με πεσόντες, πόλεμο με δυστυχία, με καταστροφές, με παράπλευρες απώλειες.

Πραγματοποιείται μια βιαία μετάλλαξη της ελληνικής κοινωνίας: Μαρξιστές και καπιταλιστές θέλουν να διαλύσουν τη χώρα. Δεν θα τους αφήσουμε. Εμείς, οι Χρυσαιγίτες, δεν θα τους αφήσουμε.

Απευθύνομαι σε όλους τους Έλληνες και σε όλες τις Ελληνίδες, σε όσους η ελληνική φλόγα καίει στην ψυχή τους και θα συνεχίσει να καίει, η φλόγα η ελληνική, που δεν πρόκειται να τη σβήσει κανείς. Καλούμε τους Έλληνες, με αυτή την ευκαιρία της σημερινής συζήτησης, να μην φοβούνται, να σταθούν όρθιοι και ατρόμητοι μπροστά στην προπαγάνδα και την τρομολαγνεία των αργυρώνητων, των παπαγάλων υπαλλήλων του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, των εκπροσώπων της άτυπης τετάρτης εξουσίας, τους παραμνημονιακούς τρομοκράτες παρυσιαστές των ειδήσεων των μεγάλων καναλιών. Καλούμε τους Έλληνες να σταθούν όρθιοι και μάχιμοι, να σταθούν ως Έλληνες ασυμβίβαστοι και να πουν το μεγάλο «όχι».

Εμείς, ως τρίτη πολιτική δύναμη, αντιμνημονιακή και παθιασμένα λαϊκή και ελληνική, στεκόμαστε στο πλευρό του λαού και μαχόμεθα πολιτικά και θα συνεχίσουμε να μαχόμεθα, με όποιο προσωπικό ή άλλο κόστος, με όποιο εμπόδιο και αν βάζουν σε εμάς οι εκπρόσωποι του δήθεν δημοκρατικού τόξου.

Εμείς είμαστε εναντίον όλων, όχι επειδή έτσι μας κάπνισε. Είμαστε εναντίον όλων, γιατί είμαστε με το λαό, είμαστε με την Ελλάδα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ευχαριστώ κι εγώ, κύριε Παππά.

Τον λόγο έχει ο κ. Μαυρωτάς.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΥΡΩΤΑΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Αγαπητέ κύριε Υπουργέ, αγαπητοί συνάδελφοι, είναι καλή η συζήτηση που γίνεται στην Ολομέλεια με αφορμή την επίκαιρη ερώτηση για την ενδοσχολική βία.

Ακούσαμε και θα ακούσουμε πολύ ενδιαφέροντα πράγματα και νομίζω ότι θα είναι ακόμη μεγαλύτερη η συμβολή της, αν πάει αυτή η συζήτηση και στην κοινή συνεδρίαση των Επιτροπών Μορφωτικών και Κοινωνικών Υποθέσεων, όπως έχει προτείνει το Ποτάμι, και εκεί θα ακούσουμε και θα ρωτήσουμε τους ειδικούς επιστήμονες και θα βγάλουμε πολύ καλύτερα συμπεράσματα.

Το φαινόμενο του bullying είναι παλιό παγκοσμίως. Υπάρχουν επιστημονικές μελέτες ήδη από τη δεκαετία του 1970. Υπάρχουν χώρες που έχουν αναπτύξει antibullying στρατηγικές και πολιτικές εδώ και χρόνια, όπως η Αμερική, η Μεγάλη Βρετανία, ο Καναδάς και η Γερμανία, ενώ στην Ελλάδα είναι ένα πρόβλημα το οποίο αναγνωρίστηκε σχετικά πρόσφατα και δεν γνωρίζαμε μέχρι τώρα τις πραγματικές του διαστάσεις.

Στο φαινόμενο του σχολικού εκφοβισμού, στο bullying, εμπλέκονται πολλά μέρη: Είναι το παιδί που δέχεται τη βία, το παιδί ή τα παιδιά που την ασκούν, τα παιδιά θεατές σε αυτό το φαινόμενο, οι εκπαιδευτικοί και οι γονείς.

Εγώ θα εστίασω σε αυτό, που για εμένα είναι πολύ κρίσιμο, δηλαδή στο θέμα του διπλανού που σιωπά. Είναι μια συμπεριφορά που ενισχύει το ρόλο του πολίτη παθητικού θεατή, αντί για το ρόλο του πολίτη ενεργητικού παίκτη στο κοινωνικό γίγνεσθαι.

Βλέπουμε δηλαδή το στραβό και λέμε «Πού να μπλέκουμε τώρα; Πού να τα βάλω εγώ με αυτούς;», μια συμπεριφορά που εκμεταλλεύονται όσοι ασκούν κάθε είδους βία και εκφοβισμό.

Ο μεγαλύτερος, λοιπόν, αντίπαλος της βίας είναι ουσιαστικά η κοινωνική κατακραυγή και ο καλύτερος σύμμαχός της είναι η σιωπηλή αποδοχή. Αν αυτή η νοοτροπία καταπολεμηθεί, όταν είναι νωρίς -και το bullying είναι μια περίπτωση στην οποία ενδείκνυται αυτό να γίνει ήδη από τα σχολικά χρόνια, δηλαδή να μιλήσει ο διπλανός που σιωπά- τότε δυναμώνουν τα αντισώματα της κοινωνίας απέναντι στη βία κάθε μορφής.

Βασική αιτία του φαινομένου είναι η μη ανοχή στη διαφορετικότητα, η οποία καλλιεργείται και στην κοινωνία και στο σχολείο, αλλά και στην οικογένεια. Με άλλα λόγια, όσο η κοινωνία περιθωριοποιεί ευάλωτες κοινωνικές ομάδες και υποδαυλίζει με τον τρόπο της τη σύγκρουση με αυτές τις ομάδες, οποιαδήποτε μεμονωμένη δράση στο σχολείο έχει πολύ μικρή αποτελεσματικότητα και απόδοση.

Εδώ έχουμε κι εμείς έναν ρόλο ως Βουλευτές με τον λόγο που χρησιμοποιούμε ως εκπρόσωποι της κοινωνίας. Αν χρησιμοποιούμε ένα λόγο μισαλλόδοξο έναντι κοινωνικών ομάδων, όπως για παράδειγμα τον ομοφοβικό λόγο που έχουμε ακούσει κατά καιρούς από κάποιες πλευρές του Κοινοβουλίου, πώς είναι δυνατόν να περιμένουμε από ένα φυλλάδιο κατά της ομοφοβίας, που θα μοιραστεί στα σχολεία, να έχει αποτελεσματικότητα;

Υπάρχουν οι δομές, όπως ακούσαμε από προηγούμενους ομιλητές και ομιλήτριες, τουλάχιστον στα χαρτιά.

Το θέμα είναι πόσο συμβάλλουν στην πρόληψη και στην καταστολή του bullying και πόσο συντονίζονται και δημιουργούν συνεργείες μεταξύ τους για τη βελτιστοποίηση του αποτελέσματος. Όπως με τα περισσότερα πράγματα στην Ελλάδα, το ζήτημα έγκειται στον τρόπο υλοποίησης και όχι μόνο στη θεσμοθέτηση δεκάδων φορέων και στην εξαγγελία δεκάδων δράσεων.

Πρέπει να πούμε ότι είναι πολύ σημαντικός και ο ρόλος των δασκάλων, των καθηγητών και των σχολικών συμβούλων, που πρέπει να έχουν ανοιχτές κεραίες, μία συνεχή επιμόρφωση και ευαισθητοποίηση σε τέτοια θέματα. Είναι τα πρώτα ραντάρ απέναντι σε τέτοια θέματα και πρέπει τα ραντάρ αυτά να είναι πάντα ανοικτά και να έχουν όσο το δυνατόν μεγαλύτερη εμβέλεια.

Επίσης, σημαντικό ρόλο καλούνται να παίξουν προγράμματα που αφορούν την εκπαίδευση ευαίσθητων και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων της χώρας, όπως, για παράδειγμα, το πρόγραμμα «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά», που είναι ένα πρόγραμμα ομαλής ένταξης των αντίστοιχων παιδιών στα σχολεία των διαφόρων περιοχών, ένα πρόγραμμα που έχει λήξει όμως και δεν έχει συμπεριληφθεί στα επόμενα εμπροσθοβαρή προγράμματα του ΕΣΠΑ.

Το bullying, όμως, δεν υπάρχει μόνο στο σχολείο. Μπορεί να υπάρξει στους αθλητικούς χώρους, σε μια κατασκήνωση, γι' αυτό πρέπει πάντα οι κεραίες μας να είναι ανοιχτές.

Ένα άλλο σημείο το οποίο πρέπει να αποσαφηνισθεί είναι και το θέμα της ηλικίας. Μιλάμε για σχολικό εκφοβισμό, ενώ υπάρχουν περιστατικά όπου το θύμα και ο θύτης παύουν να είναι ανήλικοι. Η περίπτωση του Βαγγέλη Γιακουμάκη κατέδειξε ότι το bullying μπορεί να συνεχιστεί και στην ενήλικη ζωή, σε συνθήκες που προσομοιάζουν στο σχολικό περιβάλλον. Υπάρχει στη μεταλυκειακή εκπαίδευση, λοιπόν, υπάρχει στο πανεπιστήμιο, υπάρχει στο στρατό, στην εργασία, ακόμη και στην πολιτική.

Θα ήθελα, όμως, να επισημάνω ότι δεν πρέπει από τη μία άκρη του εκκρεμούς να πάμε στην άλλη. Άλλο η ευαισθητοποίηση και άλλο η υπερβολική αντιδραστική και αναγωγική οποιασδήποτε φυσιολογικής διένεξης μεταξύ των παιδιών σε περιστατικό bullying. Πρέπει να ισορροπήσουμε, για να μην έχουμε το αντίθετο αποτέλεσμα, δηλαδή να αποφεύγεται η κοινωνικοποίηση των παιδιών, φοβούμενοι το bullying ή να οδηγήσουμε τα παιδιά στο να θεωρούν ότι κάθε πείραγμα του φίλου είναι bullying, αποστειρώνοντάς τα έτσι στις κοινωνικές τους σχέσεις.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Μισό λεπτό έχω ακόμα, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Εντάξει, κύριε Μαυρωτά. Προχωρήστε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΥΡΩΤΑΣ: Η μάχη θα κερδηθεί στην πρόληψη. Θέματα νομοθέτησης και απόπειρας ποινικοποίησης και καταστολής με έννομα μέσα του ζητήματος θα πρέπει να διερευνηθούν με μεγάλη προσοχή και φειδώ, καθώς ούτε η αποτελεσματικότητά τους έχει αποδειχθεί ούτε λύση αποτελούν, κυρίως όταν μιλάμε για ανήλικους.

Τελειώνοντας, ανυπομονούμε να οριστεί και να γίνει κοινή συνεδρίαση των Επιτροπών Μορφωτικών και Κοινωνικών Υποθέσεων, με σκοπό τη σύνταξη και υποβολή σχετικής έκθεσης στη Βουλή, μετά από διάλογο με επιστημονικούς φορείς. Εκεί πέρα θα ακούσουμε πραγματικά τον επιστημονικό κόσμο και θα μπορέσουμε να βγάλουμε εμπεριστατωμένες προτάσεις, να προτείνουμε αλλαγές στις υπάρχουσες δράσεις ή ακόμη και να προτείνουμε νέες.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Μέχρι να έρθει ο φίλος μου κ. Παπαχριστόπουλος στη Βήμα, θα σας διαβάσω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τρεις ανακοινώσεις.

Οι Υπουργοί Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και οι Αναπληρωτές Υπουργοί Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης κατέθεσαν στις 18-6-2015 σχέδιο νόμου: «Ρύθμιση συνταξιοδοτικών θεμάτων του Δημοσίου και άλλες διατάξεις».

Ο Βουλευτής κ. Εμμανουήλ Κόνσολας ζητεί άδεια τετραήμερης απουσίας στο εξωτερικό από την Παρασκευή 19 Ιουνίου έως τη Δευτέρα 22 Ιουνίου. Η Βουλή εγκρίνει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Ο Βουλευτής κ. Απόστολος Βεσυρόπουλος ζητεί άδεια τετραήμερης απουσίας στο εξωτερικό από την Παρασκευή 19 Ιουνίου έως τη Δευτέρα 22 Ιουνίου. Η Βουλή εγκρίνει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Ο κ. Παπαχριστόπουλος έχει τον λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ: Θα χαίρομαι να υπογράψω και εγώ αυτή την επερώτηση, μαζί με τους συναδέλφους Βουλευτές του ΠΑΣΟΚ. Πιστεύω ότι είναι θλιβερό -διότι υποτίθεται ότι εδώ μέσα είναι η ποιότητα της σκέψης, ο πολύ δυνατός διάλογος, από τον οποίο μπορεί να αποκομίσουν και κάποιοι μαθητές που έρχονται να μας παρακολουθήσουν- το εξής. Η Ολομέλεια είναι άδεια και θα είναι άδεια σε κάθε σοβαρό θέμα, γιατί είναι πάρα πολύ σοβαρό το θέμα αυτό και αυτή είναι μία διαπίστωση λίγο κακή.

Η βία, κατά τη γνώμη μου, είναι αδιαφάνεια, είναι ένα πολύ μεγάλο θέμα και θεωρώ λίγο άδικο να περιμένουμε από έναν Υπουργό Παιδείας να λύσει ένα θέμα, που είναι πια κοινωνικό ζήτημα με εκρηκτικές διαστάσεις.

Για να βάλουμε τα πράγματα στη θέση τους -χωρίς να μονοπωλώ την αλήθεια- η αδιαφάνεια στη ζωή μας φέρνει βία. Η έλθει αξιοκρατίας φέρνει βία. Η οικονομική ανισότητα φέρνει τεράστια βία. Η διαδεδομένη διαπλοκή και διαφθορά, αυτή κι αν φέρνει βία της βίας!

Το φαινόμενο δεν το ζούμε πια μόνο στα σχολεία. Δεν μπορώ να καταλάβω γιατί θα έπρεπε τα σχολεία να αποτελούν εξαίρεση, τη στιγμή που δεν λειτουργούμε πια σαν σύνολο, αλλά υπερίσχυη η φιλοσοφία του ατόμου, του απόλυτου ατομισμού. Αυτό, μάλιστα, οδήγησε, ώστε, σύμφωνα με τη στατιστική της OXFAM, ογδόντα έξι μεγιστάνες -θα το λέω και ας κουράζω- να έχουν περισσότερα στοιχεία όσο τριάντισι δισεκατομμύρια πολίτες, οι πιο φτωχοί σε όλο τον πλανήτη. Και μόνο αυτή η διαπίστωση είναι πραγματικότητα.

Θα ήθελα, επίσης, να επισημάνω ότι πάντα υπήρχαν -αλλά σε μικρογραφία- οι νταήδες. Δεν μου αρέσει να χρησιμοποιώ ξένες, εγγλέζικες λέξεις. Πιστεύω ότι η ελληνική γλώσσα έχει πολύ πλούσιο λεξιλόγιο. Ήταν οι νταήδες και στα χωριά και στα σχολεία και στο στρατό και παντού. Θα έλεγα, όμως, ότι τότε ήταν μια ευχάριστη, γραφική νότα και τίποτα περισσότερο, τίποτα λι-

γότερο. Σήμερα πλέον, η βία είναι σήμα κατατεθέν στη ζωή μας.

Αλήθεια, τι πρότυπο μπορεί να έχει ένα παιδάκι που μεγαλώνει σε μια οικογένεια που ο πατέρας δεν έχει προσαρμοστεί ούτε στην αλληλεγγύη ούτε στο ότι πρέπει να λειτουργούμε σαν σύνολα στη ζωή μας; Το πρότυπο είναι συγκεκριμένο –και δεν μπορεί να το παραβιάσει κανείς, τουλάχιστον προς το παρόν– και μιλά για μεθόδους όχι καθαρές, όπως για παράδειγμα αυτές που έγραφε ο Ρουσσώ στον «Αιμίλιο», που έπαιρνε ένα παιδάκι από μικρό και το μεγάλωνε. Σήμερα πολλοί θα γελούσαν, γιατί εκεί ο Ρουσσώ, στον Διαφωτισμό, περνά τις ιδέες της αλληλεγγύης, των συνόλων, της αγάπης για τον πλησίον ή για τον αδύναμο ή την έννοια των πολυπολιτισμικών κοινωνιών και όλα αυτά, τα οποία θεωρούνται κωμικά, για να μην πω και αποτρεπτικά.

Η δε οικονομική ανισότητα, που έχει σαν συνέπεια την τεράστια μετακίνηση πληθυσμών φτωχών ατόμων, που έρχονται στη «Γη της Επαγγελίας» –κάτι που το εισπράττουμε εμείς σήμερα– επιτείνει την έννοια της βίας και, μάλιστα –το επαναλαμβάνω– όχι μόνο στα σχολεία.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Μισό δευτερόλεπτο και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Συνεχίστε, κύριε συνάδελφε.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ: Είναι ένα θέμα εκρηκτικό. Πιστεύω ότι είναι ίσως το πιο επίκαιρο στην εποχή μας και θα έπρεπε αυτή η Αίθουσα σήμερα να είναι γεμάτη. Δεν είναι και δεν θα γίνει, γιατί βία ασκείται και εδώ μέσα στο ελληνικό Κοινοβούλιο. Λυπάμαι που το λέω.

Θα ήθελα, τελειώνοντας, για να μην καταναλώνω χρόνο, να πω ότι προσυπογράφηκε όλη την εισήγηση που έκανε το Πανελλήνιο Σοσιαλιστικό Κίνημα, με όλες τις προτάσεις. Νομίζω ότι και ο Υπουργός που έχει ευαισθησία, θα τα λάβει υπόψη του, παρ' ότι –επαναλαμβάνω– είναι θέμα πρόληψης και όχι καταστολής.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κι εμείς ευχαριστούμε, κύριε Παπαχριστόπουλε.

Κύριε Καρκατσούλη, έχετε τον λόγο από τη θέση σας ή από το Βήμα, απ' όπου θέλετε.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΡΚΑΤΣΟΥΛΗΣ: Προτιμώ από εδώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Όπως θέλετε, κύριε συνάδελφε. Ορίστε, έχετε τον λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΡΚΑΤΣΟΥΛΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι η ανάπτυξη του θέματος μέχρι στιγμής έχει καλυφθεί, τόσο από τους επερωτώντες Βουλευτές συναδέλφους του ΠΑΣΟΚ, όσο και από τους υπόλοιπους ομιλητές.

Αυτό που θα ήθελα εγώ στο λίγο χρόνο που έχω, είναι να κάνω κάποια συγκεκριμένη πρόταση για το τι μπορούμε να κάνουμε την επόμενη μέρα. Συμφωνούμε, λοιπόν, και εμείς ότι πρέπει να γίνει μια συνεδρίαση της διευρυμένης Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων και Δημόσιας Διοίκησης, προκειμένου να έχουμε χρόνο να συζητήσουμε. Τι να συζητήσουμε όμως;

Επ' αυτής, λοιπόν, της ατζέντας θα ήθελα να απευθύνω κάποιες σκέψεις, κύριε Υπουργέ, με την παράκληση να τις δείτε. Αυτό το οποίο θεωρώ ότι είναι σημαντικό, είναι να δείτε το κομμάτι της αξιολόγησης των πολιτικών –θα αναφερθώ στο χρόνο που έχω– που έχουμε μέχρι τώρα.

Εγώ θεωρώ, αντίθετα από κάποιους άλλους, ότι το Υπουργείο, αλλά και οι περιφερειακές Υπηρεσίες του Υπουργείου και κάποιες άλλες οργανώσεις μη κυβερνητικές ή άλλες, οι οποίες ασχολούνται με το θέμα, έχουν κάνει κάποια πράγματα. Δηλαδή, για να είμαι λίγο πιο συγκεκριμένος, μέτρησα επτά συγκεκριμένες δομές οι οποίες ασχολούνται μόνο με το θέμα της ενδοσχολικής βίας. Δεν θα τις αναφέρω. Τις ξέρετε. Έχουν ήδη αναφερθεί από άλλους συναδέλφους.

Πρώτο ερώτημα: Το προϊόν αυτών των δομών ποιο είναι; Δηλαδή, τι έχουν κάνει μέχρι τώρα και πώς το αξιολογούμε σε σχέση με τον στόχο τον οποίο έχουμεβάλει είτε ως Κοινοβούλιο είτε εσείς ως πολιτική ηγεσία σε σχέση με το bullying;

Υποθέτω ότι δεν θέλουμε να έχουμε άλλα κρούσματα και σίγουρα θέλουμε να δούμε την κατάσταση να βαίνει προς το καλύτερο, σε σχέση με το τραγικό συμβάν το οποίο συζητάμε και έδωσε την αφορμή για αυτή την επερώτηση και για αυτή τη συζήτηση σήμερα.

Τις δομές να τις αξιολογήσουμε. Τι ακριβώς δηλαδή να αξιολογήσουμε; Να δούμε ποιες από αυτές, για παράδειγμα, έχουν ή δεν έχουν προστιθέμενη αξία. Διότι δείτε: Αν έχουμε έξι, επτά δομές, οι οποίες ασχολούνται μόνο με το bullying, το πρώτο ερώτημα το οποίο τίθεται είναι πώς συντονίζονται αυτές. Άρα ποιος το κάνει αυτό;

Αντιλαμβάνομαι ότι κάθε Υπουργός, όπως εσείς ή όποιος άλλος, είναι σχεδόν αδύνατον να το κάνει, διότι ζητάει ένας άλλος να έχει και αυτός λόγο σε αυτόν. Και αυτό είναι γνωστό πρόβλημα της ελληνικής δημόσιας διοίκησης, ποιος θα συντονίζει εν πάση περιπτώσει όλους αυτούς οι οποίοι είναι υπεύθυνοι για τον συντονισμό κάποιων άλλων.

Εσείς, όμως, θα μπορούσατε, αν μη τι άλλο, για τους τριάντα εννιά περιφερειακούς συντονιστές που έχετε ορίσει με την απόφαση –εννοώ του έργου του συγκεκριμένου το οποίο έτρεξε από το Δ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης– να μας πείτε τι κάνουν αυτοί. Όχι με την έννοια να ψάξουμε να δούμε πού υπάρχουν ελλείμματα, αλλά πώς μπορούμε να βελτιώσουμε την παρουσία αυτών των ανθρώπων.

Υπάρχουν τρεις άνθρωποι ανά περιφέρεια, σύμφωνα με το έργο το οποίο βλέπω εδώ από τα παραδοτέα, οι οποίοι έχουν επιμορφωθεί και εν πάση περιπτώσει αυτοί είναι υπεύθυνοι για την αντιμετώπιση των θεμάτων της σχολικής βίας.

Άρα, λοιπόν, εδώ το νόημα αυτής της συζητήσεως θα μπορούσε να είναι: Να δούμε τις δομές, να δούμε τις υποδομές, να δούμε για όλα αυτά τα χρήματα –ήταν μισό εκατομμύριο, εγώ δεν λέω ότι ήταν πολλά, ωστόσο, ήταν ένα σημαντικό ποσό το οποίο διατέθηκε από το προηγούμενο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης για την αντιμετώπιση αυτού ακριβώς του θέματος–, να δούμε τα παραδοτέα τα οποία είχαμε, τι έμεινε, τι δεν έμεινε. Μπορεί να φαίνονται σαν λεπτομέρειες, αλλά μόνο έτσι, αν γενικευτεί η συζήτηση, μπορούμε να έχουμε μια συνολική εικόνα.

Επίσης, θα πω ένα παράδειγμα: Στο να αξιολογήσουμε το θεσμικό πλαίσιο τι κάνουμε; Ψηφίζουμε νόμους ή τροποποιούμε διάφορες διατάξεις, αλλά κανείς δεν έρχεται να πει ότι εκείνες οι προηγούμενες απέδωσαν ή δεν απέδωσαν ή χρειαζόμαστε μια καινούργια. Χρειαζόμαστε δηλαδή προσωπική ευθύνη –γιατί αναφέρθηκε από κάποιους συναδέλφους– του ίδιου του εκπαιδευτικού σε σχέση με το θέμα της ενδοσχολικής βίας; Οι Ηνωμένες Πολιτείες έχουν θεσπίσει πρόσφατα νομοθεσία τέτοια, που ενδεχομένως πρέπει εμείς να αλλάξουμε κάτι από τα δικά μας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Αν θέλουμε να είμαστε ειλικρινείς εμείς, το μεγάλο μας πρόβλημα είναι –επαναλαμβάνω– στην αξιολόγηση. Και εννοώ την ευρύτερη αξιολόγηση, δεν εννοώ την αξιολόγηση μόνο προσώπων, αλλά και δομών και αποτελεσμάτων.

Τρεις Διευθύνσεις έχει το Υπουργείο Παιδείας και έχει και Τμήμα το οποίο ασχολείται μόνο με αυτό. Ποια είναι τα παραδοτέα που έχουμε; Τι παρέδωσαν όλοι αυτοί; Τι έδωσαν σε σχέση με αυτό; Έδωσαν κάποιες εγκυκλίους; Να τις δούμε. Πήγαν παρακάτω;

Έχω, λοιπόν, την εντύπωση ότι, μιλώντας για τέτοια θέματα, θα πρέπει πρώτα να κάνουμε μια αποτίμηση του τι ήδη έχουμε και στη συνέχεια να σχεδιάσουμε κάτι το οποίο θα είναι βατό.

Διότι, κατά τα λοιπά, γίνονται συζητήσεις και γενικόλογες αναφορές, του τύπου «πρέπει, πρέπει να σταματήσει». Νομίζω ότι η Βουλή δεν πρέπει να εξαντλείται σε αυτό, αλλά ασκώντας και ένα είδος κοινοβουλευτικού ελέγχου, θα έλεγα, μέσω των άλλων μηχανισμών που έχει, να φέρει κάποια πρόταση την οποία θα μπορούσε να συζητήσει το Σώμα και να είναι ένα βήμα πιο μπροστά.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Αυτά ήθελα να σας πω. Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Ποταμιού)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Λοιπόν, ολοκληρώσαμε τους ομιλητές με δύο «-άκους», τον κ. Ευστάθιο Λεουτσάκο και τον κ. Γεώργιο Κουμουτσάκο.

Κύριε Λεουτσάκο, έχετε τον λόγο για πέντε λεπτά.

ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ (ΣΤΑΘΗΣ) ΛΕΟΥΤΣΑΚΟΣ: Αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες, νομίζω ότι για το θέμα που συζητάμε σήμερα, το μεγαλύτερο bullying το δέχθηκε ο ίδιος ο ελληνικός λαός τα πέντε χρόνια του μνημονίου. Μάλιστα, το δέχεται και σήμερα, που προσπαθούν να καλλιεργήσουν ότι ή θα πρέπει να οδηγηθούμε στην υποταγή, στην ταπείνωση ή στην καταστροφή. Προσπαθούν με αυτό τον τρόπο να κατατρομοκρατήσουν έναν ολόκληρο λαό να δεχθεί υποταγή και ταπείνωση. Αυτό είναι η πιο ακραία μορφή του bullying.

Για το συγκεκριμένο παιδί από την Κρήτη, τον Βαγγέλη Γιακουμάκη, νομίζω ότι κάποιοι έκαναν ό,τι χειρότερο μπορούσαν να κάνουν. Του έκαναν τον βίο αβίωτο και έτσι ένα παιδί, στην πιο όμορφη και χρήσιμη ηλικία και έχοντας όλη τη ζωή μπροστά του, οδηγήθηκε ή τον οδήγησαν στην έξοδο από τη ζωή.

Η έξαρση αυτών των περιστατικών στο σχολικό περιβάλλον δεν είναι χωρίς αιτία και δεν γίνεται σε ουδέτερο κοινωνικό περιβάλλον. Εάν κανείς ρίξει μια προσεκτική ματιά, θα δει ότι αυτό καλλιεργήθηκε και γιγαντώθηκε όταν συγκροτήθηκαν ορισμένα πρότυπα σε μια Ελλάδα, σε μια χώρα που είχε επίπλαστη ευημερία, είχε το πρότυπο των πετυχημένων, είχε μοντέλα στην εμφάνιση και τη συμπεριφορά. Αλλά και στη συνέχεια στην Ελλάδα των μνημονίων, της ανεργίας και του κοινωνικού αυτοματισμού τα φαινόμενα αυτά βρήκαν πρόσφορο πεδίο.

Όποια και όποιος δεν ανταποκρίνεται σ' αυτά τα κυρίαρχα επιβαλλόμενα μοντέλα από πλευράς εμφάνισης, οικονομικής κατάστασης, επιλογών συμπεριφοράς και ταυτότητας, μπορεί να βρεθεί στο στόχαστρο. Και αυτό στο πλαίσιο μιας κοινωνίας που η έλλειψη ανοχής απέναντι στο διαφορετικό και το «ξένο» καλλιεργούνταν και καλλιεργείται κυρίαρχα και από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Όλα αυτά στο πλαίσιο μιας κοινωνίας που η ίδια τα έχει δεχθεί στο σύνολό της και όχι μόνο στο σχολικό περιβάλλον, αλλά και στο εργασιακό, το κοινωνικό και στην κατοικία.

Όλοι όσοι σήμερα που επικαλούμαστε –και δικαίως!– και ζητάμε από την πολιτεία –εξάλλου αυτή είναι η υποχρέωση της πολιτείας– να προστατεύσει το δικαίωμα της ασφάλειας, της υγείας και της μάθησης, να μην ξεχνάμε τι συντέλεστηκε αυτά τα χρόνια ιδιαίτερα στον κομμάτι των σχολικών μονάδων.

Συντελέστηκε μια βαθιά υποβάθμιση, η οποία δημιούργησε καλύτερο περιβάλλον για να αναπτυχθούν αυτά τα φαινόμενα, αφού, καλλιεργώντας παρεμβάσεις που είχαν έναν σκληρό, νεοφιλελεύθερο χαρακτήρα, ενίσχυσαν τους φραγμούς στην εκπαίδευση, αύξησαν τον ανταγωνισμό και τον ατομισμό, συρρίκνωσαν το σύνολο του σχολικού χάρτη στη χώρα μας και απαξίωσαν τους εκπαιδευτικούς.

Αυτό έγινε συνεχώς επί πέντε χρόνια, μια απαξίωση της εκπαιδευτικής μονάδας, όταν όλοι ακόμα και εδώ τώρα συνομολογούμε ότι από τα πρώτα που θα πρέπει να αναβαθμιστούν και να βρεθούν μέθοδοι και τρόποι για να αντιμετωπιστούν είναι η ίδια η σχολική κοινότητα και ο ίδιος ο εκπαιδευτικός. Και πρέπει να υπάρχει ένα τέτοιο πλαίσιο, το οποίο να μπορεί να ανταποκριθεί και να αντιμετωπίσει με συνέπεια και συνέχεια ένα δύσκολο φαινόμενο, που, παρά τις δυσκολίες, πρέπει να ξεπεραστεί.

Νομίζω ότι η εκπαίδευση πρέπει να αλλάξει ρότα, να στρίψει και να καλλιεργήσει όχι μόνο γνώσεις σε εξειδικευμένα μαθήματα –τα οποία και αυτά έχουν τη σημασία τους και πρέπει να καλλιεργηθούν–, αλλά και αξίες, όπως την αξία της αλληλεγγύης, της συλλογικότητας, της συνεργασίας, της στήριξης του αδυνάτου, της ανοχής στη διαφορετικότητα.

Αυτή κατά τη γνώμη μου είναι η ουσιαστική παιδεία που πρέπει να παρέχουμε σήμερα στους νέους, στα παιδιά από το νηπιαγωγείο, στο δημοτικό, στο γυμνάσιο, ώστε να έχουν την πυμνή για να διεκδικήσουν στην πορεία τους μέσα στην κοινωνία το δικαίωμα της ζωής τους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ο κ. Γεώργιος Κουμουτσάκος έχει τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΜΟΥΤΣΑΚΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν μπορώ παρά να αντιδράσω σε κάτι που μόλις ελέχθη, ότι η Ελλάδα υφίσταται το τελευταίο χρονικό διάστημα και κατά την περίοδο της κρίσης, όπως ειπώθηκε, ένα bullying. Και θα ήθελα να ρωτήσω: Υπάρχει πιο ακραία μορφή bullying από το να λέει ένα κυβερνητικός Βουλευτής ότι θα επιβληθεί δελτίο τροφίμων και δελτίο καυσίμων; Ποιος μπορεί να τρομάξει περισσότερο έναν λαό από αυτά τα απαράδεκτα...

ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ (ΣΤΑΘΗΣ) ΛΕΟΥΤΣΑΚΟΣ: Δεν υπήρξε ποτέ τέτοια δήλωση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κύριε Λεουτσάκο, δεν απευθύνεται σε εσάς. Δεν το είπατε εσείς.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΜΟΥΤΣΑΚΟΣ: ... απ' αυτά τα απαράδεκτα που ξεστόμισε κυβερνητικός Βουλευτής.

ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ (ΣΤΑΘΗΣ) ΛΕΟΥΤΣΑΚΟΣ: Κανένας Βουλευτής δεν το έχει πει αυτό.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΜΟΥΤΣΑΚΟΣ: Όχι εσείς, κύριε Λεουτσάκο.

ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ (ΣΤΑΘΗΣ) ΛΕΟΥΤΣΑΚΟΣ: Κανένας Βουλευτής. Ξέρω για ποιον λέτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Μη χαλάσουμε τώρα το κλίμα. Είπατε εσείς αυτά που είπατε. Ο κ. Κουμουτσάκος διακαούται να πει την άποψή του ελευθέρως.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΜΟΥΤΣΑΚΟΣ: Επειδή για μια ακόμη φορά ένα κοινωνικό φαινόμενο επιχειρείται να ιδεολογικοποιηθεί με έναν τρόπο που είναι μακράν του φαινομένου, θα απαντήσω με ένα μόνο επιχείρημα.

Φαινόμενα σχολικού εκφοβισμού και βίας υπάρχουν σε κοινωνίες –και μάλιστα εντονότερα από ό,τι στην Ελλάδα τα τελευταία πέντε χρόνια– που βρίσκονται σε μεγάλη ακμή οικονομική ή που δεν έχουν τα τρομερά προβλήματα που περνάει η Ελλάδα αυτά τα πέντε χρόνια. Εκεί τι συμβαίνει και υπάρχει το φαινόμενο; Ας μείνει, λοιπόν, αυτή η απόπειρα ιδεολογικοποίησης ενός κοινωνικού προβλήματος με την απάντηση αυτή.

Είναι ένα νοσηρό φαινόμενο το φαινόμενο του ενδοσχολικού εκφοβισμού και της βίας. Δηλητηριάζει όχι μόνο την καθημερινότητα, αλλά μπορεί και το σύνολο της ζωής των νέων παιδιών, με τραγικά αποτελέσματα πολλές φορές. Μια αυτοκτονία νέου παιδιού είναι κάτι που η κοινωνία μας δεν πρέπει να αντέχει. Και πολλές φορές αυτές οι αυτοκτονίες είναι τυπικά αυτοκτονίες, ενώ ουσιαστικά είναι δολοφονίες. Οδηγούνται εκεί, σε αυτό το απονενοποιημένο διάβημα νέα παιδιά, γιατί υφίστανται μια συνεχή πίεση, που δεν μπορούν να αντέξουν.

Προφανώς, όταν μιλάμε για σχολικό εκφοβισμό και βία, δεν μιλάμε για έναν περιστασιακό καβγά στη γωνία της αυλής του σχολείου. Μιλάμε για φαινόμενο που έχει χαρακτηριστικά μονιμότητας. Συγκεκριμένοι θύτες ή θύτης και συγκεκριμένα θύματα ή θύμα.

Αυτό που κάνει τόσο δύσκολο έναν αποτελεσματικό τρόπο αντιμετώπισης του φαινομένου είναι ένα ιδιότυπο χαρακτηριστικό που έχει. Είναι το χαρακτηριστικό μιας ιδιόμορφης ομερτά, μιας σιωπής. Σιωπής του θύτη, που γνωρίζει ότι έχει μια παραβατική συμπεριφορά, σιωπής του θύματος, που δεν θέλει να εμφανίζεται περιθωριοποιημένο και ηττημένο στη μαθητική κοινότητα, αλλά και σιωπής ακόμα και των μαρτύρων φαινομένων bullying.

Αυτό για να σπάσει, που είναι η πρώτη και κύρια μέθοδος για να το αντιμετωπίσουμε, απαιτεί εγγρήγορη, ενημέρωση και συνεχή εκπαίδευση. Εάν δεν μπορέσουμε να σπάσουμε αυτό τον κύκλο της ομερτά, δεν θα μπορέσουμε ποτέ να αντιμετωπίσουμε αυτό το φαινόμενο, το οποίο έχει πάρει πρόσφατα και μια άλλη διάσταση, πιο δηλητηριώδη και πιο επικίνδυνη: τη διαδικτυακή του μορφή. Ξέρετε τι συμβαίνει πολλές φορές; Το θύμα της αυλής το πρωί γίνεται ο θύτης της νύχτας στο διαδίκτυο. Και είναι πολύ σκληρός, γιατί εκδικείται.

Το φαινόμενο, λοιπόν, είναι σύνθετο. Απαιτεί συνέργεια, συνεργασία και συντονισμό πολλών πλευρών της δράσης της πολιτείας. Ειδάλλως δεν θα μπορέσουμε να το αντιμετωπίσουμε.

Εγώ θα ήθελα να μιλήσω μόνο –γιατί ακούστηκαν πολλές προτάσεις και μακάρι το αρμόδιο Υπουργείο να τις ακούσει, να τις μελετήσει και να προχωρήσει γρήγορα στην εφαρμογή τους, αυτών που θεωρεί ρεαλιστικές και εφαρμόσιμες– για πολύ λίγο για την ευρωπαϊκή διάσταση.

Κινηθείτε, κύριε Υπουργέ, προς την Ευρώπη. Ξέρω ότι δεν την

αγαπάτε πολύ, δεν σας ταιριάζει πολύ, δεν την καταλαβαίνετε την Ευρώπη, αλλά διεκδικήστε κοινοτικά κονδύλια για την αντιμετώπιση του φαινομένου. Υπήρχαν προγράμματα, το «ΔΑΦΝΗ», υπάρχει το «SAFER INTERNET», με παρουσία και με ενημέρωση για το φαινόμενο στην Ελλάδα.

Προσωπικά επιχείρησα να το κάνω, με μια σχετική επιτυχία, ως μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, καταθέτοντας σχετικό και το μόνο ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την αντιμετώπιση του φαινομένου και για να υπάρξει ευρωπαϊκή ημέρα κατά της ενδοσχολικής βίας και του εκφοβισμού. Αυτή η μέρα δεν θα είναι μόνο μια μέρα συζήτησης, αλλά μπορεί να αντληθεί ή να γίνει αφορμή να αντληθούν και κεφάλαια πολύ χρήσιμα και για την ενημέρωση και για την αντιμετώπιση.

Κλείνω με αυτό: Το πρώτο μέλημα για την αντιμετώπιση ενός σύνθετου, νοσηρού φαινομένου είναι να σπάσει ο κύκλος της σιωπής που το περιβάλλει, ο κύκλος της ομερτά μεταξύ θύτη, θύματος και κοινωνίας. Αυτό πρέπει να κάνουμε και σε αυτό πρέπει να συμβάλλουμε. Και ελπίζω ότι η σημερινή συζήτηση στη Βουλή των Ελλήνων, με πρωτοβουλία της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ, συνέβαλε προς αυτήν την κατεύθυνση όσο μπορούσε να συμβάλει.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ήρθε η ώρα τώρα να μιλήσει ο Υπουργός.

Κύριε Υπουργέ, έχετε είκοσι λεπτά πρωτολογία, δέκα λεπτά δευτερολογία, πέντε τριτολογία. Θερμή παράκληση, λόγω και της ρητορικής σας δεινότητας, μην εξαντλήσετε όλους τους χρόνους. Αμέσως μετά μπαίνουμε στους Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους.

Έχετε τον λόγο, κύριε Υπουργέ.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Δεν θα εξαντλήσω όλους τους χρόνους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κατ' αρχάς πρέπει να σας πω – γιατί ζητήθηκε από την αρχή, από τον κ. Κρεμαστινό νομίζω – για την απουσία του Υπουργού. Ο Υπουργός τυχαίνει να έχει ένα ελαφρό πρόβλημα υγείας, που δεν του επιτρέπει να είναι εδώ. Δεν μπορώ να πω φυσικά περισσότερες λεπτομέρειες.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Περαιστικά.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ: Περαιστικά.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων): Θα του τα διαβιβάσω, κύριε Λοβέρδο και κυρία Χριστοφιλοπούλου.

Νομίζω ότι μια αναβολή θα ήταν μάλλον λάθος. Νομίζω ότι έγινε μια πάρα πολύ καλή συζήτηση. Καταλαβαίνετε ότι μας ενδιαφέρει πρωτίστως να κατανοήσουμε το φαινόμενο. Νομίζω ότι η Βουλή σε αυτό συνέβαλε σήμερα, σε δύο κατευθύνσεις: πρώτον, να κατανοήσουμε το φαινόμενο και, δεύτερον, να κατευθύνουμε τις δράσεις εκεί που θεωρούμε ότι είναι οι γενεσιουργές αιτίες, που το παράγουν δηλαδή.

Θα ήθελα να πω εκ προοιμίου ότι η τοποθέτηση του κ. Καρκατσούλη ήταν προς τη σωστή κατεύθυνση, όσον αφορά το σημείο ότι το περιεχόμενο της κοινής συνεδρίασης των Επιτροπών Μορφωτικών και Κοινωνικών Υποθέσεων της Βουλής. Όσον αφορά το θέμα, πρέπει περισσότερο να στραφεί όχι σε αυτό που κάναμε σήμερα εδώ, αλλά στην αποτίμηση των δράσεων του Υπουργείου και των προγραμμάτων, ώστε να ξέρουμε και με μεγαλύτερη άνεση να συζητήσουμε τι έγινε και πώς προχωράμε από εκεί και πέρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κύριε Υπουργέ, να σας διακόψω για τριάντα δευτερόλεπτα, σας παρακαλώ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, πενήντα πέντε μέλη από τη Λέσχη Φιλίας Κυψέλης.

Εκ μέρους της Βουλής των Ελλήνων σας καλωσορίζουμε στη Βουλή και ευχαριστούμε για την επίσκεψη.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων): Θα έλεγα ότι το φαινόμενο της ενδοσχολικής βίας αναπτύσσεται πάνω σε μια αντίληψη μη ανοχής της διαφορετικότητας. Καθημερινά ερχόμαστε σε επαφή με ανθρώπους οι οποίοι έχουν κάποια χαρακτηριστικά που τους διαφοροποιούν από αυτόν τον λεγόμενο και αντιεπισημονικό όρο «φυσιολογικό μέσο όρο». Δεν υπάρχει φυσιολογικός μέσος όρος.

Στο πλαίσιο αυτό ό,τι αποκλίνει από αυτό – και αυτό είναι θέμα παιδείας και κοουλτούρας όλης της κοινωνίας – εμφανίζεται ως το λεγόμενο κοινωνικό στίγμα, που οδηγεί τελικά στον κοινωνικό αποκλεισμό των ατόμων.

Υπάρχουν, όπως γνωρίζετε, πολλά είδη κοινωνικού στίγματος. Μπορεί να είναι σωματικά γνωρίσματα, όπως είναι η αναπηρία, η σωματική δυσπλασία, το γήρας, βεβαίως – το οποίο κάποια στιγμή όλοι θα περάσουμε –, το στίγμα που αναφέρεται σε ψυχικά νοσήματα, όπως είναι ψυχική ασθένεια, εθισμός σε ουσίες. Πόσοι άνθρωποι, ας πούμε, ακόμα και τώρα θεωρούν ότι τα άτομα με σχιζοφρένεια είναι επικίνδυνα; Άρα οδηγούνται σε μια απόσταση από αυτά και από το σημείο αυτό μέχρι να φθάσουμε στον κοινωνικό αποκλεισμό και στην προκατάληψη είναι πάρα πολύ μικρό το διάστημα.

Πόσες είναι οι διακρίσεις που υφίστανται άτομα τα οποία χαρακτηρίζονται ως διαφορετικά, είτε έχουν διαφορετικό χρώμα είτε διαφορετικό σεξουαλικό προσανατολισμό είτε διαφορετική γλώσσα, είτε διαφορετικά – όπως είπαμε προηγουμένως – σωματικά χαρακτηριστικά και άλλα; Και πόσο το σχολείο θα έπρεπε να ενθαρρύνει προγράμματα που να βοηθούν τον μαθητή στο να θεωρεί ότι το διαφορετικό είναι απολύτως φυσιολογικό, καθώς κάποια στιγμή ο καθένας εξ ημών μπορεί να μεταπέσει στην κατηγορία του διαφορετικού;

Παραδείγματος χάριν, ένας άστεγος. Μπορεί ο καθένας από εμάς να βρεθεί στη θέση αστέγου ή ενός μετανάστη – όπως έχουμε δει πολλά παιδιά της Ελλάδας, της χώρας μας, να φύγουν τώρα ως μετανάστες – ή μπορεί να μεταπέσει το επόμενο δεκάλεπτο σε μια κατάσταση ΑΜΕΑ από ένα τροχαίο ατύχημα. Και, βεβαίως, είναι και το αναπόφευκτο γήρας, με τη σωματική ανικανότητα που επιφέρει.

Αυτό είναι μια ολόκληρη κοουλτούρα, η οποία μπορεί στο πλαίσιο της διδασχής, της διαπολιτισμικότητας, με ολόκληρα προγράμματα να διδάσκεται. Η κ. Χριστοφιλοπούλου νομίζω ότι με την πρώτη ομιλία της εντόπισε σωστά τη λέξη «πρόληψη». Η πρόληψη περιλαμβάνει κι αυτή τον σεβασμό της διαφορετικότητας.

Θα έλεγα ότι ένα άτομο το οποίο παρουσιάζει μια διαφορετικότητα το δυσκολότερο ζήτημα που έχει να αντιμετωπίσει είναι όχι αυτή ταύτη τη διαφορετικότητα, αλλά την αρνητική στάση της κοινωνίας απέναντι σε αυτήν τη διαφορετικότητα. Ενσωματώνει, ξέρετε, μέσω του βλέμματός των άλλων, που είναι ο καθένας, ότι το ίδιο είναι διαφορετικό, άρα καλύτερο. Άρα δεν έχει και ίδια δικαιώματα. Έτσι μπορεί να υποστεί και τη σχολική βία και την πάσης φύσεως βία, γιατί πραγματικά είναι ένα άτομο το οποίο έχει ενσωματώσει ότι είναι κατώτερο, άρα δεν αξίζει.

Βέβαια, είναι αλήθεια πως πολλά άτομα δεν γνωρίζουν πώς να φερθούν σε ένα άτομο με αναπηρία ή άλλου είδους απόκλιση και γίνονται – χωρίς πάντα να το συνειδητοποιούν – φορείς στερεοτύπων και προκαταλήψεων, με συχνές αντιδράσεις, όπως το επίμονο κοίταγμα σε ένα άτομο που είναι διαφορετικό ή αδιάκριτες ερωτήσεις ή συμπεριφορά απόρριψης των ατόμων αυτών.

Όσον αφορά τα προβλήματα ψυχικής υγείας, είναι πολύ πιο συχνά από ό,τι πιστεύει η επικρατούσα κοινωνική αντίληψη. Σύμφωνα με διεθνείς επιστημονικές έρευνες, το 1/5 των ενηλίκων έχει βιώσει τουλάχιστον μια φορά σε κάποιο στάδιο της ζωής του κάποια εμπειρία ψυχικής δυσλειτουργίας. Έτσι, λοιπόν, θα έλεγα ότι τα όρια ανάμεσα στο «φυσιολογικό» και στο «παθολογικό» είναι πολλές φορές δυσδιάκριτα και πολύ εύκολα μπορεί να περάσει ο καθένας, όπως ανέφερα προηγουμένως, από τη μια κατηγορία στην άλλη.

Σήμερα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καλούμαστε να συζητήσουμε αυτό το ζήτημα. Ορθώς μας απασχολεί. Η πρωτοβουλία που αναλήφθηκε από τους συναδέλφους Βουλευτές είναι άξια

επαίων. Στόχος, βέβαια, του Υπουργείου σε αυτήν τη συζήτηση δεν είναι να εστιάσουμε στα τραγικά γεγονότα που συνέβησαν και όχι γιατί δεν τα θεωρούμε σημαντικά, αλλά γιατί σήμερα πρέπει να αποσαφηνίσουμε τις δράσεις της πολιτείας στην κατεύθυνση της καταπολέμησης της ενδοσχολικής βίας, ώστε να μη χρειαστεί να κάνουμε τέτοια συζήτηση ποτέ ξανά.

Ακούγοντας τις τοποθετήσεις προηγουμένως, θα ήθελα να υπογραμμίσω το γεγονός ότι η καταπολέμηση του φαινομένου ενδοσχολικής βίας εξαρτάται, όπως ο καθένας κατανοεί βεβαίως, από μια πληθώρα παραγόντων και συναρτάται άμεσα με τις γενικότερες κοινωνικές συνθήκες, οι οποίες, σε περιπτώσεις κοινωνικής και οικονομικής κρίσης, όπως η σημερινή, λειτουργούν δυστυχώς πολλαπλασιαστικά.

Το ερώτημα, λοιπόν, που τίθεται είναι πώς μπορεί το Υπουργείο να απαντήσει ουσιαστικά και αποτελεσματικά σε ένα τόσο πολυδιάστατο φαινόμενο, το οποίο αφορά βεβαίως το σχολικό περιβάλλον, αλλά οι πραγματικές αιτίες του πολλές φορές το υπερβαίνουν. Και ακόμη γνωρίζουμε ότι δεν είναι ανεξάρτητη η οικονομική κρίση που βιώνουμε από την ένταση του φαινομένου που θα συνεχίσει και το επόμενο διάστημα.

Σε αυτό το πλαίσιο, μετά από αυτήν την εισαγωγή, ήθελα να σας πω ότι το Υπουργείο Παιδείας έχει εστιάσει την προσοχή του σε δύο δέσμες δράσεων: Αφ' ενός στις δράσεις καταγραφής, πρόληψης και παρέμβασης και αφ' ετέρου στις δράσεις ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης. Και πρέπει να σας πω από την αρχή, με κάθε εντιμότητα, ότι αυτούς τους τομείς δεν τους επινοούμε. Δεν αρχίζουμε από το μηδέν, δεν ερχόμαστε να πούμε ότι δεν έχει γίνει τίποτα και ότι τα τραγικά φαινόμενα που παρουσιάστηκαν ήταν αποτέλεσμα μιας ανυπαρξίας πολιτικής. Σε καμία περίπτωση. Αξιοποιούμε τις προσπάθειες που είχαν καταβληθεί στο παρελθόν, συνεχίζουμε τις θετικές δράσεις και η αποτίμησή που λέμε να κάνουμε σε αυτήν την κοινή συνεδρίαση είναι περισσότερο για να ενισχύσουμε τις προσπάθειες από εδώ και πέρα, χτίζοντας πάνω σε ό,τι έχει γίνει μέχρι στιγμής.

Προτού αναφερθώ αναλυτικά, λοιπόν, σε όλες τις παρεμβάσεις που εξελίσσονται αυτήν τη στιγμή από το Υπουργείο Παιδείας, θέλω να επισημάνω μια διάσταση του ζητήματος η οποία, κατά την άποψή μας, είναι ιδιαίτερα σημαντική.

Στην αντιμετώπιση, λοιπόν, του φαινομένου της σχολικής βίας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αλλά και στην πρόληψή του -θα πω κάτι κοινότοπο- θεμέλιος λίθος είναι ο εκπαιδευτικός και η πολύτιμη δουλειά που κάνει εντός κι εκτός τάξης. Οι θετικές αναπαραστάσεις που αναμεταδίδει στους μαθητές και η εργασία του πάνω στην εξοικείωση των παιδιών με τη διαφορετικότητα, όπως την ανέφερα και προηγουμένως, αποτελούν τα βασικά εργαλεία πάνω στα οποία εμείς ως πολιτική ηγεσία χτίζουμε τις παρεμβάσεις μας πάνω σε αυτό το θέμα.

Αυτός είναι κι ένας από τους λόγους για τους οποίους από την αρχή που αναλάβαμε στο Υπουργείο Παιδείας εργαζόμαστε για τη δημιουργία θετικού κλίματος στη σχολική μονάδα, μέσω της στήριξης των εκπαιδευτικών και του έργου τους. Αυτό ακριβώς το κίνητρο διαπερνά κάθε παρέμβασή μας και θα πρέπει να πω, σε ό,τι αφορά τα μηνύματα που λαμβάνουμε, ότι φαίνεται πως έχουμε μια βελτίωση του σχολικού κλίματος παρ' όλα τα πολύ σημαντικά -οικονομικά και άλλα- προβλήματα που αντιμετωπίζουμε και ως χώρα. Γι' αυτό τον λόγο δίνουμε ιδιαίτερη σημασία στην επιμόρφωση των εκπαιδευτικών -το αναφέρω για την κ. Χριστοφιλοπούλου- με συγκεκριμένες πρωτοβουλίες, που θα χρειαστεί κάποια στιγμή να πούμε, ίσως και σε αυτήν την κοινή συνεδρίαση.

Σε ό,τι αφορά τις δομημένες κι εξελισσόμενες δράσεις του Υπουργείου Παιδείας, στην κατεύθυνση της αντιμετώπισης της σχολικής βίας, κινούμαστε σε δύο διακριτά επίπεδα:

Αφ' ενός οργανώνουμε σημαντικές δράσεις εξωστρέφειας και ευαισθητοποίησης, οι οποίες απευθύνονται σε ολόκληρη την εκπαιδευτική κοινότητα και στοχεύουν στον συντονισμό των προσπαθειών όλων -εκπαιδευτικών, μαθητών, γονέων- με συμβολικό χαρακτήρα θα έλεγα. Ένα παράδειγμα -προφανώς δεν εξαντλείται σε αυτό- είναι η Πανελλήνια Ημέρα Κατά της Σχολικής Βίας, η 6^η Μαρτίου, όπου δίνεται η ευκαιρία σε όλες τις σχολικές μονάδες να συζητήσουν διεξοδικά το θέμα της καταπολέμησης του

σχολικού εκφοβισμού, να οργανώσουν ουσιαστικές εκδηλώσεις ευαισθητοποίησης, αφιερώνοντας τον χρόνο στην ενημέρωση και στην ουσιαστική συμμετοχή των μαθητών σε ένα δημιουργικό πλαίσιο προβληματισμού πάνω σε σημαντικά κοινωνικά ζητήματα, όπως είναι τα φαινόμενα των διακρίσεων με βάση, όπως αναφέρθηκε, τα ιδιαίτερα φυσικά και πολιτισμικά χαρακτηριστικά ομάδων ή προσώπων, όπως ήταν αυτά που είπαμε, οι γενεαλογικές καταβολές, η εθνοτική ταυτότητα, η αναπηρία κ.λπ..

Τη σημασία αυτής της ημέρας έτυχε να τη ζήσω στο Υπουργείο, όταν ήρθαν πολλά παιδιά για να παρουσιάσουν τις δράσεις που έκαναν καθ' όλη τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς. Δεν είχε, δηλαδή, έναν πανηγυρικό μόνο χαρακτήρα, αλλά ήταν και μια κατάθεση δουλειάς που γίνονταν όλο το προηγούμενο διάστημα. Με αυτήν την έννοια, νομίζω ότι ξεφεύγει από τον συμβολικό χαρακτήρα κι έχει ένα ουσιαστικό περιεχόμενο.

Αντίστοιχες δράσεις διοργανώνονται κάθε χρόνο και σε συνεργασία με άλλους φορείς που δραστηριοποιούνται στο κοινωνικό επίπεδο και οι οποίοι μεταφέρουν τις εμπειρίες τους στους μαθητές, στο πλαίσιο παρουσίασης της δουλειάς τους, όπως αυτό που σας είπα.

Αυτές οι δράσεις υλοποιούνται συχνά με φορείς που εργάζονται στον χώρο της υγείας, όπως αναφέρθηκε από την κ. Χριστοφιλοπούλου στην αρχή, στον χώρο της πρόληψης των εξαρτήσεων, αλλά και σε άλλους κοινωνικούς χώρους, με τους οποίους επιχειρούμε το μέγιστο της συνεργασίας κι αυτήν την κατεύθυνση ενθαρρύνουμε να ακολουθήσουν όλοι οι φορείς της εκπαιδευτικής κοινότητας, λαμβάνοντας ενεργές πρωτοβουλίες στο θέμα αυτό.

Είμαστε, λοιπόν, ανοιχτοί σε δράσεις που δημιουργούνται στο πεδίο και στην κοινωνία και στηρίζουμε τις συνέργειες σε τοπικό αλλά και σε ευρύτερο πεδίο, ώστε το σχολείο και η κοινωνία να αλληλοεπιδρούν εποικοδομητικά στο θέμα της καταπολέμησης της βίας, του ρατσισμού και του αποκλεισμού σε όλες τις μορφές. Είναι αυτό που είπε η κ. Κατριβάνου, ότι, ενώ οι εκπαιδευτικοί μας σε μερικά ζητήματα είναι πιο εξοικειωμένοι, σε άλλα είναι λιγότερο και αυτό θα πρέπει να το αντιμετωπίσουμε, ώστε να αποκτήσουν τον αναγκαίο εξοπλισμό για να αντιμετωπίζουν όλες τις μορφές διάκρισης, στον βαθμό που αυτές οι μορφές διάκρισης, όταν τις αφήσουμε ανεξέλεγκτες, στο τέλος θα καταλήξουν σ' αυτό το πολύ αρνητικό αποτέλεσμα της ενδοσχολικής βίας.

Με αυτή τη λογική, λοιπόν, ξεκινήσαμε τη δουλειά μας στο Υπουργείο και το feedback που λαμβάνουμε είναι ότι εξελίσσονται σημαντικές πρωτοβουλίες, τις οποίες θα μπορούσαμε να ενθαρρύνουμε.

Προφανώς και γνωρίζουμε ότι, για να στηριχθούν όλες αυτές οι δράσεις και πρωτοβουλίες, χρειάζεται μια σταθερή πλαισίωση από δομές οι οποίες θα εργάζονται σε μόνιμη βάση στο πεδίο καταπολέμησης της σχολικής βίας αλλά και στην πρόληψή της, ώστε να μη φθάνουμε ποτέ σε σημείο που μια τραγωδία θα σιγμάτιζει με τραγικό τρόπο τη σχολική μας ζωή.

Σ' αυτό, λοιπόν, το πλαίσιο το Υπουργείο Παιδείας έχει αναπτύξει μια σειρά -κι όπως εξήγησα προηγουμένως, το «έχει αναπτύξει» σημαίνει ότι το πήραμε και το συνεχίζουμε- από θεσμικές συνεργασίες και δομές, τις οποίες στηρίζουμε, ώστε να λειτουργεί ένα μόνιμο δίκτυο παρέμβασης στα σχολεία για την αντιμετώπιση φαινομένων ενδοσχολικής βίας.

Σ' αυτό το δίκτυο συνεργασιών εντάσσονται δράσεις πρόληψης και αντιμετώπισης πρακτικών που μπορεί να οδηγήσουν σε αρνητικά γεγονότα. Η βασική μας στόχευση στην κατεύθυνση αυτή είναι η ισχυροποίηση ενός μόνιμου δικτύου πρόληψης και αντιμετώπισης της σχολικής βίας σε πανελλαδικό επίπεδο, το οποίο εκτείνεται σε ολόκληρη την εκπαιδευτική κοινότητα.

Οι πυλώνες στους οποίους εδράζεται το δίκτυο είναι τρεις. Πρώτος πυλώνας: Η καταγραφή, η πρόληψη, η έγκαιρη διάγνωση και η αντιμετώπιση σε πρώιμο στάδιο των φαινομένων της σχολικής βίας.

Δεύτερος πυλώνας: Η ευαισθητοποίηση και η ενεργός συμμετοχή στο δίκτυο ολόκληρης της εκπαιδευτικής κοινότητας, των γονέων και της ευρύτερης κοινωνίας.

Τρίτος πυλώνας: Η αντιμετώπιση των φαινομένων σχολικής βίας, με τη συμμετοχή όλων των εξειδικευμένων φορέων, σε από-

λυτη συνεργασία με τη σχολική κοινότητα.

Ορισμένες μορφές που μπορούν να βοηθήσουν -αναφέρθηκαν και από άλλους ομιλητές- είναι αυτά τα προγράμματα που έχουν βιωματικό χαρακτήρα. Δεν είναι μόνο διαλέξεις ή κείμενα. Αυτά τα εργαστήρια θα βελτιώνουν τις κοινωνικές δεξιότητες και τις σχέσεις συνύπαρξης και συνεργασίας.

Επίσης η καθιέρωση διαδικασιών ακρόασης, όταν εκδηλώνεται ένα περιστατικό βίας, και η ανάθεση ρόλου συμβούλων και μεσολαβητών σε εκπαιδευτικούς με ειδικές γνώσεις και δεξιότητες, θα δίνει τη δυνατότητα στους μαθητές να εξηγούν τις συμπεριφορές τους, να εκφράζουν τις απόψεις τους, να επικοινωνούν ύστερα από την εκδήλωση συγκρούσεων ή βίαιων ενεργειών και να γίνεται προσπάθεια συμφιλίωσης μεταξύ των εμπλεκομένων.

Αναφέρω, επίσης, ενδεικτικά αυτό που είπε και η κ. Κατριβάνου για ενίσχυση του ρόλου των ίδιων των μαθητών στη διαδικασία επίλυσης συγκρούσεων, ενδεχομένως με τη δημιουργία ομάδων φιλίας ή διαμεσολάβησης, ανάλογα με τις δυνατότητες υποστήριξης αυτών από εκπαιδευτικούς του σχολείου, καθώς και ανάπτυξη υποστηρικτικών μηχανισμών -σε αυτό υστερούμε-, δηλαδή η δυνατότητα προσφυγής σε εξειδικευμένους επιστήμονες. Λέω «υστερούμε». Δεν είναι ανύπαρκτες αυτές οι δομές, αλλά θα έπρεπε να επεκταθούν σε όλα τα σχολικά συγκροτήματα και τις σχολικές μονάδες, να υπάρχουν δηλαδή ψυχολόγοι, κοινωνικοί λειτουργοί κ.λπ., ώστε σε περιπτώσεις που κρίνεται αναγκαίο να προστρέχουμε σ' αυτούς, ζητώντας τη βοήθειά τους.

Επίσης μπορεί να βοηθήσει η ανάπτυξη προαιρετικών ομαδικών δραστηριοτήτων που ενδιαφέρουν τους μαθητές και βοηθούν στην καλλιέργεια στενότερων δεσμών και σχέσεων συνεργασίας μεταξύ τους και υπάρχουν και πολλά πολλά άλλα.

Για να ολοκληρώσω την αρχική αυτή τοποθέτηση, θα ήθελα να σας πω ότι έχει ήδη ξεκινήσει η υλοποίηση του προγράμματος «Ανάπτυξη και Λειτουργία Δικτύου Πρόληψης και Αντιμετώπισης Φαινομένων Σχολικής Βίας και Εκφοβισμού». Αυτό είναι το δίκτυο.

Έχει μεγάλη σημασία για εμάς και θα φροντίσουμε ώστε μέσα από τις δράσεις και την καθημερινή παρουσία στο σχολείο να υπάρξει αντιμετώπιση του προβλήματος σε βάθος, με σταθερότητα και όχι επιφανειακά, με ψυχραιμία, χωρίς τη δημιουργία φοβίων ή παρασυρόμενοι από την καλλιέργεια ενός είδους «ηθικού πανικού», κυρίως λόγω του τρόπου που αντιμετωπίζουν το θέμα τα ΜΜΕ.

Το πλαίσιο αυτό, λοιπόν, το υφιστάμενο δίκτυο πρόληψης και αντιμετώπισης των φαινομένων σχολικής βίας και εκφοβισμού απευθύνεται σε όλους τους μαθητές και τους γονείς, συνεργάζεται με όλα τα τοπικά δίκτυα πρόληψης και φυσικά με τις τοπικές κοινωνίες.

Στην κορυφή αυτού του δικτύου βρίσκεται μια κεντρική επισημοποιημένη επιτροπή, η οποία αποτελείται από έγκριτους ειδικούς με πολύχρονη εμπειρία πάνω στο θέμα και η οποία διαδραματίζει έναν κρίσιμο, υποστηρικτικό και συμβουλευτικό ρόλο ολόκληρου του δικτύου.

Όπως γνωρίζετε, η δομή του δικτύου εκτείνεται σε δεκατρείς περιφερειακές διευθύνσεις εκπαίδευσης, όπου λειτουργούν δεκατρείς επιτροπές συντονιστών δράσης και ταυτόχρονα αντίστοιχες περιφερειακές ομάδες δράσεων πρόληψης, στις οποίες συμμετέχουν πάνω από τετρακόσια στελέχη εκπαίδευσης, ενώ σε επίπεδο σχολικών μονάδων, στο δίκτυο συμμετέχουν δεκαεξίμισι χιλιάδες εκπαιδευτικοί, δύο ανά σχολική μονάδα, με συνεχή επιμόρφωση στα ζητήματα αντιμετώπισης της σχολικής βίας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Αναπληρωτή Υπουργού)

Θα ήθελα λίγο χρόνο ακόμα, κύριε Πρόεδρε.

Στόχος μας είναι αυτό το σημαντικότερο δίκτυο να ισχυροποιηθεί και να δημιουργήσει δομημένες συνεργασίες σε όλες τις τοπικές κοινωνίες, ώστε η καθημερινότητα της προσπάθειας ενάντια στη σχολική βία να γίνει συνολικός στόχος σε κάθε σχολείο, σε κάθε γειτονιά.

Οι προτάσεις που ακούστηκαν για «σχολείο ανοιχτό και το απόγευμα», σε συνεργασία και με άλλους φορείς, κυρίως τους

γονείς, βεβαίως είναι σε μια πολύ θετική κατεύθυνση. Για να προχωρήσει αυτό το πρόγραμμα, αλλά και άλλα σχετικά, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, βασιζόμαστε κυρίως στους εκπαιδευτικούς. Χρειαζόμαστε πρωτίστως εκπαιδευτικούς εκπαιδευμένους, με παιδαγωγικό εξοπλισμό, με κέφι, με μεράκι, ευαισθησίες, εκπαιδευτικούς που θα διαθέτουν παραπάνω χρόνο για να δημιουργήσουν ένα σχολείο δημοκρατικό και ευχάριστο, στο οποίο τα παιδιά να μαθαίνουν πώς να συνδιαμορφώνουν τους κανόνες συνύπαρξης και στο οποίο θα μαθαίνουν πώς θα αντιμετωπίζουν τα προβλήματά τους και κυρίως πώς δεν θα φοβούνται να μιλήσουν και να αντιδράσουν όταν αντιμετωπίζουν συμπεριφορές που τα προσβάλλουν ή τα θέτουν σε διακινδύνευση.

Αν δεν αλλάξει η κουλτούρα, το κλίμα, η ατμόσφαιρα στο σχολείο, αν δεν υπάρξει κινητοποίηση και κλίμα συνεργασίας με κοινούς στόχους ανάμεσα σε όλους τους παράγοντες της σχολικής κοινότητας και αν δεν μπουκ μπροστά οι εκπαιδευτικοί με διάθεση προσφοράς χρόνου και ενέργειας, με πνεύμα συνεισφοράς, καταλαβαίνετε ότι το δημοκρατικό, κοινοτικό, συνεργατικό σχολείο και αυτό το πρόγραμμα δεν θα λειτουργήσει.

Κλείνοντας αυτή την πρώτη παρέμβαση, θα ήθελα να επαναλάβω ότι η νέα ηγεσία στο Υπουργείο Παιδείας είναι απολύτως ανοικτή και στη Βουλή αλλά και σε όλους τους φορείς για κοινή επεξεργασία δράσεων και για τη μελέτη όλων των προτάσεων που μπορούν να συμβάλλουν θετικά στην αντιμετώπιση της σχολικής βίας αλλά και στην κατεύθυνση της δημιουργίας θετικού κλίματος σε ολόκληρη την εκπαιδευτική κοινότητα.

Τα υπόλοιπα, αν χρειαστεί, μπορούμε να τα πούμε στη συνέχεια, μετά τις παρατηρήσεις των συναδέλφων.

Σας ευχαριστώ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Υπουργέ, έβαλα το θέμα των πανεπιστημιακών τμημάτων...

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων): Μην απευθύνετε σε εμένα, αλλά στον Πρόεδρο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κύριε Κωνσταντόπουλε, ο Υπουργός θα απαντήσει στη δευτερολογία του, με την παράκληση εκ μέρους μου να είναι πιο συγκεκριμένος, και σε άλλες παρατηρήσεις-ερωτήσεις που ακούστηκαν, παρά την ωραία, χαμηλών τόνων ομιλία του.

Ξεκινάμε την τοποθέτηση των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων από τον κ. Ανδρέα Λοβέρδο, Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΠΑΣΟΚ. Όταν τελειώσει ο κ. Λοβέρδος, σας υποβάλλω μια θερμή παράκληση, για να μην πάει κολυμπώντας στο Ηράκλειο της Κρήτης ο κ. Συντυχάκης, να τοποθετηθείτε για το αν δέχεστε να προταχθεί ή όχι. Εγώ δεν μπορώ να πάρω τέτοια απόφαση.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΑΚΟΣ: Από εμένα, ναι.

ΑΝΝΑ-ΜΙΣΕΛ ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Κι από εμένα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κύριε Λοβέρδο, έχετε τον λόγο.

Ο κ. Συντυχάκης θα μιλήσει μετά από εσάς.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, κύριε Υπουργέ, αν κάποιος γονιός μαθητή που έχει υποφέρει από bullying παρακολουθούσε τη συζήτηση στη Βουλή σήμερα, που είναι πολύ ενδιαφέρουσα, αλλά διαπίστωνε ότι αυτό που βγαίνει ως κοινή συνισταμένη από πολλούς είναι ότι θα πρέπει να συζητήσουμε το θέμα, να εμβαθύνουμε στο θέμα, για να καταλήξουμε στα αναγκαία μέτρα, θα αισθανόταν πραγματικά πάρα πολύ άσχημα.

Είναι ένα θέμα που η υπόθεση του Βαγγέλη Γιακουμάκη το έχει φέρει πάρα πολύ έντονα μέσα στα σπίτια όλων των ανθρώπων και δεν νομίζω ότι υπάρχει κανένας, μα κανένας λόγος να εμβαθύνουμε σε κάτι -σε τίποτα- στο θέμα αυτό.

Το τι είναι bullying νομίζω ότι ο κ. Κρεμαστινός το αποσαφήνισε. Το ποιο είναι το πρόβλημα η κ. Χριστοφιλοπούλου και όλοι οι Βουλευτές του ΠΑΣΟΚ αλλά και όλων των κομμάτων το εντόπισαν. Ως εκ περισσοῦ γίνεται η συζήτηση αυτή, αν το θέμα της είναι ο εντοπισμός του προβλήματος. Η συζήτηση αυτή είναι χρήσιμη από τη στιγμή που συζητάμε τι πρέπει να κάνουμε.

Όπως σωστά διαπιστώνετε, έχουν γίνει αρκετά πράγματα, σε μια κατεύθυνση ολοκλήρωσης πια των δράσεων της ελληνικής πολιτείας και πρέπει να τα πάτε παρακάτω. Εάν, όμως, κυρίες

και κύριοι Βουλευτές, για το θέμα χρησιμοποιήσω και τη δική μου εμπειρία ως Υπουργού για επτά μήνες στο Υπουργείο Παιδείας, το πιο βασικό πρόβλημα είναι αυτό το οποίο ανέφερε ο κ. Κωνσταντόπουλος, η ανάγκη να υπάρξει μια κινητή μονάδα παρέμβασης.

Ο κ. Κρεμαστινός μου έδειξε πριν από λίγο κάτι που το γνώριζα, αλλά δεν είχα τα στατιστικά στοιχεία. Το πρώτο πρόβλημα που δημιουργεί τις προϋποθέσεις bullying είναι η έλλειψη ισχύος, το ανίσχυρον από την πλευρά του θύματος, με ένα ποσοστό, κύριε καθηγητά, 57%.

Η κινητή, λοιπόν, μονάδα είναι το άλφα και το ωμέγα. Και αν δείτε το πρόβλημα που υπάρχει εκεί όπου υπάρχουν οι δομές που έχουμε δημιουργήσει, αλλά που ένας διευθυντής δεν μπορεί να τα βγάλει πέρα, γιατί δεν προλαβαίνει, γιατί φοβάται κι αυτός, γιατί δεν καταλαβαίνει κ.λπ., και το δείτε αυτό ως συνολικό πρόβλημα, θα καταλάβετε ότι καλή είναι η εμβάθυνση και οι συζητήσεις, είναι όμως άχρηστα, αφού το πρόβλημα το ξέρουμε. Τι άλλο να δούμε;

Το βασικό πρόβλημα είναι η ύπαρξη αυτής της μονάδας παρέμβασης, η οποία πρέπει να λειτουργεί πάρα πολύ γρήγορα και να δώσει τη βεβαιότητα μέσα στο σχολείο, στο διδακτικό προσωπικό, στους μαθητές, ότι κάτι κινείται σε πεδίο παρακολούθησης και παρέμβασης.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, μιλώ ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος και θα μου επιτρέψετε να κάνω μια αναφορά στα γενικότερα, όπως έκαναν και άλλοι ομιλητές από το Βήμα αυτό. Έχουμε κάποια εξέλιξη, τώρα που συζητάμε το ζήτημα του σχολικού εκφοβισμού και της βίας. Γιατί δεν πρέπει να συζητάμε τα θέματα αυτά όταν ένα έγκλημα, όπως, για παράδειγμα, εναντίον αυτού του παιδιού στα Γιάννενα, το φέρνει στην επικαιρότητα και να ξεχνάμε το πρόβλημα όταν φεύγουν τα φώτα της επικαιρότητας από το έγκλημα ή από το πρόβλημα. Εμείς αποδεικνύουμε ότι έχουμε ζωντανή τη μνήμη για μεγάλα θέματα, όπως αυτό του bullying.

Πέρα, όμως, από αυτό, η Παρασκευή αυτή που συζητάμε, προ της Δευτέρας, που όπως φαίνεται θα έχουμε τελικές αποφάσεις, είναι μια στιγμή που η Εθνική Αντιπροσωπεία θα ήταν αδικαιολόγητη αν δεν είχε ως πρώτο της θέμα τις εξελίξεις που αφορούν τη χώρα στο 100% των προβλημάτων της. Και γι' αυτό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Υπουργέ, πρέπει να κάνουμε μια ανακεφαλαίωση, προ της τελικής στιγμής της Δευτέρας. Όλα δείχνουν ότι είναι η τελική στιγμή, θα το δούμε όμως και αυτό.

Είναι πια καταφανές πως μια Κυβέρνηση κορόιδεψε τον ελληνικό λαό, πήρε τη νομομοποίηση της λαϊκής κυριαρχίας και απέδειξε αμέσως ότι κανένα σχέδιο δεν είχε, ούτε για το πώς θα διαγράψει μονομερώς το χρέος ούτε για το πώς μονοκοτυλιά θα διαγράψει το μνημόνιο, πώς θα χρηματοδοτηθεί από την Κίνα και τη Ρωσία κ.λπ..

Σε όλα απεδείχθη πως δεν υπήρχε τίποτα και η ομιλία του Πρωθυπουργού, πριν από δύο εβδομάδες από το Βήμα αυτό, ήταν η ομολογία ότι τώρα κατάλαβε τι ακριβώς συμβαίνει. Γέφυρες, ενδιάμεσες συμφωνίες, έντιμες συμφωνίες, επώδυνες συμφωνίες, ρήξεις κ.λπ. είναι θέματα που δεν είναι κατανοητά σε κάποιον που με στοιχειώδη παρατηρητικότητα κοιτά τι γίνεται στη χώρα μας, τουλάχιστον από το 2009 και μετά.

Δεν υπάρχει ρήξη, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Υπάρχει μία κατάσταση κατά την οποία η χώρα πάει στο χωράφι των πιστωτικών γεγονότων ή και της πτώχευσης, αναδιπλώνεται και ταπεινωμένη ζητάει συμβιβασμό από πολύ χειρότερες θέσεις. Αυτή είναι η ρήξη, της οποίας τόσες φορές συνάδελφοι από την πλειοψηφία επικαλούνται την αξία.

Και τελικά -πρέπει να το καταλάβουμε πάρα πολύ καλά αυτό- εκεί που φτάσατε την κατάσταση μετά από πέντε μήνες έχετε ένα δίλημμα του οποίου και τα δύο σκέλη είναι τραγικά. Η μόνη διαφοροποίηση του ενός σκέλους από το άλλο είναι η ποσότητα και η ποιότητα της καταστροφής. Τα μέτρα σε βάρος του ελληνικού λαού προέκυψαν και τα ελλείμματα είναι αυτά που είναι από το ότι από τον Δεκέμβριο και μετά η χώρα βαδίζει στο πουθενά. Και όσα θα χρειαστεί να γίνουν σε αυτόν τον τόπο εάν η χώρα πτωχεύσει. Ή το ένα ή το άλλο. Εκεί φέρατε τα πράγματα.

Χθες έδειξε ο λαός στην Αθήνα κάτι το οποίο σάς το λέμε πολ-

λές φορές. Θα σας το πω πολύ ανοιχτά. Το έχω πει και άλλη φορά, πριν αναλάβετε εσείς. Δεν έχετε τη νομιμοποίηση -όπως το παραδέχεστε- να πάτε τη χώρα στα βράχια.

Αλλά, εάν για κάποιους από εσάς -νομίζω ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος κ. Πετράκος είναι ένας απ' αυτούς, αλλά δεν είμαι και βέβαιος- πρέπει να παρακολουθήσουμε αυτά που ακούμε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Όχι τώρα προσωπικές αναφορές. Ούτως ή άλλως κρατάει σημειώσεις ο κ. Πετράκος, κύριε Λοβέρδο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Πολιτικά μιλάω. Έχει άλλωστε τη δυνατότητα να μιλήσει αμέσως μετά.

Λένε διάφοροι Υπουργοί, Βουλευτές ότι η ρήξη και η αλλαγή νομίσματος ή το στιγίηποτε δεν είναι και κάτι σοβαρό και φοβερό -δεν το λένε ανοιχτά αυτό, το εννοούν, όμως-, ότι δεν υπάρχει κάποιο ιδιαίτερα σοβαρό πρόβλημα. Κάποιους μήνες θα δυσκολευτούμε και μετά θα ξαναβρούμε τον δρόμο μας!

Ένας μείζων Υπουργός είπε χτες -τον άκουσα- ότι πιο πολύ κακό θα πάθουν οι άλλοι στην Ευρώπη απ' αυτή την ταλαιπωρία των ολίγων μηνών που θα πάθουμε εμείς επί απολύτως αρνητικού σεναρίου.

Δεν θα σας αφήσει ο λαός να κάνετε κάτι τέτοιο. Δεν υπάρχει περίπτωση. Και όποιος το αποτολμήσει παρά τη λαϊκή εντολή -που έχετε παραδεχθεί ότι είναι το ακριβώς αντίθετο μιας οδυνηρής προοπτικής πτώχευσης και χρεοκοπίας και αλλαγής νομίσματος- υπάρχει Γουδή. Όχι Γουδή του Ζορμπά, όχι Γουδή του Κινήματος του 1909, αλλά το άλλο.

Γιατί δεν είμαστε όλοι μετριοπαθείς εδώ, κυρίες και κύριοι Βουλευτές. Εγώ φιλοδοξώ να ανήκω εκεί και δεν θα μετακινηθώ. Ποτέ μου στην Αίθουσα αυτή, επί δεκαπέντε χρόνια που υπηρετώ τον κοινοβουλευτισμό που πιστεύω, δεν έχω μιλήσει εναντίον συναδέλφου, δεν έχω υψώσει τη φωνή της βίας. Ποτέ μου! Και δεν θα το κάνω.

Αλλά η χώρα δεν αποτελείται από μετριοπαθείς. Η χώρα έχει αποδειχθεί ιστορικά ότι αποτελείται από ανθρώπους που περνούν τα όρια. Εσείς είστε το χαρακτηριστικότερο παράδειγμα. Θα υπάρχει αντίλογος σε αυτή τη συμπεριφορά και να το σκεφτείτε καλά. Και πρώτ' απ' όλα να το σκεφτεί ο Πρωθυπουργός.

Και να αφήσετε τα διλήμματα που ρωτάτε εμάς -προσπαθώντας να μας τα βάλετε- για το τι θέση παίρνουμε. Εμείς έχουμε ξεκαθαρίσει τα πράγματα προ των εκλογών και όσα είπαμε απορρίφθηκαν. Εσείς που κοροϊδέσατε τον κόσμο, υποσχόμενοι τα πάντα, έχετε τώρα την κοινοβουλευτική πλειοψηφία.

Μη ρωτάτε εμάς τι πρέπει να κάνουμε για τα δισεκατομμύρια των υποχρεώσεων που συσσωρεύουν οι καθυστερήσεις σας. Γιατί κάθε μήνας που περνάει, για να τα βρείτε μεταξί σας, ο λαός επιβαρύνεται από 500 εκατομμύρια έως 700 εκατομμύρια ευρώ. Και αυτά είναι μέτρα. Μη ρωτάτε εμάς, λοιπόν. Είστε εκατόν εξήντα δύο εδώ.

Λέτε κάθε μέρα επί πέντε μήνες ότι κάνετε άριστη διαπραγμάτευση, που την κάνετε και για πρώτη φορά. Θα υποστηρίξετε, λοιπόν, και το τελικό προϊόν της, για να μπορέσουμε να δούμε στη συνέχεια τι ακριβώς θα γίνει σε αυτή τη χώρα στους μεγάλους, κρίσιμους, μείζονες τομείς, στην παιδεία, στην ενέργεια, στη μετανάστευση, στην υγεία, σε όλα τα μεγάλα θέματα του ελληνικού λαού, του Έλληνα πολίτη.

Είναι προφανές, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, ότι το πείραμα Τσίπρα απέτυχε και απέτυχε παταγωδώς. Τώρα πρέπει να σκεφτεί τον λαό του και όχι την παράταξη του ο Έλληνας Πρωθυπουργός, διότι είναι ο Έλληνας Πρωθυπουργός. Εμείς δεν τον βλέπουμε ως εκπρόσωπο καθεστώτος, όπως έλεγαν εμάς, όπως έλεγαν μείζονες κοινοβουλευτικοί και Υπουργοί της σημερινής πλειοψηφίας που τους έλεγες «μα αυτά τα λέει το Υπουργείο Εξωτερικών» και έλεγαν «όχι, δεν είναι το Υπουργείο Εξωτερικών της Ελλάδας, είναι το Υπουργείο Εξωτερικών του καθεστώτος». Έτσι μας έλεγαν πριν από λίγους μήνες.

Εμείς δεν σας βλέπουμε ως εκπροσώπους του καθεστώτος των τυχοδιωκτών και των αερτζήδων. Σας βλέπουμε ως τους Έλληνες ιθύνοντες, αυτούς που έχουν τη δημοκρατική νομιμοποίηση.

Είναι ο Πρωθυπουργός της χώρας ο κ. Τσίπρας. Να σκεφτεί, λοιπόν, τον λαό του, να σκεφτεί τους Έλληνες και τις Ελληνίδες,

να πάρει αποφάσεις. Απέτυχε και πρέπει να το ομολογήσει, να το δεχτεί και να κλείσει τα θέματα το συντομότερο δυνατόν. Γιατί φαίνεται, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, ότι πάμε σε εβδομάδα πολιτικών εξελίξεων και εύχομαι αυτές να είναι ό,τι το καλύτερο μπορεί να υπάρξει για την πατρίδα, για τον λαό, για τους πολίτες.

Αυτή η μεγάλη αναστάτωση αυτών των τελευταίων πέντε μηνών, αλλά και των δύο που προηγήθηκαν των εκλογών, οδήγησε τα πράγματα σε χειροτέρευση σε όλα τα επίπεδα. Διότι η κατηφόρα της χώρας ξεκινά από τον Δεκέμβριο του 2014, όταν πια όλοι είναι βέβαιοι ότι πάμε σε εκλογές. Διότι ρίξατε την προηγούμενη κυβέρνηση και εμείς θυμόμαστε να λέτε εδώ, απειλώντας κάθε Βουλευτή που σκεφτόταν να ψηφίσει για Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ότι χρηματίζεται και ότι είναι προδότης. Έτσι λέγατε. Αφού, λοιπόν, τα κάνατε όπως τα κάνατε, τώρα πρέπει να πάρετε και τις ευθύνες. Γιατί οφείλουμε και οι τριακόσιοι εδώ να κοιτάξουμε με προσοχή αυτά που είναι να γίνουν σήμερα και αύριο, δηλαδή το παρόν και μέλλον αυτής της χώρας και των πολιτών της.

Δεν υπάρχει κάτι σοβαρότερο από την οικονομία, την παιδεία, την υγεία, τις μορφές κοινωνικής παρέμβασης, την ενέργεια, τα θέματα της μετανάστευσης. Αυτά είναι τα θέμάτα μας. Θα ασχοληθούμε με αυτά; Όλα έχουν περάσει στην άκρη, γιατί το βασικό, το μείζον της χώρας -που το φέρατε εκεί- έχει γίνει το θέμα της συμφωνίας, της χρηματοδότησης, της αποφυγής χρεοκοπίας. Όμως, εμείς είμαστε αντιπρόσωποι του λαού και δεν μπορούμε να αφήνουμε τα άλλα θέματα στην άκρη. Έτσι, είμαστε σήμερα εδώ, για να συζητήσουμε το θέμα της σχολικής βίας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Αν μπορεί, θα ήθελα ακόμα δύο λεπτά, κύριε Πρόεδρε.

Έχουμε και άλλη φορά τοποθετηθεί για ζητήματα παιδείας. Έχουμε και άλλη φορά τοποθετηθεί, κύριε Υπουργέ, και θυμάστε ότι εγώ σε εσάς παρέδωσα. Και παρέδωσα πάρα πολύ αναλυτικά τα θέματα, με τους φακέλους. Ο Υπουργός, ο κ. Μπαλάνης, δεν ήταν εκεί. Είχε πάει στο Υπουργείο Πολιτισμού και στο οποίο, όμως, έμαθα ότι και εκεί δεν έμεινε για πολύ. Ξαν να μην μας είχε ανάγκη, σαν να υπήρχε ένα παρελθόν τόσων δεκαετιών που δεν σας ενδιέφερε, γιατί όλα τα ξέρατε και όλα θα τα κάνατε. Όμως, αυτό που έμενε να γίνει στο ζήτημα του σχολικού εκβιασμού και τις βίας δεν έγινε.

Δεν αμφισβητώ ότι έχετε καλή διάθεση. Σημειώσαμε δε όλοι οι Βουλευτές το ύψος με το οποίο σήμερα τοποθετηθήκατε και μας ξαφνιάζει θετικά, γιατί σας θυμόμαστε και στις διαδηλώσεις εναντίον του Προέδρου της Δημοκρατίας στη Θεσσαλονίκη. Το θύμισε, νομίζω, ο κ. Δριβελέγκας. Σε εκείνες τις προβοκατόρικες ενέργειες, των οποίων το σκοτεινό βάθος θα αποκαλυφθεί, είναι ζήτημα χρόνου. Είστε αλλιώς και αυτό το διαφορετικό είναι καλό, γιατί επιτρέπει να βρούμε για το θέμα της σχολικής βίας και του εκβιασμού μία λύση.

Αλλά, αγαπητέ κύριε Υπουργέ, υπάρχουν και άλλα, που θα τα πω μόνο με τους τίτλους τους, γιατί δεν έχω χρόνο. Υπάρχουν τα ζητήματα, που αυτές τις ημέρες τα βλέπουμε και στην πρακτική τους εφαρμογή, της εκλογής -και όχι πια της επιλογής- των διευθυντών των σχολικών μονάδων από τους εκπαιδευτικούς της κάθε σχολικής μονάδας. Το έχουμε πια δει αυτό το πράγμα πώς εξελίσσεται στην πράξη.

Ε, είναι παγκόσμια πρωτοτυπία! Αναφέρθηκε νομίζω η κ. Χριστοφοπούλου. Όχι μεταφορά του σκανδιναβικού προτύπου, δηλαδή, οι γονείς, η τοπική αυτοδιοίκηση να αποφασίζουν ακόμα και τα μαθήματα που μπορεί να συμπεριλάβει ένας κύκλος σπουδών. Αυτό είναι ένα πρότυπο που δεν πάει στην Ελλάδα, γιατί θα είναι πολύ ταξικό, εάν εφαρμοστεί, αλλά είναι ένα συνολικό πρότυπο. Εκεί, ναι, και τη διεύθυνση και μάλιστα με ανθρώπινο outsourcing, παίρνοντας και έναν άνθρωπο που δεν είναι στη σχολική μονάδα, αλλά θα τον επιλέγει η τοπική κοινωνία. Αυτά δεν πάνε για την Ελλάδα. Τα έχουμε συζητήσει εμείς σε παλαιότερες εποχές. Άλλα πράγματα χρειαζόμαστε.

Πήρατε απ' αυτόν τον κόσμο ένα μεμονωμένο παράδειγμα της εκλογής των διευθυντών -αναφέρομαι σε αυτό το θέμα, γιατί τρέχει αυτές τις ημέρες- και το κάνατε εκλογικό, του δώσατε χα-

ρακτηριστικά τριτοκοσμικά που μάλιστα και οι χώρες του τρίτου κόσμου αποφεύγουν.

Κομματικοποιήσατε και πολιτικοποιήσατε ένα χώρο που δεν πρέπει να είναι τέτοιος κι ίσως αυτή η πρακτική εφαρμογή -γιατί μαθαίνουμε και τα αποτελέσματά της- να σας δώσει ένα έναυσμα να το ξανασκεφτείτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κύριε συνάδελφε, να κλείσετε, γιατί έχετε και δευτερολογία και τριτολογία.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Θα κλείσω, κύριε Πρόεδρε.

Θέλω να πω κάτι που με ενδιαφέρει προσωπικά. Σας το παρέδωσα ως θέμα, είδα την πολύ δυσμενή εξέλιξη και θέλω σήμερα που σας βρίσκω εδώ να πάρω μια απάντηση, γιατί ίσως υπάρχει -δύσκολα, βέβαια- ακόμη λίγος χρόνος.

Είχαμε πάρει μια πρωτοβουλία συζητώντας με όλα τα πανεπιστήμια της Ελλάδας -σας το παρέδωσα και σας παρέδωσα και τον φάκελο- να ιδρύσουμε, με πρωτοβουλία φυσικά των πανεπιστημίων και των ΤΕΙ, τμήματα που απευθύνονται σε αλλοδαπούς φοιτητές εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης με δίδακτρα και με διδασκαλία στην αγγλική γλώσσα.

Από όλα τα τμήματα των πανεπιστημίων που ήταν θετικά ένα προχώρησε, αξιοποιώντας τη σχετική νομοθετική παρέμβαση, πάρα πολύ γρήγορα. Το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο, τόσο πολύ σοβαρό πανεπιστήμιο -το ξέρετε καλά, είστε από τη βόρειο Ελλάδα- ένα πανεπιστήμιο σαν και αυτό λοιπόν, με ειδικούς ρόλους, παίρνει την απόφαση, κάνει όλες τις διεθνείς επαφές, είναι έτοιμο και περιμένει το προεδρικό διάταγμα-τυφλοσούρη. Σας το είχα πει αυτό, το προεδρικό διάταγμα είναι ζήτημα ολίγων εβδομάδων, η κατάρτιση του ζήτημα μιας εβδομάδας. Το περιμένει, λοιπόν, για να μπορέσει να εφαρμόσει αυτό το πάρα πολύ καλό μέτρο, το οποίο και τη φήμη του πανεπιστημίου θα βοηθούσε, αλλά και κάποια μικρή βοήθεια στη χρηματοδότησή του θα έφερνε σε αυτούς τους δύσκολους καιρούς.

Τι έγινε αυτό το προεδρικό διάταγμα, κύριε Υπουργέ; Έχετε αναλάβει εδώ και πέντε μήνες. Εγώ επτά έκανα όλους κι όλους το Υπουργείο και έχω το φιλότιμο, αν κάτι με ρωτάνε, να το απαντώ. Γιατί πέρασα επτά μήνες! Είστε πέντε εκεί! Δεν έχετε το σχετικό φιλότιμο να δείτε τις υποχρεώσεις σας;

Καλό είναι να αντιπολιτευόμαστε ο ένας τον άλλον. Τώρα, όμως, έχετε εσείς την κύρια ευθύνη και θα σας παρακαλούσα να δώσετε μία εικόνα γι' αυτό που έχετε σκοπό να κάνετε.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ευχαριστώ, κύριε Λοβέρδο, δεν είναι λίγη η ανοχή. Είναι πολλή.

Κύριε Συντυχάκη, ευχαριστώ εγώ εκ μέρους σας τους συναδέλφους. Εσείς αναλαμβάνετε τη δέσμευση απέναντι στους συναδέλφους για έξι λεπτά ακριβώς.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΑΚΟΣ: Του επιτρέπουμε και παραπάνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Και ένα παραπάνω.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, για την παραχώρηση του χρόνου και ζητώ ταυτόχρονα να τύχω και την αντίστοιχη μεταχείρισης ως προς τον χρόνο. Νομίζω ότι δεν μας βιάζει και κανένας ως προς τη διαδικασία που εκτυλίσσεται.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, τα τελευταία χρόνια αναπτύσσεται πλούσιος προβληματισμός από εκπαιδευτικούς, γονείς και μαθητές γύρω από το φαινόμενο της ενδοσχολικής βίας.

Με αφορμή τον θάνατο του Βαγγέλη Γιακουμάκη, η συζήτηση φούντωσε ακόμα περισσότερο, ψάχνοντας απαντήσεις, ολοκληρωμένη ενημέρωση για το φαινόμενο αυτό και μάλιστα σε συνθήκες που η λαϊκή οικογένεια δέχεται αντιλαϊκά, καταγιστικά πυρά από τις κυβερνήσεις Νέας Δημοκρατίας και ΠΑΣΟΚ και τη σημερινή ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ.

Μπαίνοντας, όμως, στην ουσία για το τι είναι σχολικός εκφοβισμός ή bullying, όπως λέγεται, και τις αιτίες που τον γεννούν και τον αναπαράγουν, νομίζω ότι πρέπει να τεθούν ορισμένα ερωτήματα.

Είναι υπαρκτό το πρόβλημα σήμερα μέσα στα σχολεία και ποιο είναι αυτό το πρόβλημα; Είναι αναμενόμενο φαινόμενο; Ποιες οι αιτίες που αυξάνονται αυτές οι συμπεριφορές, κυρίως σε περιόδους κρίσης; Ποιες είναι οι πραγματικές στοχεύσεις των διαφό-

ρων εκστρατειών του Υπουργείου Παιδείας του προηγούμενου ή και των εκστρατειών που πριν από λίγο μας ανακοίνωσε ο Υπουργός Παιδείας αυτής της Κυβέρνησης και των διαφόρων μη κυβερνητικών οργανώσεων; Τελικά, μπορούν αυτοί που τσακίζουν τον λαό και τη νεολαία με μνημόνια, αντιλαϊκά μέτρα, αυτοί που εκβιάζουν και τρομοκρατούν τον λαό, να είναι μέρος της λύσης αυτών των προβλημάτων;

Επιτρέψτε μας να πούμε ότι ο ορισμός που δίνουν οι επερωτώντες, αλλά και οι διάφορες κυβερνητικές και μη κυβερνητικές οργανώσεις, όπως το «Δίκτυο Κατά της Βίας στο Σχολείο», ο Σύντηγος του Παιδιού και άλλοι, για τον σχολικό εκφοβισμό είναι προβληματικός, αντιεπιστημονικός, με στόχο και σχέδιο τη διάσπαση της αιτιώδους συνάφειας δύο καταστάσεων, αιτίας και αποτελέσματος.

Ο ορισμός του «τίποτα και όλα», ανάλογα με το τι ο καθένας έχει στο μυαλό του ή καλύτερα τι θέλει να καταλάβει. Κυρίως, όμως, αποσιωπά και συσκοτίζει τα κοινωνικά αίτια, εμποδίζει τη διάκριση, μεταξύ του απλού συνθησιμένου πειράγματος, ενός τσακωμού πάνω στο παιχνίδι, της φιλίας που χαλάει και έπειτα ξαναφτιάχνεται, ό,τι πιο φυσιολογικό να εκδηλώνεται στις σχέσεις μεταξύ των παιδιών και των εφήβων και εκείνης για την οποία θα πρέπει κανείς να ανησυχεί.

Ξαφνικά τις περιβόητες μη κυβερνητικές οργανώσεις των ευρωπαϊκών προγραμμάτων τις έπιασε ο πόνος να ασχοληθούν με το πρόβλημα και όλοι μαζί με μία φωνή να αποκηρύξουν τη βία. Τη μόνη βία που αποφεύγουν να κατονομάσουν είναι η βία της αστικής εξουσίας και όλες οι μορφές με την οποία εμφανίζεται σε συνθήκες μονοπωλιακού καπιταλισμού και μάλιστα βαθιάς και παρατεταμένης κρίσης του, όπου η βία του παίρνει συγκεκριμένη μορφή και περιεχόμενο.

Δεν είναι βία η διαρκής τρομοκράτηση του λαού, προκειμένου να μην παρεκκλίνει από τον ευρωμονόδρομο, για να μην αμφισβητηθεί ο καπιταλιστικός δρόμος ανάπτυξης και να εμποτιστούν οι νέοι με την ευρωπαϊκή ιδέα, την επιχειρηματικότητα, την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων, με τον αντικομμουνισμό;

Κουβέντα για τη βία και την εκμετάλλευση που ασκεί ο εργοδότης στον εργάτη, στον χώρο δουλειάς, ειδικά στα νέα παιδιά της κατάρτισης, της νέας βάρδιας της εργατικής τάξης, που στο όνομα αντίθετης πρακτικής τους, τα αναγκάζουν να δουλεύουν από τα δεκαπέντε τους χρόνια για 200 ευρώ, με εξαντλητικά ωράρια εργασίας.

Η εκπαιδευτική πολιτική, λοιπόν, εκφράζει και αναπαράγει τη βία. Βία δεν είναι η πράξη νομοθετικού περιεχομένου που ποινικοποιεί τους μαθητικούς αγώνες και οι απειλές για αναπλήρωση των χαμένων ωρών εν ειδεί απειλής και τιμωρίας για το αγωνιστικό τους φρόνημα;

Βία δεν είναι ο εκφοβισμός που ασκούν εισαγγελείς, αστυνομία, τσεκουροφόροι γονείς, πραιτοριανοί καθηγητές και διευθυντές στους μαθητές, όταν κινητοποιούνται;

Βία δεν είναι η κατάργηση χιλιάδων τμημάτων και σχολείων; Βία δεν είναι ο οικονομικός στραγγαλισμός των σχολείων;

Αυτό το σχολείο είναι που εκκολάπτει και το αυγό του φιδιού, όταν η ιστορική γνώση για τις θηριωδίες και τη φρίκη που προκαλούσε στην ανθρωπότητα ο εθνικισμός και ο ναζισμός, δεν είναι στις προτεραιότητες των σχολικών αναλυτικών προγραμμάτων.

Αυτοί, λοιπόν, ήρθαν να δώσουν μαθήματα αντιμετώπισης της βίας. Ποιοι; Οι υπερασπιστές της ωμής βίας του κεφαλαίου. Εκείνοι δηλαδή που υποερασιζονται τα συμφέροντά τους, που σε συνθήκες κρίσης στέλνει ενάμισι εκατομμύριο εργαζόμενους στον Καιάδα της ανεργίας και τριάντισι εκατομμύρια να φυτοζωούν με ψίχουλα και κάτω από τα όρια της φτώχειας, που θέλει τους νέους εργαζόμενους-σκλάβους των 300 και 400 ευρώ, για να φουσκώνουν τα κέρδη των καπιταλιστών ή στη δίνη των ιμπεριαλιστικών πολέμων που μας εμπλέκουν οι κυβερνήσεις, οι παλιές και οι καινούργιες, στο όνομα διάσωσης των χριστιανικών πληθυσμών από τους τζιχαντιστές, στα παιχνίδια μονοπωλιακών ομίλων για τον έλεγχο των ενεργειακών κόμβων στην περιοχή, στην επέκταση των νατοϊκών βάσεων. Ποιοι; Οι κατ' εξοχήν τρομοκράτες των λαών.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομι-

λίας του κυρίου Βουλευτή)

Επιτρέψτε μου, κύριε Πρόεδρε, να πάρω και τη δευτερολογία μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Δεν έχετε δευτερολογία, κύριε Συντυχάκη. Μόνο πρωτολογία και έχετε ένα λεπτό ανοχή εκ μέρους μου.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Όχι, αν δεν κάνω λάθος, σε συνεννόηση με τον κ. Μητρόπουλο -μάλλον μου έδειξε την κατάσταση- υπάρχει και η δευτερολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Όχι, δεν υπάρχει δευτερολογία.

ΑΝΝΑ-ΜΙΣΕΛ ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Τρία λεπτά.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Τρία λεπτά, αυτό λέω. Είναι τρία λεπτά δευτερολογία.

Για το ΚΚΕ είναι αναγκαία η σαφής διατύπωση λειτουργικού ορισμού του φαινομένου, ώστε να αποσαφηνιστούν τα όρια μεταξύ των απλών διαπληκτισμών και εκείνων των περιστατικών που στοιχειοθετούν σοβαρές μορφές σχολικού εκφοβισμού και ενδοσχολικής βίας.

Ορισμένοι δηλώνουν έκπληκτοι και αναρωτιούνται, είτε από άγνοια είτε συνειδητά, πώς το σχολείο από φορέας κοινωνικοποίησης που διαπαιδαγωγεί στις αρχές της ισότητας του σεβασμού στη διαφορετικότητα του άλλου να γεννά τέτοια φαινόμενα. Και μάλιστα λένε ότι το πρόβλημα δεν είναι ακριβώς στο σχολείο, είναι η ίδια η οικογένεια.

Η ηθικολογία, όμως, του αστικού σχολείου σταματά μέχρι εκεί. Το ότι το σχολείο έχει μετατραπεί σε ένα ξέφραγο αμπέλι διαφόρων επιχειρηματικών δράσεων από ασφαλιστικές εταιρείες, διατροφικές εταιρείες τύπου «COCA COLA», με την κάλυψη ήδη των πανεπιστημιακών ερευνών, μέχρι και ΠΑΕ, για να στείλουν στρατούς και οπαδούς, είναι μέσα στα ιερά και τα όσια της καπιταλιστικής κρεατομηχανής.

Αν, λοιπόν, θέλει κάποιος να μιλήσει για βία, πρέπει να κοιτάξει -και μάλιστα κυρίως- πέρα από τους τοίχους της οικογένειας. Διαφορετικά, ενοχοποιείται όχι γενικά η οικογένεια, αλλά η εργατική λαϊκή οικογένεια, γιατί είναι αυτή που αδυνατεί να διαχειριστεί το πρόβλημα -επιθετικότητα, ματαιώση στόχων, ανασφάλεια, αποστροφή, αυτοέλεγχος- και να εξοπλίσει τα μέλη της με τις ψυχοκοινωνικές δεξιότητες.

Να, λοιπόν, ποια είναι η βία και μάλιστα η επίσημη και νομιμοποιημένη βία. Νόμιμη βία είναι να μην μπορείς να μορφωθείς, να μην μπορείς να πας διακοπές και ο συμμαθητής σου να λείπει πόσο ωραία πέρασε το καλοκαίρι. Βία είναι να ακούς το μπράβο του δασκάλου και του καθηγητή και εσύ συνεχώς να είσαι «ξύλο απελέκητο», που πρέπει να τελειώνεις το σχολείο νωρίς-νωρίς, για να μάθεις κάποια τέχνη. Πώς να τα αντιμετωπίσουν όλα αυτά οι εκάστοτε κυβερνήσεις και η σημερινή;

Το περιεχόμενο της επερώτησης και τα μέτρα που προτείνονται δεν είναι τίποτα άλλο παρά αναμείγμα των πολιτικών που προωθεί η Ευρωπαϊκή Ένωση και εφαρμόζει η προηγούμενη κυβέρνηση. Με τις συμβουλευτικές τηλεφωνικές γραμμές και τις διαδικτυακές υπηρεσίες; Με τη θεραπεία των επιμορφώσεων και τις ομιλίες ειδικών ψυχολόγων και ψυχιάτρων; Με τα παρατηρητήρια ή με την καθιέρωση της 6^{ης} Μάρτη ως μέρα κατά της ενδοσχολικής βίας; Έτσι για να γίνει καλά ο «άρρωστος», ο ανεπίδεκτος κοινωνικής μάθησης...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κύριε συνάδελφε, σας παρακαλώ, τελειώστε.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, επιτρέψτε μου, έχω το δικαίωμα της δευτερολογίας μου και ταυτόχρονα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κύριε συνάδελφε, δεν έχετε δικαίωμα δευτερολογίας.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Δώστε μου λίγο χρόνο. Δείξτε ανοχή. Είναι λάθος αυτό που κάνετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κύριε Συντυχάκη, δεν έχετε ούτε εσείς...

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Και οι προηγούμενοι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κύριε Συντυχάκη, μπορείτε να με ακούσετε;

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Βεβαίως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Λάθος ήταν αυτό που

ακούστηκε. Μόνο ο κ. Λοβέρδος, ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του επερωτώντος κόμματος έχει δικαίωμα δευτερολογίας. Εδώ είναι ο Κανονισμός. Είδατε ότι σας έχω αφήσει τρία λεπτά επιπλέον, που και δευτερολογία να είχατε, αυτός είναι ο χρόνος. Όμως, σας παρακαλώ, όχι να μου κάνετε και παράπονα.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, επιτρέψτε μου, αλλά δεν σημαίνει ότι επειδή το Σώμα μου παραχώρησε τη σειρά, με την προτροπή τη δική σας, στο σημείο αυτό της τοποθέτησης του εκπροσώπου του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας να εξαντλήσετε όλη την αυστηρότητα ή να επαναφέρετε αυτό που έγινε ως λάθος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ποια αυστηρότητα, κύριε Συντυχάκη; Τρία λεπτά σας έχω αφήσει παραπάνω. Ποια αυστηρότητα μου λέτε;

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Επιτρέψτε μου, αλλά ακόμα και όσοι δεν είναι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι και τοποθετηθήκαν...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ωραία, να μην χάνουμε άλλο χρόνο. Έχετε, λοιπόν, άλλο ένα λεπτό. Κλείστε, όμως.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: ...πήραν πρωτολογία, δευτερολογία και είχαν και την ανοχή του Προεδρείου. Εσείς, λοιπόν, εξαντλείτε όλη την αυστηρότητά σας σε μένα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Επαναλαμβάνω ότι δεν έχετε ούτε εσείς κανέναν άλλος Κοινοβουλευτικός, πλην του κ. Λοβέρδου, δευτερολογία.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Ναι, εν πάση περιπτώσει, δεν θέλω να χαρακτηρίσω προσωπικά πόσο μίλησε ο καθένας, αλλά δείξετε μία ανοχή. Όλη αυτή η αυστηρότητα στον εκπρόσωπο του Κομμουνιστικού Κόμματος;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Μα, για το 50% του χρόνου σας έχω δείξει ανοχή.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Λοιπόν, μέτρα, κατά τη γνώμη μας, πρέπει να παρθούν. Όμως, κατά βάση οι προτάσεις, οι οποίες ακούστηκαν με τα βιωματικά προγράμματα, με τους μηχανισμούς βελτίωσης κοινωνικών δεξιοτήτων, εξωραίζουν το πρόβλημα με κύριο στόχο τον εξωραϊσμό του ίδιου αυτού συστήματος. Κατά συνέπεια οι οποίες πρακτικές ψυχολογικοποίησης, ψυχιατρικοποίησης των κοινωνικών φαινομένων μας βρίσκουν κάθεται αντίθετους.

Τα αληθινά αίτια που παράγουν και αναπαράγουν τη βία βρίσκονται σε αυτές καθαυτές τις αρχές λειτουργίες του καπιταλιστικού συστήματος, ενός συστήματος που εδραιώνει τη βία και την εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο.

Εκείνο, λοιπόν, που πρέπει να κάνουν όλοι –η εκπαιδευτική κοινότητα και πριν από όλα οι μαθητές, οι εκπαιδευτικοί και οι γονείς– είναι να πάρουν την υπόθεση στα χέρια τους, ανεξάρτητα από επιμέρους προθέσεις και στοχεύσεις. Αυτό που εμείς θεωρούμε είναι ότι πρέπει να συναντηθεί ο ριζοσπαστισμός με την αμφισβήτηση της νεολαίας και των παιδιών της εργατικής τάξης αυτού του σάπιου και βάρβαρου συστήματος.

Προς αυτήν τη κατεύθυνση, το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας και η ΚΝΕ θα μπουν σε αυτόν τον αγώνα για την ανατροπή ενός ολόκληρου σάπιου συστήματος που παράγει και αναπαράγει αυτά τα φαινόμενα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Τον λόγο έχει ο κ. Πετράκος.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΑΚΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, πριν ξεκινήσω, είχαμε την εντύπωση, επειδή γενικεύτηκε η συζήτηση, ότι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ενημερώθηκα. Ήταν λάθος. Εν πάση περιπτώσει, θα έχετε κι εσείς την αντίστοιχη ανοχή. Δεν υπάρχει περίπτωση να μην έχετε την αντίστοιχη ανοχή κι εσείς και η κ. Ασημακοπούλου και όλοι. Μη μου λέτε, όμως ότι δικαιούστε δευτερολογία.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΑΚΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Μου ασκήσατε bullying όμως, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Σας παρακαλώ, κύριε Συντυχάκη. Μιλήσατε δέκα λεπτά και μου λέτε αυτό το πράγμα! Ξεκινήστε, κύριε Πετράκο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΑΚΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θέλω να τονίσω εισαγωγικά ότι ήταν θετική η πρωτοβουλία του ΠΑΣΟΚ να συζητηθεί αυτό το θέμα. Βέβαια, η τοποθέτηση του κ. Λοβέρδου είναι «άνω ποταμών». Θα μιλήσουμε για αυτά.

Θέλω να τονίσω με δύο λόγια τα ζητήματα της ενδοσχολικής βίας. Όταν μιλάμε για σχολική βία, δεν έχουμε πολλές φορές συνειδητοποιήσει ότι μιλάμε για το αποτέλεσμα και όχι την αιτία του προβλήματος. Για να υπάρχει, όμως, αποτέλεσμα πάντα υπάρχει μία αιτία.

Συνειδητά, λοιπόν, οι διαμορφωτές της κοινής γνώμης, όταν μιλούν γι' αυτό, κάνουν μία προσπάθεια να πείσουν ότι αυτό έχει να κάνει μόνο με διάφορους ατομικούς όρους. Το θέμα, όμως, έχει και κοινωνικές αιτίες και κοινωνική διάσταση και δεν μπορεί να αποδίδεται μόνο σε ατομικές ιδιαιτερότητες κ.τ.λ..

Εντέχνως, επίσης, αποσιωπάται πολλές φορές ότι ο μαθητής αλλά και η οικογένεια του ζουν και επηρεάζονται από την οργάνωση της κοινωνίας και συνεπώς ανήκουν σε μία κοινωνία. Επομένως και ο τρόπος, με τον οποίο τα μέσα μαζικής ενημέρωσης χειρίζονται ορισμένα πρότυπα ή προβάλλουν πρότυπα βίας, δημιουργεί μόδα. Και η ίδια η οικονομική κρίση, όμως, είχε αρνητικές συνέπειες στα παιδιά, όταν είναι σε μία ευάλωτη ηλικία. Όσο πιο δύσκολα, δηλαδή, το μεροκάματο έρχεται στο σπίτι, τόσο μεγαλύτεροι οι εντάσεις και τα κοινωνικά προβλήματα.

Συνεπώς όταν η προηγούμενη πολιτική ηγεσία κατήργησε χωριστές δομές αγωγής υγείας, περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, πολιτιστικών δραστηριοτήτων, οι οποίες υπήρχαν σε κάθε νομό και δημιούργησε μία δομή που τα περιλαμβάνει όλα αυτά, είναι ουσιαστικά υποβάθμιση. Και έρχεται τώρα και ζητάει τα ρέστα ο κ. Λοβέρδος!

Για εμάς, για να αντιμετωπιστεί το φαινόμενο της ενδοσχολικής βίας, πρέπει το σχολείο να είναι όχι μόνο χώρος απόκτησης γνώσης αλλά και χώρος πολιτικής και κοινωνικής αγωγής.

Για την αντιμετώπιση, βεβαίως, του φαινομένου καθοριστικό ρόλο έχει η πολιτεία πρώτα από όλα, η οικογένεια και όλοι οι διαμορφωτές της κοινής γνώμης.

Συνεπώς είναι πάρα πολλά τα ζητήματα και τα είπε ο κύριος Υπουργός. Δεν θέλω να σταθώ αναλυτικά, αλλά θα τονίσω μόνο δύο πλευρές: Πολλές φορές νομίζουμε ότι, όταν δείξουμε μηδενική ανοχή απέναντι στο θύτη, κάναμε το καθήκον μας. Θεωρώ ότι αυτό δεν είναι σωστό. Πρέπει να είμαστε ανοικτοί στον διάλογο και με αυτούς που θεωρούμε θύτες, γιατί στις περισσότερες περιπτώσεις είναι πληγωμένα παιδιά από διάφορα προβλήματα. Επομένως πρέπει να ενδυναμώσουμε τις κοινωνικές δράσεις.

Δεύτερον, πρέπει να τονίσουμε ότι εκτός από το θύτη και το θύμα υπάρχει, αυτό που λέμε «ο τρίτος παράγοντας» που είναι σημαντικός και είναι οι παρατηρητές. Ο παρατηρητής, λοιπόν, όταν ευαισθητοποιηθεί, μπορεί να συμβάλει στο να μειωθεί ο κύκλος της βίας.

Όμως, αγαπητές συναδέλφισσες και συνάδελφοι και κύριε Λοβέρδο, εσείς ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος –και πολύ σωστή η πρωτοβουλία του κόμματός σας, όπως είπα και μετά από πολλά χρόνια δίνω συγχαρητήρια στο ΠΑΣΟΚ που έφερε αυτό το ζήτημα και που έφερε ένα τέτοιο θέμα– όταν μιλήσαμε για βία, πραγματικά, δεν είδα να αντιδράτε.

Αντίθετα ο κύριος Κουμουτσάκος από την άλλη μεριά έδειξε να ενοχλείται από αυτό που είπε ο κ. Λεουτσάκος, ότι εκτός από την ενδοσχολική βία, τη βία στην κοινότητα τη σχολική, υπάρχει και η βία που ασκείται απέναντι στη χώρα και στον λαό από την κοινότητα στην οποία βρίσκεται.

Εσείς, όμως, χθες από ό,τι είδα, χειροκροτούσατε κάποιους που φωνάζαν να γίνουν δεκτά τα μέτρα Γιούνκερ.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Τι είναι αυτό;

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ: Τι λέτε τώρα;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΑΚΟΣ: Τα είδαμε στις φωτογραφίες. Υπάρχουν στις εφημερίδες σήμερα.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ: Μας ταυτίζετε εμάς με αυτούς;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΑΚΟΣ: Τέλος πάντων, και να μη χειροκροτήσατε εσείς προσωπικά, κύριε Λοβέρδο, όμως, απέναντι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Μη διακόπτουμε.

Έχει δευτερολογία ο κ. Λοβέρδος και θα απαντήσει.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΑΚΟΣ: Όμως, απέναντι στην άθλια βία που ασκείται στη χώρα μας από τους πιστωτές, δεν είδαμε να αντιδράτε. Δεν είδαμε να μιλάτε καθόλου.

Αντίθετα μιλήσατε και μας είπατε: «Ο Τσίπρας απέτυχε. Τι κάνει;». Αλήθεια; Τι κάνει ο Τσίπρας; Αγώνίζεται για το μέλλον αυτής της χώρας, γι' αυτήν τη χώρα την οποία τη φέρατε στα βράχια. Εσείς τη στείλατε στα βράχια με την πολιτική σας το 2009 και το 2010. Εσείς τη στείλατε τη χώρα στα βράχια. Εσείς αρνηθήκατε το κούρεμα του χρέους τότε. Εσείς δεχθήκατε να μετατραπεί το ιδιωτικό χρέος των τραπεζών και η κρίση των ιδιωτικών τραπεζών της Ευρωζώνης σε κρίση χρέους της Ελλάδας και του ελληνικού λαού και να οδηγηθεί η χώρα στα μνημόνια και μας ζητάτε τα ρέστα και μας λέτε να απολογηθεί ο Τσίπρας, ο οποίος απέτυχε και τι κάνει στους διάφορους τομείς;

Και το λέτε σήμερα: «Τι κάνει ο Τσίπρας στους διάφορους τομείς;». Αφού μιλήσατε και για την ενέργεια, υπεγράφη πριν λίγο το μεγαλύτερο αναπτυξιακό έργο της τελευταίας δεκαετίας. Ο νέος ευρωπαϊκός αγωγός, ο ελληνικός αγωγός φυσικού αερίου, ο οποίος θα φέρει πενήντα δισεκατομμύρια κυβικά μέτρα φυσικού αερίου στην κεντρική Ευρώπη, θα δώσει είκοσι χιλιάδες θέσεις εργασίας, θα χρηματοδοτηθεί κατευθείαν με 2.000.000.000 ευρώ και θα είναι 50-50 και όχι χωρίς χρηματοδότηση, όπως εσείς κάνατε τον ΤΑΠ πριν 100-0 υπέρ της αζέρινης εταιρείας. Θα ανήκει 50-50.

Αυτά κάνει ο Τσίπρας σήμερα και θα κάνει πολύ περισσότερα τη Δευτέρα όπως κάνει όλη αυτήν την περίοδο αυτή η Κυβέρνηση, η οποία αγωνίζεται για να υπάρξει μέλλον σε αυτόν τον τόπο.

Εσείς, όμως, ερχόσαστε και επαναλαμβάνετε και όπως και ορισμένα συστημικά μέσα ενημέρωσης, τα οποία επιχαίρουν σήμερα. Διάβασα ένα άρθρο και διάβασα και κάτω το περιεχόμενο. «Σφίγγει ο κλοιός του ΔΝΤ» γράφει σήμερα σε έναν τίτλο και επιχαίρουν με αυτό.

Απαντάμε, λοιπόν. Ο ελληνικός λαός, η ελληνική Κυβέρνηση και η ίδια η χώρα δεν εκβιάζονται, δεν υποτάσσονται. Καλούμε τον ελληνικό λαό απέναντι στις σειρήνες των εκβιασμών και της τρομοκρατίας, οι οποίες δίνουν ένα ρεσιτάλ κινδυνολογίας το οποίο υπάρχει αυτές τις μέρες, να κλείσει τα αυτιά του, να μείνει ψύχραιμος και να είναι σίγουρος πάνω από όλα ότι αυτή η Κυβέρνηση αγωνίζεται για να υπάρξει προοπτική σ' αυτόν τον τόπο.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΑΛΑΦΑΣ**)

Καταθέσαμε προτάσεις. Είναι ευθύνη και των εταίρων να βρεθεί λύση. Και πρέπει να ξέρετε, κύριε Λοβέρδο, πράγματι, αλήθεια είπε ο Υπουργός και να σας το πω πιο χαρακτηριστικά: Αν μας σφίγγουν το μαχαίρι στον λαιμό πρέπει να αντιδράσετε, μιας και το θέμα είναι η ενδοσχολική βία, και πρέπει να τους πείτε κι εσείς αυτό που θα πω εγώ. Το μαχαίρι έχει δύο πλευρές.

ΑΝΝΑ-ΜΙΣΕΛ ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ο Χριστός και η Παναγία!

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΑΚΟΣ: Εμείς, όμως, δεν θέλουμε να χρησιμοποιηθεί κανένα μαχαίρι. Εμάς μας εκφράζει η δήλωση του Πρωθυπουργού ότι μόνο με αλληλεγγύη, με δημοκρατία και αλληλοσεβασμό μπορεί να βρεθεί η λύση στην κρίση. Όμως, εσείς θα αντιδράσετε; Θα απαιτήσετε αλληλοσεβασμό στη χώρα σας και στον λαό σας;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Μπαλάφας): Κύριε συνάδελφε, ολοκληρώνετε, σας παρακαλώ.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΑΚΟΣ: Θα απαιτήσετε αλληλεγγύη από τους εταίρους...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Μπαλάφας): Ολοκληρώνετε, κύριε συνάδελφε.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΑΚΟΣ: ...ή θα λέτε συνεχώς ότι φταίει η ελληνική Κυβέρνηση επειδή αγωνίζεται;

Θα δεχθείτε μεθαύριο να συμμετάσχετε σε κορυφαία κοινοβουλευτική διαδικασία που προτείνουμε, ώστε να υπάρξει συζήτηση στη Βουλή, στην Ολομέλεια της Βουλής, για το πώς δημιουργήθηκε το χρέος και να ενισχύσουμε τον αγώνα για να απατήσουμε τη διαγραφή του μεγαλύτερου μέρους και τη μείωσή του;

Θα μιλήσετε για αυτά τα ζητήματα; Θα συνταχθείτε στον

αγώνα για να μην υπάρξουν αυτές, να μη γίνουν δεκτές και να μην υποκύψει η χώρα μας απέναντι στους άθλιους εκβιασμούς ή θα συνεχίσετε να συντάσσετε με το μέρος των δανειστών και θα λέτε, «μπράβο, καλά κάνουν και πιέζουν την Κυβέρνηση αυτή γιατί δεν υπόγραψε από την πρώτη μέρα»;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Μπαλάφας): Κύριε συνάδελφε, ολοκληρώνετε, σας παρακαλώ.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΑΚΟΣ: Αυτό είναι το επιχείρημά σας μέχρι τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Μπαλάφας): Κύριε Πετράκο, σας παρακαλώ, ολοκληρώνετε.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΑΚΟΣ: Τελειώνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Μπαλάφας): Ολοκληρώνετε. Μιλάτε διπλάσιο χρόνο ήδη.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΑΚΟΣ: Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Μπαλάφας): Όχι, δεν υπάρχει «κύριε» σε αυτό.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΑΚΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, είναι γενικευμένη η συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Μπαλάφας): Ολοκληρώνετε, σας παρακαλώ.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΑΚΟΣ: Τώρα, ποιο είναι το πρόβλημά σας; Είναι γενικευμένη η συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Μπαλάφας): Ολοκληρώνετε, σας παρακαλώ. Δεν υπάρχει ένσταση σε αυτό.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΑΚΟΣ: Πάλι τα ίδια και τα ίδια. Είναι γενικευμένη η συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Μπαλάφας): Ολοκληρώνετε, παρακαλώ.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΑΚΟΣ: Θα ολοκληρώσω σας είπα και με διακόπτετε. Σας παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Μπαλάφας): Τι παρακαλείτε; Ολοκληρώνετε.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΑΚΟΣ: Τελείωσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Μπαλάφας): Ευχαριστούμε πολύ.

Τον λόγο έχει εκ μέρους της Νέας Δημοκρατίας η κ. Ασημακοπούλου για έξι λεπτά παρακαλώ.

ΑΝΝΑ-ΜΙΣΕΛ ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε σήμερα το bullying, την ενδοσχολική βία και προτού, όπως καταλάβετε, απαντήσω στον κ. Πετράκο, ας ξεκινήσω με το θέμα της ερώτησης, που και από εμάς ήταν αποδεκτό και χαϊρόμαστε που γίνεται διευρυμένη συζήτηση για ένα τόσο σημαντικό θέμα.

Οι άξιοι συνεργάτες μου μου έχουν δώσει πάρα πολλά στοιχεία, τα οποία τεκμαίρουν την ύπαρξη του φαινομένου της ενδοσχολικής βίας.

Χάριν συντομίας χρόνου, θα σας πω μόνο ότι υπάρχει μία έρευνα από το «Χαμόγελο του Παιδιού», που λέει ότι η Ελλάδα είναι η τέταρτη μεταξύ των σαραντά ένα χωρών που υπάρχουν φαινόμενα ενδοσχολικής βίας.

Το Παρατηρητήριο του Υπουργείου Παιδείας το 2015 καταγράφει ότι 34% των μαθητών παραδέχονται ότι έχουν ασκήσει βία και ότι αυτό γίνεται συνήθως στον προαύλιο χώρο και γίνεται, επίσης, συνήθως κατά τη διάρκεια του διαλείμματος.

Για τα Πρακτικά καταθέτω ορισμένα συμπεράσματα από αυτήν την έρευνα, τα οποία πιστεύω ότι είναι ενδιαφέροντα.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Άννα-Μισέλ Ασημακοπούλου καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Το πρώτο βήμα στην αντιμετώπιση ενός προβλήματος, βεβαίως, είναι η αναγνώρισή του και η ανάδειξή του και αυτό, παρά την άρτια τεκμηρίωση που υπάρχει, έγινε με αφορμή του τραγικού θανάτου του εικοσάχρονου Βαγγέλη Γιακουμάκη, ο οποίος, όπως ξέρετε, εξαφανίστηκε από τη Γαλακτοκομική Σχολή Ιωαννίνων στις 6 Ιανουαρίου αυτού του έτους και ευρέθη τριάντα επτά ημέρες μετά νεκρός σε ένα χωράφι της περιοχής. Το αποτέλεσμα είναι ότι τώρα πραγματοποιείται μία έρευνα καθότι άσκησε ποινική δίωξη ο Εισαγγελέας Πρωτοδικών Ιωαννίνων για ανθρωποκτονία από πρόθεση.

Αυτό το τραγικό συμβάν, επιτρέψτε μου να σας μεταφέρω, βε-

βαίως, αναστάτωσε όλο το πανελλήνιο, βεβαίως μας ευαισθητοποίησε όλους, αλλά ιδίως στην κλειστή κοινωνία των Ιωαννίνων συγκλόνισε τον κόσμο. Συγκλόνισε τον κόσμο πως μπορούσε αυτό το παιδί να μην έχει που να στραφεί, πως μπορούσε να συμβαίνει αυτό και κανείς να μην είχε μιλήσει για το θέμα, πως μπορούσε όλη η κοινωνία να το είχε αποτρέψει αυτό.

Σαν ελάχιστο φόρο τιμής στη μνήμη αυτού του νέου ανθρώπου που χάθηκε άδικα οφείλουμε να είμαστε ενωμένοι στην αντιμετώπιση του θέματος.

Βεβαίως, υπάρχουν πάρα πολλές προτάσεις για την αντιμετώπιση του θέματος και αναφέρομαι σε προτάσεις που έχουν κατατεθεί από τον Συνήγορο του Παιδιού, για παράδειγμα. Όμως, πιστεύω ότι δεν υπάρχει λόγος να εφευρίσκουμε τον τροχό κάθε φορά που αντιμετωπίζουμε ένα πρόβλημα στη χώρα μας, υπάρχουν και διεθνείς πρακτικές, πολλές, διαδεδομένες για την αντιμετώπιση του προβλήματος.

Καταθέτω πάλι στα Πρακτικά, παρακαλώ, ορισμένα παραδείγματα.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Άννα-Μισέλ Ασημακοπούλου καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Ελπίζω ότι θα τα λάβει υπ' όψιν του ο Υπουργός, όπως και τις προτάσεις που κατατέθηκαν από την Αντιπολίτευση για το θέμα αυτό.

Αν και θα πρέπει να ομολογήσω, κύριε Υπουργέ, ότι δεν είμαι ιδιαίτερα αισιόδοξη για την αποτελεσματικότητα με την οποία θα αντιμετωπίσετε αυτό το θέμα, καθώς έχω δει τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζετε τα θέματα της παιδείας γενικότερα.

Παρ' ότι δεν έχω χρόνο να το αναπτύξω αυτό επί του παρόντος, ειλικρινά σας λέω ότι λυπάμαι, γιατί βλέπουμε ότι η Κυβέρνησή σας οπισθοδρομεί τόσο τρομακτικά σε αυτόν τον τόσο σημαντικό τομέα της παιδείας, σε όλα τα επίπεδα, στη δευτεροβάθμια, στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, στο να καταργήσει πράγματα, τα οποία η κοινωνία και το πολιτικό σύστημα διεκδίκησαν και κατάφεραν χρόνια τώρα, όπως είναι το άσυλο ή ο τρόπος με τον οποίο άρχισαν να διοικούνται σύγχρονα τα πανεπιστήμια και η κομματικοποίηση όλων των δομών της παιδείας στη δευτεροβάθμια και στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Οπότε, επιτρέψτε μου να μην είμαι ιδιαίτερα αισιόδοξη ότι θα μπορέσετε να αντιμετωπίσετε με αποτελεσματικότητα και χωρίς ιδεοληψία και με ανοικτό μυαλό αυτό το θέμα, ακόμα και όταν μας ενώνει.

Επιτρέψτε μου επίσης να μιλήσω και σαν μητέρα, γιατί έχω και ένα παιδί σε μια ηλικία, που με απασχολεί ιδιαίτερα αυτό το θέμα, ένα παιδί που –όπως όλα τα παιδιά αυτής της γενιάς– είναι χαμένο στο διαδίκτυο και εγώ ως εργαζόμενη μητέρα έχω λίγο χρόνο για να απασχολούμαι μαζί του, πολύ λιγότερο από ό,τι θα ήθελα.

Νομίζω λοιπόν ότι ένα θέμα είναι και τα πρότυπα, τα οποία δίνουμε στα παιδιά. Και τι πρότυπο δίνει το πολιτικό σύστημα; Τι πρότυπο δίνουμε εμείς σε αυτήν εδώ την Αίθουσα, όταν αντιπαριστέμεθα; Τι πρότυπο δίνουν αυτοί που ασκούν θεσμικές λειτουργίες μέσα στο πολιτικό σύστημα, όπως η Πρόεδρος της Βουλής, η κ. Κωνσταντοπούλου; Τι κάνει εδώ μέσα η κ. Κωνσταντοπούλου; Bullying κάνει στους Βουλευτές και στους αστυνομικούς της Βουλής! Τι κάνει η κυρία Κωνσταντοπούλου παντού, εκτός από το να προβάλλει τον εαυτό της; Bullying κάνει η κ. Κωνσταντοπούλου. Και αναφέρομαι σε αυτήν, επειδή είναι θεσμικός ο ρόλος της.

Στο πολιτικό σύστημα –και επανέρχομαι στην άλλη μου ιδιότητα– αντιπαριστέμεθα στα τηλεπαράθυρα με όρους πολιτικού bullying. Ο γιος μου όταν βλέπει τηλεόραση μιλάει για το ποιος «τάπωσε» ποιον ή ποιος είπε την καλύτερη ατάκα.

Ο κ. Πετράκος πριν, σε αυτή την κρίσιμη στιγμή για τη χώρα, όπου έχουμε ελάχιστο χρόνο μπροστά μας –υπάρχει αυτή η προθεσμία μέχρι τη Δευτέρα για το τι θα συμβεί– περιέγραψε τη διαπραγματευτική στρατηγική και την όλη αντιμετώπιση από την Κυβέρνηση με όρους bullying.

Είπε: «Δεν θα ανεχθούμε να μας κάνουν bullying οι δανειστές

μας»! Με συγχωρείτε, κύριε Πετράκο, αλλά εμείς αρνούμεθα να δούμε την Ελλάδα στον ρόλο του θύματος. Δεν είμαστε θύμα, αλλά κυρίαρχο κράτος! Ναι, φυσικά δεν θέλουμε και δεν θα ανεχτούμε την ταπείνωση και την υποταγή, στην οποία εσείς μας οδηγείτε, με τον αποτυχημένο τρόπο διαπραγματεύσεώς σας.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΑΚΟΣ: Εσείς έχετε υπογράψει!

ΑΝΝΑ-ΜΙΣΕΛ ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ακούστε. Δεν αντέχετε να ακούσετε. Αυτό είναι το bullying το δικό σας, που δεν θα περάσει στον ελληνικό λαό! Γιατί, ο πρώτος τρόπος, για να αντιμετωπίσει κανείς το bullying, είναι το σπάσιμο της σιωπής. Και το είδατε χθες το βράδυ στο Σύνταγμα το σπάσιμο της σιωπής.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΑΚΟΣ: Ζήτω οι προτάσεις Γιούνκερ! Αυτά έλεγαν.

ΑΝΝΑ-ΜΙΣΕΛ ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Η σιωπηλή μειοψηφία των Ελλήνων πολιτών αυτήν τη στιγμή αγωνιούν και παρατηρούν αποσβολωμένοι μια Κυβέρνηση, η οποία τα έχει απολύτως χαμένα. Δεν ξέρει πού πάει, δεν ξέρει τι να κάνει. Ενώ όλος ο κόσμος περιγράφει την κατάσταση με έναν συγκεκριμένο τρόπο, σήμερα βγαίνει το Μαξίμου και λέει ότι είναι αισιόδοξο ότι όλα θα πάνε καλά, ότι πετύχαμε κάτι!

Τι πετύχαμε;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΑΚΟΣ: Τη συζήτηση σε πολιτικό επίπεδο!

ΑΝΝΑ-ΜΙΣΕΛ ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Να έχουμε μπροστά μας τις δύο εναλλακτικές, που θα σας περιγράψω ως εξής; Μια συμφωνία με μέτρα ύψους 5 δισεκατομμυρίων ευρώ στην πλάτη του ελληνικού λαού από τη μία και από την άλλη χρεοκοπία και έξοδο από το ευρώ;

Και εσείς λέτε, κύριε Πετράκο, στον ελληνικό λαό να κλείσει τα αυτιά του; Να μην ακούει;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΑΚΟΣ: Να μην ακούει την κινδυνολογία σας.

ΑΝΝΑ-ΜΙΣΕΛ ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Κύριε Πετράκο, ο ελληνικός λαός και ακούει και βλέπει και κρίνει!

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΑΚΟΣ: Και όσους προκαλούν να βγάλουν τα λεφτά τους από τις τράπεζες!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Μπαλάφας): Κυρία Ασημακοπούλου, στο Σώμα αναφέρεστε. Δεν αναφέρεστε κάπου συγκεκριμένα.

ΑΝΝΑ-ΜΙΣΕΛ ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ναι, κύριε Πρόεδρε.

Είναι δυνατόν, λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, να ακούει ο ελληνικός λαός τον εκπρόσωπο του ΣΥΡΙΖΑ να λέει ότι η απάντησή μας στους δανειστές που μας κάνουν bullying πρέπει να είναι: «το μαχαίρι έχει δύο πλευρές»;

Σας ενημερώνω, κύριε Πρόεδρε, ότι η Νέα Δημοκρατία, ασκώντας αντιπολίτευση, έχει υπάρξει ιδιαίτερα συναινετική. Έχει καλέσει τον κ. Τσίπρα να πάρει πρωτοβουλίες εθνικής συνεννόησης, έστω και αυτήν την τελευταία στιγμή.

Μην νομίζετε ότι ο πατριωτισμός μας και η διάθεσή μας για εθνική συνεννόηση, είναι αδυναμία. Μην το εκλαμβάνετε έτσι. Δεν είναι. Δεν πρόκειται να αφήσουμε τον κ. Τσίπρα και την Κυβέρνηση το μαχαίρι που έχει δύο πλευρές να το χρησιμοποιήσουν για να κάνει χαρακίρι η Ελλάδα και να φύγει από την Ευρώπη και να χρεοκοπήσει.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΑΚΟΣ: Τη χρεοκοπήσατε τρεις φορές τη χώρα, κυρία Ασημακοπούλου!

ΑΝΝΑ-ΜΙΣΕΛ ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Δεν πρόκειται να το επιτρέψουμε ούτε εμείς ως Αντιπολίτευση, αλλά πολύ περισσότερο δεν πρόκειται ο ελληνικός λαός να ανεχτεί άλλο το δικό σας bullying σε όλα τα επίπεδα. Και το απέδειξε χθες το βράδυ, όταν παρά πολλοί άνθρωποι ένωσαν τις φωνές τους για να πουν το αυτονόητο, ότι σε αυτήν τη χώρα αυτοί που θέλουν την Ελλάδα μέσα στην Ευρώπη, αυτοί που δεν θέλουν να χρεοκοπήσει η χώρα, είπαν με μία φωνή χθες το βράδυ: Είμαστε και εμείς εδώ και να μην το ξεχνάτε!

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Μπαλάφας): Ευχαριστούμε την κ. Ασημακοπούλου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδριάσή μας παρακολουθούν από τα άνω δικτά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για

την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, είκοσι οκτώ καθηγητές και φοιτητές από πανεπιστήμια της Ελλάδας, της Αμερικής, του Καναδά και της Ολλανδίας.

Η Βουλή τούς καλωσορίζει. Welcome!

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Τον λόγο έχει εκ μέρους του Λαϊκού Συνδέσμου-Χρυσή Αυγή η κ. Δέσποινα Σβερώνη-Χονδρονάσιου, για έξι λεπτά παρακαλώ.

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΣΒΕΡΩΝΗ-ΧΟΝΔΡΟΝΑΣΙΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Είναι σοβαρό το θέμα. Πίστευα και εγώ, επειδή -πέρα από τα οικονομικά, που είναι μείζονα θέματα- ένα θέμα σαν αυτό, που έχει να κάνει με τον εκφοβισμό στα σχολεία ή όχι, είναι κάτι που αφορά όλους μας σε αυτό το ελληνικό, το εθνικό Κοινοβούλιο - δεν ξέρω μέχρι πότε θα μπορούμε να αποκαλούμε και το Κοινοβούλιο μας εθνικό- ότι θα ήταν πολλοί οι ενδιαφερόμενοι συνάδελφοι. Και δεν ξέρω βέβαια αν μου δίνουν ακόμα το δικαίωμα οι συνάδελφοί μου Βουλευτές να τους αποκαλώ έτσι.

Έγινε πολύς λόγος εδώ για τον εκφοβισμό, για τον πάσης φύσεως εκφοβισμό, αλλά και τον ενδοσχολικό.

Θα έπρεπε, όμως, κάνοντας την ενδοσκοπήσή μας ο καθένας, να σωπάσουμε για λίγο γιατί εγώ τουλάχιστον το λέω και θα το ξαναπώ και θα ήθελα να είναι η τελευταία φορά: Στο εθνικό Κοινοβούλιο βίωσα τον εκφοβισμό.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Πού;

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΣΒΕΡΩΝΗ-ΧΟΝΔΡΟΝΑΣΙΟΥ: Εδώ.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Εδώ; Εσείς προσωπικά;

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΣΒΕΡΩΝΗ-ΧΟΝΔΡΟΝΑΣΙΟΥ: Κοιτάξτε, να σας πω κάτι, εγώ προσωπικά, κύριε καθηγητά, όταν ανεβαίνω εδώ στο Βήμα, είμαι η Δέσποινα Σβερώνη-Χονδρονάσιου και είμαι Βουλευτής της Χρυσής Αυγής.

Ο καθένας, όμως, προσδιορίζεται και ως άτομο και ως χώρος, κύριε Λοβέρδο. Δεν υπάρχει πουθενά συλλογική ευθύνη, ούτε στα κόμματα ούτε στις ομάδες των ανθρώπων. Όμως, εσείς -δεν μιλάω για εσάς προσωπικά, αλλά επειδή ακριβώς απαντήσατε σε εμένα- όταν ειπωθεί από τη δική μου τη μεριά σιδηρόπετρα περνάει κάποιες κόκκινες -ή δεν ξέρω πώς- γραμμές σας, τότε με διακόπτετε. Η διακοπή, την οποία δέχομαι κάθε φορά, είτε είμαι σε επιτροπή είτε είμαι στην Ολομέλεια της Βουλής, με κάνει να αισθάνομαι ότι είμαι παιδί και άτομο ενός κατώτερου θεού, ότι εσείς ανήκετε σε μια άλλη κοινωνία και εμείς είμαστε κάπου αλλού. Είναι ακριβώς έτσι όπως σας το λέω και λυπάμαι.

Ξέρετε, δεν είχα αισθανθεί φόβο. Πολύ μικρή μπορεί, ναι. Αργότερα στο κράτος μας, στην ελληνική επικράτεια, παρ' ότι ασκούσα ένα πάγνηλμα-λειτούργημα, του δικηγόρου, που έχει και την επικινδυνότητά του, δεν αισθανόμουν φόβο.

Όμως αισθάνθηκα πρώτη φορά φόβο και το έδειξα -και θα το καταθέσω, κύριε Πρόεδρε- ως μητέρα όταν με τρόπο διάβασα, από τις δημοκρατικές και προοδευτικές δυνάμεις, έξω από σχολικό κτήριο -μια που μιλάμε για την ενδοσχολική βία- το εξής: «Να τσακίσουμε μια για πάντα τους ναζί της Χρυσής Αυγής».

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Δέσποινα Σβερώνη-Χονδρονάσιου καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Ενώ λέμε ότι ο καθένας έχει το δικαίωμα να αυτοπροσδιορίζεται, σε εμάς δεν το αναγνωρίζετε αυτό. Σε εμάς δεν αναγνωρίζετε το δικαίωμα να σας λέμε «είμαστε αυτοί, δεν είμαστε κάποιοι άλλοι». Λέτε «όχι, δεν είμαστε αυτό που φαίνεστε».

Και πού ξέρετε εσείς ποιο πραγματικά είμαστε; Έχετε κάποιες άλλες δυνατότητες; Έχετε κάποιες μαγικές δυνάμεις που δεν τις έχουμε εμείς; «Δεν είσατε αυτό, είσατε κάτι άλλο. Είστε ναζί». Ε, όχι, κύριοι. Λυπάμαι που το λέω, αλλά αισθάνομαι και εγώ ότι είμαι θύμα πλέον αυτού του εκφοβισμού και θα ήθελα να τα πω από Βήματος της Βουλής.

Ούτε ρατσιστές είμαστε ούτε φασίστες είμαστε ούτε παλιοναζί είμαστε ούτε νεοναζί είμαστε. Και αυτό που κάνετε είναι ολέθριο, γιατί διδάσκετε στους νέους και τις νέες, διδάσκετε στους μαθητές, σε όλους όσους παρακολουθούν το ελληνικό -εθνικό λέω ακόμα- Κοινοβούλιο, τι θα πει βία.

Είναι σαν να λέτε ότι αν κάποιος επιτεθεί στον δικό μου γιο ή

στον γιο του κ. Παππά, από τη στιγμή που αυτός ανήκει στον χώρο που λέγεται Χρυσή Αυγή και εφόσον προτρέπεται από νεολαίους «τσακίστε τους», τότε όλα επιτρέπονται. Άρα, λοιπόν, τη βία τη χαρακτηρίζετε ανάλογα από πού προέρχεται και σε ποιον κατευθύνεται.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το προειδοποιητικό κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Κύριε Πρόεδρε, αν έχω την ανοχή σας, μισό λεπτό να ολοκληρώσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Μπαλάφας): Παρακαλώ, κυρία Σβερώνη.

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΣΒΕΡΩΝΗ-ΧΟΝΔΡΟΝΑΣΙΟΥ: Σας ευχαριστώ πολύ.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, ακούστηκαν πάρα πολλά για τη βία. Αισθάνομαι για μία ακόμη φορά ότι στην Ελλάδα και στο ελληνικό, το εθνικό Κοινοβούλιο είμαστε πάρα πολύ καλοί στο να αναλύουμε και να ξανααναλύουμε και να αναλίσκουμε στην ανάλυση και κάπου εκεί να χανόμαστε και να κριτικάρουμε έντονα ο ένας τον άλλο, Κυβέρνηση, Αντιπολίτευση και να λέμε «εμείς ήμαστε οι καλύτεροι» και «εσείς οι χειρότεροι», στα λόγια βέβαια πάντα και να μένουμε πάντα εκεί. Ενώ θα έπρεπε να πούμε τώρα, «αμ' έπος, αμ' έργον κάτι να γίνει», λέμε «εσείς τότε, χθες, προχθές» και κουνάμε ο ένας στον άλλο το δάκτυλο.

Εγώ, κυρίες και κύριοι Βουλευτές και κύριοι Υπουργοί, έχω να σας πω κάτι που μου βγαίνει και από το Σύνταγμά μας. Υπάρχει πίστη στον τριαδικό Θεό των πατέρων μας, στην ελληνορθόδοξη παράδοση; Υπάρχει αυτή η πίστη; Ξέρετε γιατί το λέω; Γιατί η επίσημη θρησκεία του κράτους είναι της Ανατολικής Ορθόδοξης Εκκλησίας. Δεν υπάρχει, προφανώς όχι.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Κύριε Πρόεδρε, μόνο αυτό να τελειώσω, σας παρακαλώ.

Δεν είναι κακό, δηλώνετε άθεοι. Τουλάχιστον οι της προοδευτικής, της αριστερής πλευράς δηλώνετε άθεοι, αλλά θα μου επιτρέψετε να πω ότι εγώ σας χαρακτηρίζω ειδωλολάτρες. Είστε ακριβώς ειδωλολάτρες και πιστεύετε περισσότερο στον άνθρωπο, στο είδωλό σας.

Πιστεύετε, λοιπόν, σε κάποια είδωλα και πέρα από τον εαυτό σας, αναλόγως πιστέψατε περισσότερο στο δημιούργημα και όχι στο δημιουργό και εκεί νομίζω ότι χάσατε πλέον τον προσανατολισμό σας. Θεοποιήσατε και άλλα είδωλα ή τα δαίμονοποιήσατε, ανάλογα με το πού είσατε ιδεολογικοπολιτικά, όπως είναι δηλαδή ο Μαρξ, ο Λένιν, ο Σμιθ, ο Νίτσε, ο Χίτλερ, ο Στάλιν, ο Μάο, ο Microsoft και πιο σύγχρονα.

Και αυτό που έχω να σας πω -δεν είναι κάτι καινούργιο- είναι πολύ σπουδαίο. Επειδή είναι πολύ σπουδαίο, δεν το έχω πει εγώ. Το έχει πει αυτός ο Θεός στον οποίο πιστεύουμε, αυτός ο Θεός στον οποίο, τουλάχιστον σύμφωνα με το Σύνταγμα, οφείλουμε να δώσουμε αυτόν τον όρκο.

Τι σας λέω δηλαδή; Ότι αυτό που λείπει, κυρίες και κύριοι, είναι η αγάπη, διότι η ελληνορθόδοξος πίστη βασίζεται στην αγάπη και όχι μόνο στο «αγαπάτε αλλήλους», αλλά στο «αγαπάτε τους εχθρούς υμών».

Κι επειδή εγώ αισθάνομαι όντως ένας απλός καθημερινός άνθρωπος, το μόνο που μπορώ να σας πω είναι λόγια του Μεγάλου Αποστόλου, του σπουδαίου Αποστόλου των Εθνών, του Αποστόλου Παύλου: «Εάν ταις γλώσσαις των ανθρώπων λαλώ και των αγγέλων, αγάπην δε μη έχω, γέγονα χαλκός ηχών ή κύμβαλον αλαλάζον. Και εάν έχω προφητείαν και ειδώ τα μυστήρια πάντα και πάσαν την γνώσιν, και εάν έχω πάσαν την πίστιν, ώστε όρη μεθιστάνειν, αγάπην δε μη έχω, ουδέν ειμί».

Τίποτα δεν είμαστε. Αυτό που λείπει από όλους μας -ακούω για λαό, για δημοκρατία και άλλα- είναι η αγάπη. Όταν η αγάπη υπερिσχύσει, τότε όλες αυτές οι ιδιαιτερότητες που λέμε ότι υπάρχουν στους ανθρώπους και τα γεγονότα θα αμβλυνθούν. Εκείνο που υπερिσχύει είναι η αγάπη.

Γι' αυτό και θα σας παρακαλούσα, ακόμα κι αν δεν πιστεύετε εσείς στον τριαδικό Θεό, τουλάχιστον σαν φιλοσοφικά κείμενα διαβάστε τους Πατέρες της Εκκλησίας και ειδικά τον Απόστολο Παύλο.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Μπαλάφας): Ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει ο κ. Νικόλαος Ορφανός από το Ποτάμι για έξι λεπτά.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΟΡΦΑΝΟΣ: Θα προσπαθήσω να είμαι σύντομος. Είμαι εκπαιδευμένος να μιλάω γρήγορα, παρ' ό,τι αγχώω τους ακροατές μου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αφορμή της σημερινής συζήτησης είναι ο θάνατος ενός νέου ανθρώπου, δυστυχώς. Με αυτό το γεγονός ως αφορμή σήμερα, όχι μόνο δεν μπορούμε να είμαστε περήφανοι, αλλά οφείλουμε και να παραδεχτούμε την ανεπάρκεια της πολιτείας να αντιμετωπίσει σοβαρά το φαινόμενο της ενδοσχολικής βίας.

Οφείλουμε να παραδεχτούμε όλοι την έλλειψη μιας πολιτικής πρόληψης του φαινομένου που, αν υπήρχε, πιθανώς τη σημερινή συζήτηση θα την όριζε ένα άλλο πλαίσιο και όχι ένας θάνατος. Τέσσερις μήνες πριν το παιδί αυτό έχασε τη ζωή του σε μια σχολή στα Ιωάννινα. Ήταν, όπως όλα έδειξαν, η κορυφαία πράξη εκφοβισμού που έχει συμβεί ποτέ σε εκπαιδευτικό ίδρυμα στην Ελλάδα.

Εδώ και καιρό το Ποτάμι έχει εντοπίσει την έλλειψη πολιτικών πρόληψης της ενδοσχολικής βίας και πριν από δύο μήνες προτείναμε την κοινή συνεδρίαση των Επιτροπών Κοινωνικών και Μορφωτικών Υποθέσεων γι' αυτό το θέμα. Για ποιον λόγο; Διότι θεωρούμε ότι οι Βουλευτές, προτού φτάσουν εδώ να μιλήσουν, πρέπει πρώτα να ακούσουν τους φορείς, τους γονείς, τους καθηγητές, τους δασκάλους και όσους έχουν ασχοληθεί με το φαινόμενο, να δουν αναλυτικά τι ακριβώς συμβαίνει και μετά να έρθουμε εδώ και να γίνουμε αυτόκλητοι παιδοψυχολόγοι και να αναλύσουμε τις απόψεις μας. Καταθέτω στα Πρακτικά το αίτημά μας.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Νικόλαος Ορφανός καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Παρά τις επανειλημμένες οχλήσεις μας προς το Προεδρείο της Βουλής, αντιμετωπίσαμε την απόλυτη αδιαφορία. Έστω και τώρα, όμως, μετά από τόσο καιρό, με αυτήν την επίκαιρη επερώτηση ως αντικρύσουμε το «τέρας» στον κοινωνικό μας καθρέπτη και ως προσπαθήσουμε να κάνουμε κάτι ουσιαστικό.

Διαβάζω στην ερώτηση του ΠΑΣΟΚ ότι ήδη από το 2009 το Υπουργείο Παιδείας προχώρησε στον σχεδιασμό και την υλοποίηση καινοτόμων πολιτικών και δράσεων για την ενημέρωση μαθητών, γονέων και καθηγητών. Δύο παραγράφους όμως πριν, διαβάζω περί της αποτυχίας όλων αυτών που περιγράφονται στη συνέχεια αναλυτικά, καθώς υπάρχει η παραδοχή ότι τα τελευταία χρόνια παρατηρείται έξαρση του φαινομένου στα σχολεία. Πού βρισκόμαστε, λοιπόν, σήμερα;

Το Υπουργείο επαναξιολογεί –αλλού θέλουμε την αξιολόγηση και αλλού δεν τη θέλουμε– το καινοτόμο πλαίσιο αυτό δράσης για την πρόληψη και την αντιμετώπιση που υπάρχει και λειτουργεί τα τελευταία χρόνια.

Αυτή ήταν η απάντηση που πήρα στις 30 Μαρτίου σε σχετική μου ερώτηση από τον κύριο Υπουργό, την οποία επίσης καταθέτω στα Πρακτικά, για να μην σας κουράσω αναλυτικότερα.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Νικόλαος Ορφανός καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Κύριοι συνάδελφοι, οφείλουμε να πούμε την αλήθεια, όπως αρέσκεται να λέει και ο κύριος Πρωθυπουργός. Το καινοτόμο πλαίσιο που δόθηκε επαναξιολογεί το Υπουργείο με λεπτομέρειες κ.λπ. και όσα ισχυρίζεται το ΠΑΣΟΚ ότι έγιναν, στην ουσία είναι τα τελευταία χρόνια απόλυτα από τη σχολική ζωή και τη σχολική καθημερινότητα.

Το φαινόμενο της ενδοσχολικής βίας αντιμετωπίζεται σήμερα μόνο με παρότρυνση των σχολικών συμβούλων για την εφαρμογή προγραμμάτων διαχείρισης συναισθημάτων, θυμού, αποδοχής διαφορετικότητας. Το περίφημο Παρατηρητήριο Πρόληψης της Σχολικής Βίας δεν λειτουργεί και δεν λειτουργήσει ποτέ ουσιαστικά, όπως και η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών που ποτέ δεν έγινε.

Κι εδώ συμφωνώ απολύτως με τη φράση που επίσης διαβάζω στην ερώτηση του ΠΑΣΟΚ για πρωτοφανή αδράνεια της πολιτείας στην καταστολή των φαινομένων ενδοσχολικής βίας και εκφοβισμού.

Ναι, κατά κανόνα η ελληνική πολιτεία αυτό κάνει, αδρανεί. Και ξέρετε πού αδρανεί κατά προτεραιότητα; Σε αυτό που όλοι ανέφεραν, την πρόληψη.

Τι σημαίνει, όμως, πρόληψη; Πού ξεκινά; Στην πράξη, σε τι ακριβώς συνίσταται; Στο Ποτάμι θέτουμε συνεχώς ως ζητούμενο, ως προτεραιότητα, την ποιότητα της ελληνικής εκπαίδευσης. Εκεί πιστεύουμε και υποστηρίζουμε πως βρίσκεται το κλειδί. Τι σχολεία θέλουμε, τι δημοτικά, τι γυμνάσια, τι λύκεια, τι πανεπιστήμια, τι θέλουμε να μαθαίνουν οι μαθητές στην πρωτοβάθμια, τι να έχουν μάθει στη δευτεροβάθμια, τι εφόδια να έχουν πάρει στην αποφοίτηση από το πανεπιστήμιο και, πάνω απ' όλα, τι πολίτες να είναι; Να έχουν εκπαιδευθεί με δημοκρατικά ιδεώδη, ναι, αλλά τι αγωγή να αποκτούν, τι ήθος, τι συμπεριφορά;

Θα αναφέρω εδώ την αξιοσημείωτη έρευνα του World Values Survey, της Παγκόσμιας Έρευνας Αξιών του ομώνυμου ερευνητικού ινστιτούτου. Προσέξτε: στην ερώτηση «ποια στοιχεία χαρακτηρίζουν ή αξιών θεωρείτε σημαντικά να αποκτήσει ένα παιδί;» το στοιχείο να ανέχεται και να σέβεται τους άλλους ήταν στη χώρα μας το λιγότερο σημαντικό απ' ό,τι ήταν σε κάθε άλλη χώρα. Η Ελλάδα ήταν στην κατάταξη εξηκοστή ένατη σε εξήντα εννέα χώρες. Ποιος ήταν κοντά μας στον πάτο, αλλά ακριβώς από πάνω μας; Η Ουγκάντα, η Σαουδική Αραβία, η Αλγερία και το Πακιστάν.

Στην πρόληψη, επομένως, πρέπει να επικεντρώσουμε και όχι στην καταστολή. Η καταστολή, όταν έρθει, θα είναι πλέον αργά. Ποιος εκπαιδευτικός θα τιμωρήσει και πώς; Μιλάμε για παραβατικότητα ανηλίκων. Με ποιες γνώσεις, ποια κατάρτιση και βάσει ποιου κριτηρίου ο εντεταλμένος εκπαιδευτικός θα παρέμβει με τρόπο παιδαγωγικά ενδεδειγμένο, προσεκτικό, ώστε να μη στιγματίσει το παιδί, να μη δημιουργήσει επιπρόσθετη κατάσταση αποκλεισμού και μια νέα θυματοποίηση και, μάλιστα, με τρόπο που να είναι και σωφρονιστικός ή, ας πούμε, επίπληξη; Τέλος πάντων, ας την πούμε όπως θέλουμε.

Αν το πρόβλημα ξεκινά από την οικογένεια –που συνήθως ξεκινά– τι μπορεί να κάνει ο ανυπεράσπιστος δάσκαλος, καθηγητής, που του φορτώνουμε αρμοδιότητες χωρίς προστασία και βεβαίως χωρίς έλεγχο; Πρέπει να πάψουμε να κάνουμε ότι δεν βλέπουμε την προβληματική μας εκπαιδευτική διαδικασία.

Γνωρίζετε, κύριοι συνάδελφοι –και εδώ μπαίνουμε στην πράξη της πρόληψης– την τρομακτική αύξηση κρουσμάτων σχολικής βίας στην προσχολική ηλικία; Αν συνυπολογίσουμε το πόσο κρίσιμα είναι τα νηπιακά χρόνια για τη διαμόρφωση του χαρακτήρα του ανθρώπου, σύμφωνα με τη σύγχρονη παιδοψυχολογία, αντιλαμβανόμαστε ότι οι θύτες και τα θύματα παγινώνονται πολύ νωρίς.

Αν μιλάμε, λοιπόν, για πρόληψη, από εδώ θα ξεκινήσουμε και θα διαφωνήσω με τον κ. Λοβέρδο, διότι η κινητή μονάδα, κύριε Λοβέρδο, είναι το ωμέγα, δεν είναι το άλφα. Το άλφα ξεκινά από εδώ.

Να ξαναφτιάξουμε, λοιπόν, την προσχολική μας αγωγή, τους παιδικούς σταθμούς ως κέντρα ανάπτυξης και κοινωνικοποίησης των παιδιών, ως κέντρα ενθάρρυνσης και ανάδειξης των δεξιοτήτων τους. Οι έρευνες δείχνουν ότι η προσχολική αγωγή και παιδεία καθορίζουν τουλάχιστον το ένα τρίτο της μελλοντικής επιτυχίας ή αποτυχίας του ανθρώπου. Η ανισότητα δεν θα καταπολεμηθεί, εάν δεν προσφέρουμε σε όλα τα παιδιά ίσες ευκαιρίες. Η καταπολέμηση των ανισοτήτων σημαίνει πιο χαρούμενα παιδιά, αλλά στην πράξη πού συνίσταται; Τα χαρούμενα παιδιά δεν χτυπούν, δεν προσβάλλουν, δεν κακοποιούν και η καταπολέμηση των βίαιων συμπεριφορών σημαίνει καταπολέμηση κάθε αποκλεισμού, αποδοχής διαφορετικότητας κ.λπ.. Τα έθιξαν οι συνάδελφοι.

Εδώ, κύριε Υπουργέ, επιτρέψτε μου να σας πω ακριβώς το πλαίσιο για να μην ψάχνετε πώς θα ενεργοποιήσετε τα παιδιά και πώς θα φτιάξετε δράσεις αποδοχής της διαφορετικότητας. Υπάρχει ένα πλαίσιο αγωγής που είναι έτοιμο. Τα εμπεριέχει όλα αυτά και ονομάζεται «θεατρική αγωγή» και «θεατρικό παιχνίδι».

ως η ύψιστη αγωγή που κοινωνικοποιεί το παιδί και το μαθαίνει από χειρισμό του λόγου, ενσυναίσθηση, ανοχή στη διαφορετικότητα, στη θέση του άλλου, ομαδικότητα, συνεργατικότητα, εγρήγορση της φαντασίας, πάρα πολλά πράγματα. Εκεί μέσα υπάρχουν όλα.

Χάθηκε αυτό το παλικάρι στα Γιάννενα. Τι κάναμε για την πρόληψη και την πρόνοια στο πρώτο έτος κυρίως των πανεπιστημίων, που είναι η πρώτη φορά που το παιδί φεύγει από την οικογένεια και απομακρύνεται από το σπίτι; Το άγχος που έχουν οι οικογένειες εν' όψει των πανελλαδικών, όταν δίνουν τα παιδιά τους, δεν είναι τίποτα μπροστά στο άγχος όταν το παιδί φεύγει για πρώτη φορά και πάει σε μια ξένη πόλη. Έγινε τίποτα; Αντί να βάζουμε ως προτεραιότητα τον εκδημοκρατισμό της παιδείας, μήπως να βοηθήσουμε τους εκπαιδευτικούς να καταπολεμήσουν τα φαινόμενα της βίας με προστασία, με διευκόλυνση, με σαφές πλαίσιο;

Για να ολοκληρώσω, διότι ο χρόνος είναι περιορισμένος, πρέπει να υπάρξει υποχρεωτική αντιμετώπιση των φαινομένων βίας, καμμία ανοχή στην αδιαφορία. Όποιος θεσμικά αδιαφορεί πρέπει να είναι υπόλογος. Προτείνουμε τη δημιουργία μιας πλατφόρμας επικοινωνίας με ειδικούς για τον εντοπισμό κάθε δυσλειτουργίας. Συμβουλευτικοί, παιδοψυχολόγοι και κοινωνικοί λειτουργοί στα σχολεία και στα πανεπιστήμια.

Τόσες σχολές ψυχολογίας, κύριε Υπουργέ, να μη διοχετεύουμε τους Έλληνες ψυχολόγους εκεί που είναι πρωτίστως απαραίτητοι;

Είμαστε ακόμα μακριά από ένα σχολείο χαράς. Κάνουμε, όμως, σήμερα ένα μεγάλο βήμα. Σταματάμε να κάνουμε ασκήσεις στην άρνηση. Έχουμε μια μοναδική ευκαιρία να συνεργαστούμε όχι μόνο για τα παιδιά μας, αλλά για να είναι αυτό το παλικάρι το τελευταίο που χάνεται από μια τέτοια κατάσταση, απ' αυτό που ονομάζουμε «ενδοσχολική βία».

Βεβαίως, αυτές οι δράσεις πρέπει να υλοποιηθούν ασχέτως οικονομικής διαπραγμάτευσης. Μην ξανακούσουμε πάλι «Δεν έχουμε χρήματα. Πώς θα τα φτιάξουμε όλα αυτά;». Βούληση, έλεγχος, αξιολόγηση, χρονοδιάγραμμα και σχέδιο.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Μπαλάφας): Ευχαριστούμε κι εμείς.

Τον λόγο έχει ο κ. Νικόλαος Νικολόπουλος εκ μέρους των Ανεξαρτήτων Ελλήνων.

Ορίστε, κύριε Νικολόπουλε, έχετε τον λόγο για έξι λεπτά.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ασφαλώς η σημερινή συνεδρίαση είναι αφιερωμένη στον άδικο θάνατο του φοιτητή της Γαλακτοκομικής Σχολής Ιωαννίνων Βαγγέλη Γιακουμάκη. Είναι το ελάχιστο –και το καλύτερο ταυτόχρονα– μνημόσυνο που θα μπορούσαν οι Έλληνες και οι Ελληνίδες Βουλευτές να προσφέρουν σ' αυτήν την τραγική περίπτωση που επισυνέβη πριν από λίγο καιρό.

Όμως, πριν από λίγη ώρα ακούσαμε και εμείς που είμαστε εδώ στην Αίθουσα, αλλά και όλες οι Ελληνίδες και όλοι οι Έλληνες που από το κανάλι της Βουλής παρακολουθούν τη συνεδρίαση, συνάδελφο «Σαμαροφύλακα» να μιλά για το «bullying» που κάνει αυτή η Κυβέρνηση. Όπως άκουγα κι εγώ, σκεπτόμουν εκείνη τη γνωστή ταινία με τον τίτλο «Κοίτα ποιος μιλάει».

Είναι δυνατόν; Είναι δυνατόν ταυτόχρονα να ακούγονται αυτά εδώ από το Βήμα της Βουλής απ' αυτούς που οδήγησαν εξαιτίας αυτής της πίεσης χιλιάδες ανθρώπους στην αυτοκτονία, άλλους στα ψυχιατρεία και εκατομμύρια Έλληνες στα κράσπεδα της φτώχειας;

Είναι δυνατόν αυτοί να λένε εδώ, χωρίς αιδώς, «δεν πρόκειται να επιτρέψουμε στον κ. Τσίπρα...». Τι; Πώς; Αυτό δεν μας το είπαν. Τι εννοούν; Έχουν στο μυαλό τους κάτι που δεν πρέπει να μας το πουν; Φτιάχνουν σχέδια αποσταθεροποίησης; Αυτή είναι η εθνική μεγάλη συνεννόηση που θέλει ο κ. Σαμαράς; Αλήθεια; Σε μια καινούργια Κυβέρνηση, μ' αυτή τη νωπή εντολή, πώς θα γίνει η ανατροπή; Φαντάζομαι, όχι με τανκς. Με διαδηλώσεις της κατασρόλας; Πώς θα γίνει; Με τα μέσα ενημέρωσης;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σ' αυτούς τους «Σαμαροφύλακες» που είναι οι ίδιοι που πηγαίνουν στα φιλόξενα κανάλια της διαπλοκής και ειρωνεύονταν την ελληνική Κυβέρνηση για την

προκαταβολή που θα έπαιρνε σαν θα υπέγραφε συμφωνία για τον αγωγό, θα μου επιτρέψετε να τους κάνω δώρο –δεν μπορώ να κάνω κάτι άλλο, εκτός αν και αυτό το θεωρήσουν «bullying»– αυτήν την έκτακτη είδηση που τώρα μου κατέβασαν οι συνεργάτες μου από το διαδίκτυο.

Διαβάσω: «Έκτακτο: Υπογράφηκε ο αγωγός Greek Stream! Έρχεται η πρώτη προκαταβολή ύψους 3 δισεκατομμυρίων ευρώ».

Έχει τις σχετικές δηλώσεις και του Υπουργού κ. Λαφαζάνη.

Το καταθέτω για τα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Νικόλαος Νικολόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Είναι τα ίδια πρόσωπα που έβγαλαν και τότε με χαιρεκακία, όπως βγαίνουν και τώρα, σαν να θέλουν να μην πετύχουμε.

Απορώ: Δεν τους το λέει κανένας από τους φίλους τους, από τους συγγενείς τους ότι αυτό το μήνυμα εκπέμπουν;

Σήμερα, λοιπόν, που αφιερώσαμε –και σωστά– τη συνεδρίαση της Ολομέλειάς μας στην ενδοσχολική βία, σήμερα που ιδιαίτερα οι Ελληνίδες και οι Έλληνες νιώθουν στο πετσί τους αυτή τη βία των «ευρωβαρώνων», σήμερα είμαστε λίγες ώρες πριν το τέλος μιας πολύμηνης σκληρής διαπραγμάτευσης. Και δεν μπορώ και δεν θέλω να πιστεύω πως θα ανατραπεί αυτή η δύσκολη, αλλά και εθνικά αναγκαία συμπίεση με την Ευρώπη.

Ακόμα και τώρα πιστεύω ότι θα καταλήξουμε σε μια λύση ευρωπαϊκή στο πρόβλημα που μας ταλανίζει. Πιστεύω ότι θα υπογράψουμε μια συμφωνία που θα εμπεριέχει την ισχυρή διαβεβαίωση για τη ρύθμιση του χρέους, για την απαλοιφή κάθε πρόνοιας για περικοπές χαμηλών συντάξεων και μισθών. Μια τέτοια συμφωνία θέλουμε να υπογραφεί.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Οι άλλες εκδοχές της λύσης, όπως η παράταση του προγράμματος, θα είναι ασφαλώς χειρότερες και για την Ελλάδα και για την Ευρώπη.

Οι «ευρωβαρώνοι» πιστεύω να συνειδητοποιήσουν, λοιπόν, ότι ή όλοι μαζί θα σωθούμε ή όλοι μαζί θα πνιγούμε, μιας και δεν άρεσε το προηγούμενο που άκουσε η κυρία συνάδελφος ότι από μια μη συμφωνία δεν θα είναι χαμένη η μία από τις δύο πλευρές αλλά θα είναι και οι δυο.

Ελπίζω και πιστεύω, όπως όλοι οι Έλληνες, ότι θα αναλάβουν την ευθύνη μιας απόφασης και δεν θα συνυπογράψουν ακριβώς μια άλλη απόφαση με ένα τέτοιο τεράστιο βάρος. Θέλουμε, λοιπόν, την Ευρώπη. Δεν θέλουμε επ' ουδενί τον διαρκή εκφοβισμό και εκβιασμό μας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω δυο κουβέντες να πω, κλείνοντας αυτήν την αναφορά στο μείζον ζήτημα της επερχόμενης συμφωνίας, εκ μέρους των Ανεξαρτήτων Ελλήνων. Θέλω να χαιρετήσω τη συγκέντρωση-πορεία, όπου πάνω από πενήντα οργανώσεις καλούν την Κυριακή στις 21 Ιουνίου στις Βρυξέλλες τους Ευρωπαίους πολίτες για τη στήριξη του ελληνικού λαού και ενάντια στη λιτότητα, στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής εβδομάδας αλληλεγγύης με τον ελληνικό λαό.

Στο ψήφισμα που έχουν εκδώσει λένε: «Είναι επιτακτική ανάγκη να αλλάξουμε πορεία». Οι ίδιοι λένε: «Αν συνεχίσουν στον ίδιο δρόμο, το μόνο αποτέλεσμα θα είναι η επιδείνωση των ανισοτήτων και της ανεργίας στην Ελλάδα». Κλείνοντας το ψήφισμα λένε ότι ο ίδιος κίνδυνος δεν απειλεί μόνο την Ελλάδα αλλά όλες τις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ακόμα λένε: «Δηλώνουμε την αλληλεγγύη μας με την Ελλάδα», «Ναι, ένας άλλος δρόμος είναι εφικτός για το καλό όλων μας, ένα όραμα οικονομικής πρόδοου και κοινωνικής δικαιοσύνης».

Αυτή, λοιπόν, την ώρα να πω πολύ σύντομα ότι ο σχολικός εκφοβισμός, ανάλογα με τα μέσα που χρησιμοποιεί ο δράστης, για να βλάψει το θύμα του, παίρνει και διαφορετικές μορφές. Και συχνά παρατηρούμε το ισχυρότερο παιδί να αντλεί από την πράξη του κάποιο όφελος, όπως ευχαρίστηση, κύρος, υλικά αποκτήματα, ενώ το αδύναμο παιδί να μην μπορεί να προστατεύ-

σει με ουσιαστικό και ριζικό τρόπο τον εαυτό του.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Υπουργέ, είμαι σίγουρος ότι ξέρετε ότι στη Νορβηγία τη δεκαετία του 1970 ένας Καθηγητής Πανεπιστημίου, ο Νταν Όλβεους, πρώτος ασχολήθηκε με το bullying. Αυτός, λοιπόν, σχεδίασε ένα κεντρικό πρόγραμμα για όλα τα σχολεία της χώρας.

Εκεί βρίσκει κάποιος συγκεκριμένες δράσεις που πρέπει να υλοποιήσουν τα σχολεία μέσα σε μια σχολική χρονιά. Υπάρχει ήδη και αποτίμηση όλων αυτών των συγκεκριμένων δράσεων που έχουν υλοποιήσει δήμοι, αλλά και άλλοι φορείς. Προτείνουμε με έναν λόγο να το δει, να το μελετήσει, να το εξετάσει το Υπουργείο και οι υπηρεσίες και -γιατί όχι- να το κάνουμε και εμείς.

Αυτό να γίνει σε κάθε σχολείο με ένα οργανωμένο κοινό σχέδιο, κάτι που μπορεί να εξασφαλίζει την επιτυχία ενός παρόμοιου προγράμματος.

Επιπλέον, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι βέβαιο ότι υπάρχουν και κάποιοι άλλοι που χρειάζονται μια τέτοια εκπαίδευση. Αυτοί είμαστε εμείς, οι γονείς. Οι προτάσεις μας είναι η «πρωτοτυποποίηση» του σχεδίου. Να αναθέσει η πολιτεία -ίσως μέσω του ΕΣΠΑ- στα πανεπιστήμια που έχουν τμήματα ψυχολογίας, τα οποία έχουν σχέση και με την κοινωνιολογία, να σχεδιάσουν ένα συγκεκριμένο πρόγραμμα με δράσεις και κριτήρια αξιολόγησης, που θα ελέγχονται για όλα τα σχολεία της χώρας και για όλες τις βαθμίδες.

Το ίδιο θα πρέπει να γίνει και με τις σχολές γονέων που έχουν οι δήμοι. Και σε περίπτωση που κάποιοι δήμοι δεν έχουν, να δημιουργήσουν. Επίσης, μπορεί να επεκταθεί σε επαγγελματίες, δηλαδή σε χώρους εργασίας κοκ.

Μια ανάγκη που καθημερινά διαπιστώνουν οι εκπαιδευτικοί ότι λείπει είναι η ειδικότητα του κοινωνικού λειτουργού και του ψυχολόγου από τα σχολεία γενικής εκπαίδευσης, πρωτοβάθμιας και φυσικά δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Το πρόγραμμα στα σχολεία πρέπει να περιλαμβάνει σεμινάρια εις τύπον εργαστηρίου και για τους εκπαιδευτικούς, ιδιαίτερα της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, γιατί το μεγαλύτερο πρόβλημα είναι ότι δεν έχουν παιδαγωγικές σπουδές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Μπαλάφας): Ολοκληρώστε, κύριε συνάδελφε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε.

Επειδή οι περισσότεροι από εμάς έχουμε την ευλογία να είμαστε γονείς και επειδή, ως γνωστόν, όλα ξεκινούν από την οικογένεια, και οι γονείς οφείλουμε μαζί με την πολιτεία να αναλάβουμε πρωτοβουλίες, οφείλουμε να παρακολουθούμε την εξέλιξη της κατάστασης και να συνεργαζόμαστε στενά με το σχολείο, να μιλάμε γι' αυτά τα προβλήματα στον διευθυντή ή στον δάσκαλο της τάξης και να συνεργαζόμαστε, για να πάρουμε βοήθεια.

Όλα αυτά αποτελούν κάποιες άμεσες δράσεις σε επίπεδο πρόληψης και αντιμετώπισης, στις οποίες μπορεί να προχωρήσει το Υπουργείο Παιδείας, η εκπαιδευτική κοινότητα και φυσικά οι γονείς. Από μόνες τους, όμως, δεν μπορούν να δώσουν λύση στο πρόβλημα του εκφοβισμού και της βίας στο σχολείο.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για τον λόγο αυτό, η πολιτεία οφείλει να είναι σταθερός αρωγός στις προσπάθειες που επίσης οφείλουν να καταβάλουν οι εκπαιδευτικοί, οι γονείς και οι άλλοι με έναν κοινό στόχο, την εξάλειψη του φαινομένου της ενδοσχολικής βίας. Η πολιτεία θα πρέπει γρήγορα να υλοποιήσει δράσεις προς αυτήν την κατεύθυνση.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Μπαλάφας): Ευχαριστούμε τον κ. Νικολόπουλο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε ο κύκλος των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων.

Τώρα θα δώσουμε τον λόγο στην κ. Χριστοφιλοπούλου για να δευτερολογήσει.

Κυρία Χριστοφιλοπούλου, έχετε τον λόγο για πέντε λεπτά.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, έχουμε κάθε λόγο από την πλευρά μας ως Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΠΑΣΟΚ να εκφράσουμε την ικανοποίησή μας για το επίπεδο της συζήτησης σε ό,τι

αφορά το ζήτημα της ενδοσχολικής βίας, το οποίο είχαμε την πρωτοβουλία να φέρουμε στη Βουλή.

Νομίζω, κύριε Υπουργέ, ότι οφείλω να κάνω δύο, τρία σχόλια πάνω σ' αυτά που άκουσα τόσο από εσάς όσο και από συναδέλφους.

Κατ' αρχάς, συμφωνώντας με τις επισημάνσεις πολλών συναδέλφων και ειδικότερα της κ. Κατριβάνου για τη βιωματική εκπαίδευση και επιμόρφωση, θα ήθελα να δείτε ένα προηγούμενο πρόγραμμα που υπήρξε και έχει βιωματικά στοιχεία. Αυτό είναι το Πρόγραμμα Μείζονος Επιμόρφωσης, το οποίο θεωρούμε ότι είναι προς την κατεύθυνση αυτή και νομίζω ότι διεφάνη να υπάρχει μια συναίνεση του Σώματος εδώ.

Το δεύτερο σχόλιό μου αφορά σε αυτό που είπατε, κύριε Υπουργέ. Και εδώ θα συμφωνήσω με τον κ. Λοβέρδο: Στα λόγια θα συμφωνήσουμε, αλλά θα πρέπει να το δούμε στην πράξη.

Μιλήσατε για τη διαφορετικότητα, το να κάνουμε τα σχολεία και τον εκπαιδευτικό κόσμο να αποδεχθούν τη διαφορετικότητα. Πολύ σωστά η κ. Κατριβάνου μίλησε πριν για την ομοφοβική βία και τον ρατσισμό και εσείς είπατε -πάλι σωστά- για τη διαπολιτισμικότητα.

Κύριε Πρόεδρε, είναι γνωστό ότι οι κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ εισήγαγαν τη διαπολιτισμικότητα στα σχολεία και τον θεσμό αυτό.

Κύριε Υπουργέ, θα περιμένω να δω τι θα κάνετε γι' αυτό. Ξέρετε γιατί; Διότι δεν είναι βέβαιο ότι θα είναι εύκολο να περάσετε πράγματα. Ελπίζω να μην κάνετε πράγματα που χρειάζονται το Κοινοβούλιο, διότι οι συγκυβερνώντες, τους οποίους έχετε επιλέξει, οι ομογάλακτοί σας ΑΝΕΛ, είναι κυρίως εθνικιστές, λαϊκιστές και δεν αποδέχονται ούτε τη διαπολιτισμικότητα ούτε άλλες μορφές βίας, όπως είναι η ομοφοβική. Νομίζω ότι κατανοείτε και εσείς, όπως και η Αίθουσα.

Και θα ήθελα να σας θυμίσω το πρόσφατο παράδειγμα του τζαμιού, που ήμασταν οι πρώτοι που είπαμε ότι θα το στηρίξουμε. Διότι, κύριε Πρόεδρε, βούτυρο στο ψωμί της εκάστοτε αντιπολίτευσης είναι όταν η κυβέρνηση χάνει προς στιγμήν τη δεδηλωμένη σε συγκεκριμένα νομοσχέδια - όχι τη γενική δεδηλωμένη.

Λοιπόν, εμείς δεν θα το κάνουμε αυτό ούτε στο θέμα της ιθαγένειας, που πάλι είναι δικός μας νόμος ο νόμος Ραγκούση. Γιατί ακούστηκε κι αυτό. Η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ έφερε τον νόμο της ιθαγένειας και το Σ.τ.Ε είχε πρόβλημα.

Πού, σε ποιες πλάτες πολιτικές θα στηριχτείτε, κύριε Υπουργέ, για τη διαπολιτισμικότητα, όπως και για το τζαμί, την ιθαγένεια και άλλα τέτοια μείζονα θέματα που αφορούν στάσεις και αντιλήψεις;

Θα περιμένουμε, λοιπόν, κύριε Υπουργέ, να δούμε τις συγκεκριμένες πρωτοβουλίες σας για την ενδυνάμωση του δικτύου. Το δίκτυο αυτό κατά της σχολικής βίας πρέπει να γίνει, αν θέλετε, πιο ενεργό και η παρουσία του να είναι εμφανής στα σχολεία. Και εδώ θα πρέπει να συζητήσουμε και να κάνετε αυτό που δεσμευτήκατε στην πρωτομιλία σας, ότι θα συγκαλέσετε την επιτροπή, για να δούμε πολύ συγκεκριμένα και τις προτάσεις σας αλλά και τα αποτελέσματα από τις πρωτοβουλίες που θα πάρετε.

Τέλος, κύριε Πρόεδρε, ο κ. Πετράκος αναφερόμενος στο θέμα της σχολικής βίας, για άλλη μια φορά μας μίλησε για τα ΜΜΕ που προβάλλουν πρότυπα βίας. Βεβαίως, θα πω εγώ. Και ο κινηματογράφος, επίσης και πολλά από τα σίριαλ της τηλεόρασης. Αυτό είναι όμως το ζήτημα; Υπάρχουν δύο πτυχές στο ζήτημα αυτό.

Υπάρχει και η πτυχή των προτύπων που εμείς οι πολιτικοί καλλιεργούμε. Τα τελευταία χρόνια και έξω με τους αγανακτισμένους και όσοι αγανακτισμένοι μετά το '12 εισήλθαν εδώ στη Βουλή είχαν κηρύγματα μίσους για την ελληνική πολιτεία, μίσους γι' αυτούς με τους οποίους δεν συμφωνούσαν και δίχασαν το λαό και μας έφεραν σε εμφυλιοπολεμικές καταστάσεις. Αυτά τα πρότυπα δεν είναι πρότυπα βίας;

Επίσης, το να κατασκευάζεις μονίμως εσωτερικούς και εξωτερικούς εχθρούς, όπως συστηματικά κάνει η Κυβέρνηση τη στιγμή αυτή, δεν είναι ένα πρότυπο το οποίο απάδει με όσα συζητήσαμε σήμερα με αφορμή την ενδοσχολική βία; Απαντήστε μου γι' αυτό.

Επίσης, απαντήστε μου ποια πρότυπα συνεργατικότητας και

συνεννόησης προβάλλει το Προεδρείο της Βουλής; Και δεν μιλά για τον αξιότιμο Αντιπρόεδρο κ. Μπαλάφα, που βρίσκεται στην Έδρα, αλλά για την Πρόεδρο της Βουλής, την οποία είχαμε τη δυστυχή πρωτοβουλία να ψηφίσουμε. Ποια είναι τα πρότυπα ακριβώς που το Προεδρείο της Βουλής διά της Προέδρου προβάλλει; Συνεννόηση ή «αποφασίζουμε και διατάσσουμε»;

Έχει, λοιπόν, νόημα όχι μόνο να κατασκευάζουμε τους εχθρούς μέσα κι έξω από τη χώρα, μέσα κι έξω από το κόμμα μας, για να δούμε, να περάσουμε μια γραμμή και να ασκούμε μια βίαιη προπαγάνδα, αλλά έχει νόημα και μεταξύ μας να συνεννοηθούμε.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, με ένα τελευταίο σχόλιο.

Όπως ακριβώς σήμερα πρόρεσε η Βουλή των Ελλήνων να συνεννοηθεί -και χαιρόμαστε πολύ που η πρωτοβουλία είναι δική μας, αλλά το μπράβο είναι για όλα τα κόμματα που ήρθαν και συζητήσαμε και ανταλλάξαμε απόψεις-, όπως ακριβώς μπορέσαμε να συνεννοηθούμε, έτσι οφείλουμε να συνεννοούμαστε. Κι εμείς το λέμε συνεχώς, έχουμε βαρεθεί να το λέμε προς τις κατευθύνσεις ότι χρειάζεται η χώρα αυτήν τη στιγμή, περισσότερο παρά ποτέ, την εθνική συνεννόηση. Και εθνική συνεννόηση με κηρύγματα μίσους δεν μπορεί να γίνει.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Μπαλάφας): Ευχαριστούμε κι εμείς.

Νομίζω ότι εκ των επερωτώντων Βουλευτών δεν υπάρχει κάποιος άλλος.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Υπάρχουν, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Μπαλάφας): Εδώ βλέπω στον κατάλογο που μου παρέδωσε ο κ. Κακλαμάνης -γι' αυτό σας ρωτώ- ότι έχουν γίνει όλες οι πρωτολογίες εκ μέρους σας. Από τις δευτερολογίες μένουν ο κ. Κουτσούκος και ο κ. Κωνσταντόπουλος;

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ: Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Μπαλάφας): Έχετε τον λόγο για τρία λεπτά ο καθέας.

Κύριε Κωνσταντόπουλε, έχετε τον λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κατ' αρχάς, κύριε Υπουργέ, ήθελα μια απάντηση σε ό,τι αφορά το Πανεπιστήμιο Αργινίου.

Όστόσο, κύριε Υπουργέ, είναι απορίας άξιο πώς σε μια τέτοια περίοδο κρίσιμη για τη χώρα μας δεν αναζητάτε ευρύτερες συναινέσεις για προβλήματα σημαντικά στη λειτουργία της εκπαίδευσης. Σας θυμίζω ότι μόλις πριν λίγες μέρες τελειώσατε τις μεταθέσεις και ακόμα δεν έχετε καταλήξει τι θα κάνετε με τις μετατάξεις, τις αποσπάσεις, τη λειτουργία των σχολείων ΕΑΕΠ, τις πιστώσεις, τους διορισμούς και μια σειρά άλλα ζητήματα.

Έχουμε συνηθίσει να ακούμε για το νομοσχέδιο «κουρελού», όπως εσείς έχετε δηλώσει, αλλά μάλλον πρόκειται για τραπεζομάνηλο, το οποίο στρώνετε ανάλογα με την όρεξη των συνομιλητών σας και των στενών συντεχνιακών αντιλήψεων που εκφράζουν.

Πώς αλλιώς θα μπορούσε να δικαιολογηθεί η ακατανόητη εμμονή σας να φέρετε και να νομοθετήσετε, με τη διαδικασία κατεπειδοντος, την αλλαγή στελεχών με μια νομοθεσία εντελώς πρόχειρη και διαλυτική για πολλά σχολεία της χώρας μας;

Ακόμα και χθες -και σήμερα ίσως- αναγκάζεστε να υπογράφετε διευκρινιστικές εγκυκλίους για τη διαδικασία των εκλογών διευθυντών και υποδιευθυντών των σχολικών μονάδων. Πολύ φοβάμαι ότι το ίδιο θα κάνετε και μετά το τέλος των διαδικασιών.

Σας είχαμε προειδοποιήσει, κύριε Υπουργέ, για τη διαδικασία αυτή, ότι μπορεί να ακούγεται δημοκρατική, απαιτεί όμως προετοιμασία και διαμόρφωση κουλτούρας μέσα στα σχολεία, για να μη δημιουργηθούν προβλήματα και παρενέργειες. Επιμένετε, για δήθεν ενδοεπιλογές του 2011, με τον ν.3848/2010 και τη διαδικασία των συνεντεύξεων, που όπως αναφέρατε στην εισηγητική σας έκθεση, του ν.4327/2015, ήταν αναξιοκρατικές και τα συμβούλια επιλογής επέλεξαν τους «ημετέρους». Επιβεβαιώσατε, όμως, ωστόσο με τον πιο ξεκάθαρο τρόπο το αντίθετο.

Γνωρίζετε, κύριε Υπουργέ, ότι οι επιλογές διευθυντών σχολείου στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση είναι σε ποσοστό 90% επι-

κυρωτικές των επιλογών που έγιναν το 2011; Υπάρχει πιο δυνατή, πιο αναμφισβήτητη απόδειξη για τη δικαίωση του ν.3848/2011 και την προσπάθεια του ΠΑΣΟΚ να επιλεγόνται στελέχη της εκπαίδευσης αντικειμενικά και πέρα από τις κομματικές αναφορές και τις παθογένειες του παρελθόντος;

Οφείλατε να κάνετε τις αναγκαίες βελτιώσεις και να προχωρήσετε ήρεμα και στον σωστό χρόνο ως προς τις επιλογές. Γιατί τόση σπουδή; Το πρόβλημα της εκπαίδευσης είναι τα στελέχη της; Είναι τα εκλεκτορικά σώματα που συγκροτούνται για μια φορά και που αποφασίζουν;

Σε λίγο θα επιλεγούν οι νέοι διευθυντές εκπαίδευσης, για τους οποίους θα ψηφίζουν και οι υποδιευθυντές. Ενώ στην αρχή λέγατε μόνο διευθυντές στο 20% των προϊσταμένων και νηπιαγωγείων, κάτι μετρήσατε, βέβαια, στη συνέχεια και δεν σας έβγαине. Είναι μια διαδικασία, η οποία γίνεται μέσα στις άδειες των εκπαιδευτικών και μάλλον με καμμία δυνατότητα οι υποψήφιοι να συναντήσουν τους εκπαιδευτικούς που θα τους ψηφίσουν και ούτε καν να γνωρίζουν τι θα συμβεί. Αυτό δεν σας τρομάζει;

Τελικά αυτό που σας ενδιαφέρει είναι κάποιοι να φύγουν και να έλθουν κάποιοι άλλοι, αρκεί να υπηρετούν δημιουργική ασάφεια που επαγγέλλεστε με θεωρητικό περιτύλιγμα και να είναι κατ' επίφαση δημοκράτες, γιατί δεν είναι υπέρ της αξιολόγησης, αλλά υπέρ της σύνθετης αποτίμησης, την οποία περιγράφετε λεκτικά, αλλά δεν αποτυπώνετε νομοθετικά;

Κύριε Υπουργέ, ο τρόπος, με τον οποίο χειριστήκατε τις επιλογές των περιφερειακών, μας έδειξε τον δρόμο και τη διαδικασία που θα ακολουθήσετε για την πολιτική ανεξίτηλσας. Εσείς το ανακοινώσατε, για να σπεύσουν τετρακόσιοι πενήντα και πλέον εκπαιδευτικοί να υποβάλουν αίτηση και τελικά να επιλεγούν αυτοί τους οποίους εσείς ήδη έχετε αποφασίσει, χωρίς καν να συστήσετε, έστω για τα μάτια του κόσμου, μια επιτροπή αξιολόγησης.

Αδικείτε, βέβαια, και τους εκπαιδευτικούς που θα επιλεγούν -και στους οποίους εμείς ευχόμαστε κάθε επιτυχία στο έργο τους για το καλό της εκπαίδευσης και των παιδιών μας- για να δικαιώσετε τις δεσμεύσεις σας και τις συνεχειακές σας εξαρτήσεις.

Για το ΠΑΣΟΚ και για όλους εμάς, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο χώρος της εκπαίδευσης δεν προσφέρεται και πολύ περισσότερο δεν επιλέγεται για πεδίο συγκρούσεων και αντιπαράθεσων. Δεν θα ακολουθήσουμε εμείς τη δική σας λογική, που ως Αντιπολίτευση υπονομεύσατε κάθε πρωτοβουλία της Κυβέρνησης. Το χειρότερο ήταν ότι δεν συμμετείχατε σε καμμία θεσμοθετημένη διαδικασία διαλόγου, με προσχηματικές δικαιολογίες, τεχνικών εντάσεων και πολώσεων γύρω από την αξιολόγηση και τη διαθεσιμότητα.

Εμείς, κύριε Υπουργέ, είμαστε εδώ, με προτάσεις και θέσεις, με διάθεση να συμβάλουμε ουσιαστικά στην ενίσχυση της δημόσιας και δωρεάν εκπαίδευσης, ενισχύοντας δομές και καινοτομίες, τις οποίες με χαρά βλέπουμε ότι κι εσείς θέλετε να αξιοποιήσετε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Μπαλάφας): Ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει ο κ. Κουτσούκος για τρία λεπτά.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ: Κύριε Πρόεδρε και κύριε Υπουργέ, νομίζω ότι ο θετικός χαρακτήρας της πρωτοβουλίας του ΠΑΣΟΚ έχει ήδη αναδειχθεί. Θέλω να το σημειώσω αυτό, χαιρετίζοντας τόσο την τοποθέτηση, στο κλίμα που έγινε, του κυρίου Υπουργού, όσο και αρκετών συναδέλφων της κυβερνητικής πλευράς, ιδιαίτερα της κ. Κατριβάνου αλλά και των άλλων πτερύγων της Βουλής.

Αυτό, λοιπόν, που εμείς αισθανόμαστε ως χρέος, δηλαδή να παίρνουμε πρωτοβουλίες που να νοσηματοδοτούν μια κοινωνία αξιών, μέσα από την οποία πρέπει να αντιμετωπίσουμε όλα τα φαινόμενα της βίας και ιδιαίτερα της σχολικής για την οποία μιλάμε σήμερα, το κάναμε και θα το κάνουμε και για άλλα μείζονα κοινωνικά ζητήματα.

Το θέμα είναι τι θα κάνει από εδώ και πέρα η Κυβέρνηση, αξιοποιώντας όλη αυτήν τη συζήτηση, και τι πρωτοβουλίες θα πάρει, τόσο στο κοινωνικό πεδίο όσο και στο πεδίο της καθημερινής διαχείρισης της εξουσίας, την οποία ασκεί εσείς τώρα, κύριε Υπουργέ. Και εμείς θα σας κρίνουμε από αυτό.

Νομίζω ότι δεν χρειάζεται να επεκταθώ παραπέρα. Θα περιμένουμε τις πρωτοβουλίες της Κυβέρνησης και θα είμαστε εδώ.

Το δεύτερο, όμως, που θέλω να σημειώσω, κύριε Πρόεδρε, επειδή η συζήτησή μας έγινε σε μια περίοδο που η Ελλάδα κρέμεται σε μια κλωστή, δεν μπορούμε –με το πνεύμα της ευθύνης που έχουμε αντιμετωπίσει μέχρι τώρα ως ΠΑΣΟΚ κι έχοντας υποστεί, όλα όσα έχουμε υποστεί και για την ευθύνη που υποδείξαμε παίρνοντας σκληρές αποφάσεις– να ανεχτούμε ακόμα και σήμερα μια πολιτική «βίας» εναντίον μας, που λέει, δηλαδή, ότι «αν αποτύχουμε, εσείς θα φταίτε».

(Γέλωτες)

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ: Ωραίο!

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ: Το είπε ο κ. Πετράκος. Για όνομα του θεού! Σας δώσαμε τόσες ευκαιρίες. Σας παροτρύνουμε, σας βοηθήσαμε. Έφτασε ο κ. Βενιζέλος να στείλει επιστολή στους ηγέτες των σοσιαλιστικών κομμάτων, οι οποίοι συμμετέχουν στις περισσότερες κυβερνήσεις και να πει «στηρίξτε, κάντε αυτό που δεν κάνατε σε μας, που μας φερθήκατε σκληρά» και θα μας ζητήσετε και τον λόγο στο τέλος;

Σας παρακαλούμε πάρα πολύ, πάρτε τις αποφάσεις που είναι να πάρετε και μη μετέρχεστε αυτήν την πολιτική της βίας, εναντίον αυτών που έχουν πληρώσει κι έχουν λοιδορηθεί για να είναι η Ελλάδα εδώ σήμερα και να διαπραγματεύεστε εσείς και να αναλάβετε τις ευθύνες σας!

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννη Μπαλάφας): Ευχαριστούμε τον κ. Κουτσούκο.

Να δώσουμε τον λόγο τώρα στον κύριο Υπουργό για τη δευτερολογία του.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για δέκα λεπτά.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων): Θα μιλήσω πολύ λιγότερο. Νομίζω ότι έχουν τεθεί όλα τα ζητήματα.

Δuo τρεις παρατηρήσεις θα κάνω για το ζήτημα που έθεσε προηγουμένως ο συνάδελφος κ. Κωνσταντόπουλος για το Πανεπιστήμιο Πατρών στην πρωτολογία του για την απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου των Πατρών, η οποία στρέφεται –θα έλεγα– με έναν τρόπο εναντίον της περιφερειακής αποκέντρωσης και του δικαίωματος του Αγρινίου να υπάρχουν σχολές.

Θα πρέπει να συζητήσουμε πολύ σοβαρά. Βεβαίως, κάθε πανεπιστήμιο έχει το αυτοδιοίκητο, αλλά μου είναι πάρα πολύ δύσκολο να δεχθώ ότι το Αγρίνιο θα απογυμνωθεί από υπηρεσίες, οι οποίες προσφέρουν σε κάθε περίπτωση. Θα πρέπει να έρθουμε σε μια συνεννόηση, να δούμε τι καλύτερο μπορούμε να κάνουμε προς την πλευρά της ενίσχυσης, όχι της αποδυνάμωσής, θα έλεγα.

Σχετικά με το ζήτημα που τέθηκε για τα ξενόγλωσσα τμήματα, με πληροφόρησαν, κύριε Λοβέρδο, ότι υπάρχει ένα πρόβλημα με τον φάκελο. Δεν θεωρώ ότι είναι προσχηματικό. Να δούμε, αν υπάρχει πρόβλημα με τον φάκελο, πώς μπορεί να τακτοποιηθεί στο πλαίσιο του νόμου.

Για τα υπόλοιπα που συζητήσαμε, θα έλεγα ότι θα έχουμε την ευκαιρία στην κοινή επιτροπή που θα γίνει, να τα δούμε. Αλλά θα πρέπει να γνωρίζουμε –και κλείνω με αυτό– ότι τα μέτρα εναντίον της σχολικής βίας, όσο καλά μέτρα και να πάρουμε, όσα παρατηρητήρια και να φτιάξουμε, όσες δομές και να στήσουμε, η βία κι ο εκφοβισμός είναι καταστάσεις που είναι ανάλογες με την κοινωνική αδικία.

Το σχολείο δεν το φτιάχνουμε, φτιάχνοντας μόνο το σχολείο. Το σχολείο δεν είναι μια νησίδα μέσα σε μια θάλασσα, όπου κυριαρχούν η ταξική ανισότητα, ο εθνικός φανατισμός, αλλά θα έλεγα και οι λειψές εκπαιδευτικές δομές, η υποβαθμισμένη τεχνική εκπαίδευση.

Θα έλεγα ότι δεν μπορούμε να καταπολεμήσουμε τη βία και τον σχολικό εκφοβισμό, αν δεν αντιμετωπίσουμε ουσιαστικά την ενισχυτική διδασκαλία, την πρόσθετη διδακτική στήριξη, αν δεν αντιμετωπίσουμε με τμήματα υποδοχής τους μετανάστες, τους παλινοστούντες μαθητές, που τους αφήνουμε να παλεύουν πολλές φορές σε ένα ακατάληπτο, ξένο κι εχθρικό γλωσσικό περιβάλλον.

Στο νομοσχέδιο που φέρνουμε θα δείτε ότι το πρώτο άρθρο –και για λόγους συμβολικούς– στο κομμάτι που αφορά την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση είναι για την ενισχυτική διδασκαλία. Θα έχουμε τη δυνατότητα να τα συζητήσουμε όλα αυτά.

Και μια τελευταία αναφορά στο ζήτημα της εκλογής των σχολικών συμβούλων. Είχαμε κατηγορηθεί ότι βάλαμε τη διαδικασία της εκλογής για να την κομματικοποιήσουμε. Και ήδη αναφέρθηκε προηγουμένως ότι το 90% των διευθυντών που εκλέχθηκαν ήδη ήταν οι προηγούμενοι διευθυντές.

Έτσι αποφάσισε ο κλάδος, αυτό έκανε. Και αυτό είναι ένα πάρα πολύ καλό επιχείρημα στον φόβο πως θα βάλαμε τη διαδικασία της ψηφοφορίας κατά το 1/3 και τα άλλα 2/3 θα ήταν τα προσόντα που είχαν οι εκπαιδευτικοί, για να αλλάξουμε συσχετισμούς. Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι ούτε τέτοια πρόθεση είχαμε ούτε επιβεβαιώθηκαν.

Επομένως, θα έλεγα, οτιδήποτε τείνει, κατά τη δική μας αντίληψη, στον εκδημοκρατισμό του σχολείου, σε κάθε επίπεδο και αφορά και το σημερινό θέμα, νομίζω ότι θα πρέπει να το ενισχύουμε.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Μπαλάφας): Κι εμείς ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Τον λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ κ. Λοβέρδος για έξι λεπτά.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Το πρώτο και πολύ συγκεκριμένο που θέλω να πω στον κύριο Υπουργό σχετίζεται με το κυρίως θέμα της επίκαιρης επερώτησής μας.

Κι εγώ από την πλευρά μου, εκφράζοντας και όλη την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΠΑΣΟΚ, υπογραμμίζουμε το γεγονός ότι απ' όλες τις πλευρές του Κοινοβουλίου σημειώθηκε το πόσο σημαντικό είναι το ζήτημα και υπογραμμίστηκε η πρωτοβουλία μας να το φέρουμε στη Βουλή. Για να είναι, όμως, πρακτικό το επιτυχές αποτέλεσμα, πρέπει να πείτε, κύριε Κουράκη, τι προκύπτει από τον διάλογο.

Σας είπα στη δική μου παρέμβαση, κάνοντας τη δική μου αξιολόγηση –είμαι και εκπαιδευτικός και έχω και την εμπειρία του Υπουργείου Παιδείας– ότι το πρώτο που χρειάζεται αυτή τη στιγμή, μετά από έναν διάλογο που έχει ωριμάσει, είναι οι μονάδες άμεσης παρέμβασης και το αιτιολόγησα.

Θα ήθελα εσείς, με τη δική σας αξιολόγηση, να πείτε τι συνάγει η Εθνική Αντιπροσωπεία από μια συζήτηση τόσων ωρών. Τι είναι το κέρδος για τον γονιό, για τον ανίσχυρο μαθητή, που υφίσταται τη σχολική βία και τον εκφοβισμό; Τι είναι αυτό, δηλαδή, που όταν πάτε στο Υπουργείο σας το απόγευμα ή τη Δευτέρα, θα βάλατε μπροστά, αν κάτι η Βουλή σας έδωσε; Ή από αυτά που έχετε ετοιμάσει τι προτάσσετε πρώτο, ούτως ώστε να μπορούμε κι εμείς να αξιολογήσουμε το θετικό του αποτέλεσμα; Αυτό είναι το πρώτο, το πολύ βασικό, αφορά στο θέμα της επερώτησης και σας απευθύνω για την τριτολογία σας το συγκεκριμένο ερώτημα.

Το δεύτερο, που αφορά πάλι θέμα εκπαίδευσης και είχατε την καλοσύνη να μου απαντήσετε, σε ό,τι αφορά στα ξενόγλωσσα, το θέμα του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης δεν ήταν, όσο εγώ παρέδωσα τα πράγματα τον Ιανουάριο σε εσάς, ζήτημα απέλειας της πρότασης. Ήταν ζήτημα, εκ μέρους σας, διεκπεραίωσης του σχετικού προεδρικού διατάγματος, που απαιτεί η συνολική νομοθεσία περί πανεπιστημίων και ΤΕΙ, άρα και η ειδική νομοθετική ρύθμιση του Δεκεμβρίου, που είχα εγώ την ευθύνη της, προκειμένου να λειτουργήσει ένα τμήμα.

Άρα διεκπεραίωσα το προεδρικό διάταγμα; Το στείλατε; Μη χαθεί αυτή η χρονιά. Πάει να χαθεί για το Δημοκρίτειο το ακαδημαϊκό έτος 2015-2016. Και θέλω και επ' αυτού μια διευκρίνιση, αν μπορείτε σήμερα, ειδάλλως από εβδομάδα.

Το τρίτον αφορά την παρέμβαση του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του ΣΥΡΙΖΑ. Αυτά τα οποία αναφέρατε για τη ρύθμιση των θεμάτων του χρόνου - προφανώς εννοείτε το 2010 και το 2011, το 2011 μέχρι τον Ιούνιο– είναι θέματα που προέκυψαν, κύριε εκπρόσωπε, από τα όσα λέει ο κ. Ρουμελιώτης και με τη φορά που τα λέει και με τον τρόπο που τα λέει.

Η αλήθεια είναι ότι τον καιρό εκείνο...

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΑΚΟΣ: Κάνετε μεγάλο λάθος.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Θα τα πείτε στην ομιλία σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Μπαλάφας): Κύριε Πετράκο, σας παρακαλώ. Θα μιλήσετε μετά.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Είναι καθαρό, κύριε Πρόεδρε, ότι τον πρώτο καιρό της απόπειρας να αντιμετωπίσουμε τη δραματική κρίση, υπήρχε από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα αλλά και από τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθολική απροθυμία - κυρίως από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα - να θίξουμε τα θέματα αυτά.

Οι φωνές και στη δική μας, τότε, Κοινοβουλευτική Ομάδα - αλλά και ο πρώην Πρωθυπουργός του ΠΑΣΟΚ κ. Σημίτης -, από το 2011 και μετά άρχισαν να θέτουν αυτό το θέμα.

Πράγματι, από τον Ιούλιο του 2011 και μετά, επί πρωθυπουργίας Γεωργίου Παπανδρέου, τον Οκτώβριο του 2011, με τις αποφάσεις της Συνόδου Κορυφής της 26ης Οκτωβρίου, λίγο πριν τα φοβερά επεισόδια της Θεσσαλονίκης -που ξαναλέω ότι το σκοτεινό τους βάθος θα αποδειχθεί μετά από κάποιον καιρό- ετέθη το θέμα της διαρρύθμισης του χρέους, μέσα από το «κούρεμα», όπως το λέμε, των ιδιωτών και αυτό που αποκλήθηκε μετά PSI.

Και πραγματοποιήθηκε τον Φεβρουάριο του 2012, όπου και οι διαβεβαιώσεις ότι όταν τελικώς ολοκληρωθεί το πρόγραμμα θα υπάρξουν διαρρυθμίσεις του χρέους. Ημερομηνία ολοκλήρωσης του προγράμματος ήταν ο Δεκέμβριος του 2014, εξελίξεις τις οποίες σταματήσατε εσείς.

Άρα, κύριε συνάδελφε, θα πρέπει τα πράγματα να τα λέμε εξετάζοντάς τα την περίοδο που προέκυπταν και όχι εκ των υστέρων και εκ του ασφαλούς.

Ο δε κ. Ρουμελιώτης με αυτά που λέει σήμερα -το λέω επειδή έχω προσωπική μαρτυρία τού τι έλεγε το 2009, το 2010, το 2011 σε εμένα, όχι σε άλλους, διότι είμαι αυτόπτης και αυτόκοος μάρτυς- προκαλεί εντυπώσεις. Γι' αυτό και πρότεινα στον πρόεδρο της εξεταστικής επιτροπής για τα μνημόνια, στον κ. Βίτσα, να κληθεί στην εξεταστική επιτροπή να μας τα πει και εκεί, αλλά να είμαστε και εμείς εκεί να τον ακούμε.

Τέταρτον, είναι αποικιοκρατικό, κύριε Πρόεδρε -το λέω επειδή ξέρω και την ευγένειά σας και το μέτρο που έχετε- να βλέπουμε στην τηλεόραση την κυρία Πρόεδρο της Βουλής να επιτίθεται στον μαθητή μου και δημοσιογράφο, που μου έχει επιτεθεί πολλές φορές, όταν ήμουν Υπουργός Εργασίας, στον Γιάννη Καντέλη, και να του λέει ότι εκτελεί αποστολή, να του λέει όσα του έλεγε, επειδή της έκανε μία ερώτηση. Οι πολιτικοί πρέπει να ακούνε την κριτική και να την αποδέχονται. Αυτή είναι η μοίρα μας, να μας ελέγχει όλος ο λαός και όλα τα μέσα ενημέρωσης. Δεν είναι δυνατό να λέει σε έναν εργαζόμενο αυτά που του είπε χθες. Το θέμά της είναι αποκρουστικό και εξηγεί γιατί αυτή, η Πρόεδρος της Βουλής, η κ. Κωνσταντοπούλου, όπως και ο Υπουργός Παιδείας, ο κ. Μπαλτάς, είναι τα πιο δυσάρεστα πρόσωπα για την ελληνική κοινωνία, για τον ελληνικό λαό, όταν οι πολίτες δημοσκοπούνται.

Και τέλος, κύριε Πρόεδρε, αυτά που γίνονται αυτές τις ημέρες και αφορούν στο μείζον θέμα της χώρας με τις διαδηλώσεις και τις εκδηλώσεις, τη μια μέρα να διαδηλώνουν οι μεν και την άλλη μέρα να διαδηλώνουν οι δε, είναι ο ορισμός αυτού που επετεύχθη από τον Δεκέμβριο και μετά, δηλαδή του διχασμού. Είναι επικίνδυνο φαινόμενο. Γι' αυτό πρέπει το μήνυμα να το πάρουν αυτοί που κυβερνούν, να το πάρει η σημερινή Κυβέρνηση. Ο διχασμός, «τα δίκωπα μαχαίρια» του κ. Πετράκου δεν είναι σωστά πράγματα, είναι επικίνδυνα πράγματα.

Και όπως είπα και στην πρωτολογία μου, στον τόπο αυτόν οι ακραίοι είναι πολλοί. Ακραίοι, όμως, υπήρξατε εσείς, επί Αντιπολίτευσης δικής σας. Δεν μπορεί να συνεχιστεί αυτή η κατάσταση. Θα σας βαρύνει η ευθύνη ενός διχασμού που η Ελλάδα και ο λαός της τον έχουν πληρώσει πάρα πολύ ακριβά. Προσοχή, κύριοι της Κυβέρνησης, προσοχή!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Μπαλάφας): Ευχαριστούμε.

Κύριε Υπουργέ, θέλετε τον λόγο;

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων): Όχι.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΑΚΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να έχω τον

λόγο για ένα λεπτό;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Μπαλάφας): Για ποιο θέμα, κύριε Πετράκο;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΑΚΟΣ: Επί προσωπικού, επειδή αναφέρθηκε στο πρόσωπό μου.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Όχι για να σας θίξω. Τα επιχειρήματά μου είπα.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΑΚΟΣ: Ναι, με τα επιχειρήματά σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Μπαλάφας): Ορίστε, έχετε τον λόγο επί προσωπικού, για ένα λεπτό.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΑΚΟΣ: Ουσιαστικά προσπαθείτε, κύριε συνάδελφε, να απαξιώσετε τα συμπεράσματα που έχουν δει το φως της δημοσιότητας μέχρι τώρα όχι μόνο από την Επιτροπή Λογιστικού Ελέγχου του Χρέους, η οποία έχει συγκροτηθεί -γι' αυτό σας ενοχλεί και η κυρία Πρόεδρος και επιτίθεστε εν τη απουσία της- αλλά κυρίως γιατί όλα αυτά είναι γνωστά εδώ και χρόνια, δηλαδή τι συνέβη το 2009, το 2010 και θα αποτυπωθούν. Τα έχουν πει και Ευρωπαίοι αξιωματούχοι σε επίσημες απαντήσεις ερωτήσεων Ευρωβουλευτών, όπως του πρώην Ευρωβουλευτή και νυν Υπουργού της Κυβέρνησης, του Νίκου Χουντή. Άρα μην προσπαθείτε να απαξιώσετε τα αποτελέσματα λέγοντας για τον κ. Ρουμελιώτη. Είναι γνωστά αυτά.

Σας ευχαριστώ.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, ζητώ τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Μπαλάφας): Είναι ανάγκη, κύριε Λοβέρδο; Επί προσωπικού και εσείς;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Ναι, είναι ανάγκη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Μπαλάφας): Τον λόγο έχει ο κ. Λοβέρδος, επί προσωπικού, για ένα λεπτό. Είναι ο τελευταίος που μιλάει. Παρακαλώ να τηρηθεί ο χρόνος και το ωράριο γενικότερα από όλους.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Είστε πολύ ευγενικός και πολύ δημοκρατικός.

Θα περίμενα την τριτολογία του κυρίου Υπουργού. Εδώ αντιπαραθέτουμε τα επιχειρήματά μας. Εντάξει, έτσι γίνεται στη Βουλή. Όμως, τον ρώτησα κάτι πολύ πρακτικό.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων): Θα απαντήσουμε από εβδομάδα. Θα έχουμε τη δυνατότητα.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Με ποιον τρόπο θεσμικά, κύριε Υπουργέ;

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων): Θα επικοινωνήσουμε, με οποιονδήποτε τρόπο, θα έχουμε την ευκαιρία να τα πούμε. Θα σας πούμε ακριβώς τι θα γίνει με τα θέματα αυτά.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Είναι το θέμα του Δημοκριτείου και το άλλο θέμα του bullying, που ήταν η βασική παρέμβαση που έκανε ο τομέας παιδείας της παράταξής μας με την κ. Χριστοφιλοπούλου.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων): Όσον αφορά την άμεση μονάδα δράσης, θα το δούμε. Χρειάζεται να το επεξεργαστούμε.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ: Και για τα προγράμματα σπουδών δεν μου απαντήσατε, κύριε Υπουργέ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Μπαλάφας): Κύριε Λοβέρδο, να απαντήσει ο Υπουργός και παίρνετε πάλι τον λόγο.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων): Για το θέμα του Δημοκριτείου θα επικοινωνήσουμε για να δούμε ακριβώς πώς βρίσκεται και μετά απ' αυτά που είπατε.

Για το θέμα της κινητής μονάδας έχω ορισμένες επιφυλάξεις. Να το συζητήσουμε, όμως, πόσο σκόπιμο είναι να γίνει και με τον τρόπο που είπατε. Γι' αυτό δεν απάντησα τώρα. Όμως θα μιλήσουμε και επ' αυτού του θέματος.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ: Και για τα προγράμματα σπουδών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Μπαλάφας): Κύριε Λοβέρδο, έχετε τον λόγο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Τώρα, σε ό,τι αφορά τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΣΥΡΙΖΑ που έθεσε θέμα επί προσωπι-

κού. Εγώ έθεσα θέμα πολιτικό. Δεν έθεσα κανένα θέμα επί προσωπικού. Και ο λόγος του ήταν και αυτός πολιτικός. Άρα προσηματικό ήταν το προσωπικό. Δεν θίγω ποτέ μου συναδέλφους. Μιλώ μόνον πολιτικά. Και οι πολιτικές απαντήσεις έχουν και πολιτικές ανταπαντήσεις.

Κοιτάξετε, κύριε Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπε, αυτά τα «δίκοπα μαχαίρια που κόβουν και από τις δύο πλευρές» τελικά είναι δίκοπα μαχαίρια, τα οποία στρέφονται στον λαιμό του ελληνικού λαού. Να προσέξετε πάρα πολύ! Οι μέρες είναι πάρα πολύ κρίσιμες και έχετε ευθύνη. Εντολή για δραχμή δεν έχετε! Και εάν εσείς προσωπικά την υπερασπίζεστε, το κόμμα σας δεν πήρε τέτοια εντολή στις 25 Ιανουαρίου.

Οι ώρες, οι ημέρες είναι κρίσιμες. Αναλάβετε τις ευθύνες σας. Επιτέλους πια!

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΑΚΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, ζητώ τον λόγο. Τώρα είναι επί προσωπικού!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Μπαλάφας): Ναι, αλλά αυτή η ιστορία των αλληπάλληλων επί προσωπικού τοποθετήσεων δεν οδηγεί πουθενά.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΑΚΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Μπαλάφας): Κατά παρέκκλιση οποιασδήποτε κατά τη γνώμη μου δεοντολογίας, έχει τον λόγο επί προσωπικού ο κ. Πετράκος για ένα λεπτό.

Ορίστε, κύριε Πετράκο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΑΚΟΣ: Ο κ. Λοβέρδος συνεχίζει να δημιουργεί καταστάσεις και να παραποιεί τις δηλώσεις μου και την τοποθέτησή μου. Τον καλώ, λοιπόν, να ανακαλέσει και να σταματήσει. Το τι άποψη έχω εγώ την διατυπώνω στα κομματικά μου όργανα. Η άποψη που διατυπώθηκε στη Βουλή δεν ήταν σε καμία περίπτωση η άποψη που λέει ο κ. Λοβέρδος και τον καλώ να ανακαλέσει.

Η άποψή μας είναι σαφής. Και τόνισα: να τοποθετηθούν πάνω στην πρόκληση του Πρωθυπουργού ότι για να υπάρξει λύση απαιτείται αλληλεγγύη και συνεργασία.

Θα συμβάλουν, λοιπόν, έτσι ώστε να υπάρξει αλληλεγγύη από τους εταίρους προς την Ελλάδα ή θα ενισχύσουν τους εκβια-

σμούς τους προς την ελληνική Κυβέρνηση; Αυτό είναι το κύριο ζήτημα, πώς τοποθετούνται επί της ουσίας του θέματος που έχουμε μπροστά μας.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Κύριε Πρόεδρε,...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Μπαλάφας): Παρακαλώ να γίνει μια άλλη ερώτηση επί αυτού του θέματος. Το θέμα θεωρείται λήξαν. Σας παρακαλώ, κύριε Λοβέρδο. Σας παρακαλώ!

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Κατά τον Κανονισμό της Βουλής ο Υπουργός κλείνει τη συζήτηση, όχι ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος. Άρα δικαιούμαι τον λόγο για μισό λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Μπαλάφας): Ορίστε, κύριε Λοβέρδο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Θα κλείσω τη συζήτηση, για να μην προκαλέσω άλλη παρέμβαση του κ. Πετράκου και τελικά μια σοβαρή συζήτηση να παρεκτραπεί.

Είναι οι τελευταίες ώρες, οι τελευταίες μέρες πριν την κατάληξη. Έχετε επί πέντε μήνες ισχυριστεί ότι η διαπραγμάτευση γίνεται πολύ καλά και για πρώτη φορά. Να αναλάβετε το τελικό προϊόν της διαπραγμάτευσής σας!

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΑΚΟΣ: Θα το αναλάβουμε.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Κλείνω εδώ, κύριε Πρόεδρε, και δεν επιχειρώ να αντικρούσω τα επιχειρήματα του κυρίου συναδέλφου, διότι αυτή η ιστορία δεν θα πάρει τέλος.

Ό,τι είχα να πω το είπα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Μπαλάφας): Ευχαριστούμε πολύ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η συζήτηση επί της υπ' αριθμόν 1/1/26-3-2015 επίκαιρης επερώτησης της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ προς τον Υπουργό Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων με θέμα: «Ενδοσχολική βία - πορεία υλοποίησης δράσεων για την εξάλειψη του φαινομένου».

Δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 15.29' λύεται η συνεδρίαση για τη Δευτέρα 22 Ιουνίου 2015 και ώρα 18.00', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: κοινοβουλευτικό έλεγχο, συζήτηση επίκαιρων ερωτήσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ